

RAJAVARTIOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS 2019

Rajavartiolaitos
Gränsbevakningsväsendet
The Finnish Border Guard

28.2.2020

RAJAVARTIOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2019

Oheisena lähetetään tiedoksenne Rajavartiolaitoksen tilinpäätös vuodelta 2019.

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kontra-amiraali

Markku Hassinen

Suunnittelu- ja talousyksikön päällikkö
Everstiluutnantti

Jaakko Olli

JAKELU A + E + RVLpääll + RVLappääll + RVL YT-lautakunta + Kompassi + Netra
Sisäministeri
Ministerin erityisavustajat
SM, kansliapäällikkö
SM, osastot
Eduskunnan pääsihteeri
Eduskunnan kanslia (2)
Eduskunnan hallintovaliokunta (29)
Eduskunnan valtionvarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto (12)
Eduskunnan tarkastusvaliokunta (2)
Valtiontalouden tarkastusvirasto (2)
Valtiokonttori (2)
VM (budjettineuvos Kirsti Vallinheimo)
Palkeet

RAJAVARTIOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2019

RAJAVARTIOLAITOKSEN ORGANISAATIO 1.1.2020	1
TOIMINTAKERTOMUS.....	2
1. JOHDON KATSAUS.....	2
2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS, TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA.....	4
2.1 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS.....	4
2.1.1 Rajaturvallisuus	4
Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite	4
Yhdyshenkilötoiminta ja kansainväliset operaatiot	5
Yhteistyö naapurimaiden viranomaisten kanssa	6
Rajavalvonta	6
Rajojen valvonta	8
Rajatarkastukset	8
Rikostorjunta	9
Panokset ja tehokkuus.....	9
2.1.2 Turvallisuus merialueilla	9
Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite	9
Meripelastus.....	10
Merellinen ympäristönsuojelu	10
Panokset ja tehokkuus.....	11
2.1.3 Alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius	11
Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite	11
Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpito.....	11
Rajavartiolaitoksen joukkotuotanto ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutus	12
Panokset ja tehokkuus.....	12
2.1.4 Sisäiset toiminnot.....	12
Teknillisen toimialan yleiskatsaus.....	12
Materiaalihallinto	12
Tietohallinto.....	13
Toimitilahallinto	13
Alustoimiala.....	13
Kaupallinen toimiala.....	13
Viestintä	13
Säädösvalmistelu.....	14
Suunnittelu- ja taloushallinto.....	15
Tutkimus- ja kehittämistoiminta	15
2.1.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	16
2.1.6 Yhteisrahoitteinen toiminta	17
2.1.7 Arvio toiminnan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaikutuksista.....	18
3. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.....	19
3.1 HENKILÖSTÖJOHTAMINEN	19
3.2 HENKILÖSTÖN TILAA JA MÄÄRÄÄ KÄSITTELEVÄT TUNNUSLUVUT.....	20
3.2.1 Henkilötyövuodet	20
3.2.2 Henkilöstömäärä ja sukupuolijakauma	20
3.2.3 Ikärakenne	21
3.2.4 Koulutusrakenne	21
3.2.5 Lähtö- ja tulovaihtuvuus.....	22

3.3 HENKILÖSTÖKUSTANNUKSIA JA TYÖAJANKÄYTTÖÄ KUVAAVIA TUNNUSLUKUJA	23
3.3.1 Työvoimakustannukset	23
3.3.2 Työajan käyttö	24
3.3.3 Perhevapaiden käyttö	24
3.3.4 Koulutukseen osallistuminen	25
3.4 TYÖHYVINVOINTIA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT	25
3.4.1 Työtyytyväisyys	25
3.4.2 Fyysinen kunto ja kenttäkelpoisuus	25
3.4.3 Työterveyshuolto ja työturvallisuus	25
3.4.4 Sairaus- ja tapaturmapoissaolot	26
4. TILINPÄÄTÖSANALYYSI SEKÄ MUUT OIKEAT JA RIITTÄVÄT TIEDOT	27
4.1 RAHOITUKSEN RAKENNE	27
4.2 TALOUSARVION TOTEUTUMISEN ANALYYSI	28
4.3 VALTUUDET	30
4.4 TUOTTO- JA KULULASKELMAN ANALYYSI	30
4.5 TASEEN ANALYYSI	31
4.6 MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÖ	33
Rajavartiolaitoksen kassamenot 2019	33
Palkat (toimintamenot)	33
Muut toimintamenot	34
Investointimenot	36
5. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	36
5.1 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA	36
5.2 SISÄINEN LAILLISUUSVALVONTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA	37
5.3 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN ARVIOINTI JA TULOKSET	37
5.4 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	38
6. ARVIOINTIEN TULOKSET	38
7. YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTTÖKSISTÄ JA TAKAISINPERINNÄT	38
TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA JA SEN SISÄLTÄMÄT VALTUUKSIA KOSKEVAT TIEDOT ...	39
TUOTTO- JA KULULASKELMA	42
TASE	43
LIITETIEDOT	45
1. Tilinpäätöslaskelmien liitteet	45
Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus	45
Liite 2 Nettotuetut tulot ja menot	47
Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset	48
Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat	48
Liite 5 Henkilöstökulujen erittely	48
Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset	49
Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot	51
Liite 8 Rahoitustuotot ja –kulut	53
Liite 9 Talousarvialoudesta annetut lainat	53
Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset	53
Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat	53
Liite 12 Valtiontakaukset ja –takuu sekä muut vastuut	54
Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	55
Liite 14 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	55
Liite 15 Velan muutokset	55
Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio	55
Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot	55
2 Muut liitteet	56

2.1 Tuotannon tekijöiden käyttö.....	56
Kustannukset	56
Työajankäyttö.....	56
2.2 Rajojen valvonta	57
Partiointi	57
Ilma-aluspartiointi.....	58
Vartioaluspartiointi	58
Tekninen valvonta.....	59
Rajatapahtumat raja- ja merialueella.....	60
Muut suoritteet raja- ja merialueella.....	62
2.3 Rajatarkastukset	64
Tarkastetut henkilöt ulkorajaliikenteessä	64
Henkilöiden rajatarkastukset ulkorajaliikenteessä rajanylityspaikoittain.....	65
Henkilöiden kokonaisliikennemäärät sisärajaliikenteessä	66
Havainnot ja jatkotoimenpiteet.....	67
Käännytysperusteet vuonna 2019	67
2.4 Rikostorjunta, hallinnolliset maksuseuraamukset ja valvontatoimenpiteet.....	68
Esitutkintaan tulleet tapaukset 2019.....	68
Jatkotoimenpiteet vuonna 2019.....	69
2.5 Meriturvallisuus ja pelastustoimi	70
Pelastus- ja avustussuoritteet.....	70
2.6 Sotilaallinen maanpuolustus	71
Koulutusvuorokaudet	71
ALLEKIRJOITUKSET	72

RAJAVARTIOLAITOKSEN ORGANISAATIO 1.1.2020

TOIMINTAKERTOMUS

1. JOHDON KATSAUS

Haasteet valtakunnan rajoilla ovat kasvussa. Organisoituja yrityksiä saapua laittomasti Suomeen paljastettiin jatkuvasti niin maastorajalla kuin rajanylityspaikoilla vuoden 2019 aikana.

Rajanylitysliikenne kasvoi selvästi itärajalla, Helsinki-Vantaalla ja myös Lapissa. Meriliikenne jatkui hyvin vilkkaana. Vaikka vakavat ympäristövahingot saatiin torjuttua, havereilta ja ympäristöonnettomuuksilta ei välttytty ja merellinen suuronnettomuuskin olisi ollut mahdollinen.

Venäjän ja lännen vastakkainasettelu jatkui ja terrorististen väkivallantekeiden uhka oli edelleen kohonnut. Vallitsevassa turvallisuusympäristössä ei ole näköpiirissä nopeaa käännettä parempaan ja tilanteen ennustettavuus säilyy heikkona.

EU:n ulkorajoilla havaittujen laittomien rajanylitysten määrä oli noin 139 000. Trendi on ollut laskeva, mutta laittomien rajanylitysten määrä oli edelleen suurempi kuin vuonna 2013. Laittoman maahantulon reiteistä käytetyin oli niin sanottu Välimeren itäinen reitti Turkista Balkanille. Tätä reittiä pitkin Eurooppaan saapui laittomasti noin 82 500 henkilöä. Syyrian tilanteen epävarmuus voi kuitenkin aiheuttaa nopeita muutoksia laittomien rajanylitysten määrään.

Itärajalla laittoman maahantulon uhka on edelleen konkreettinen. Venäjän viranomaiset kertoivat estäneensä noin 600 luvaton yritystä päästä Suomeen. Maastorajalla havaittiin 10 henkilön laitonta rajanylitystä. Lentoliikenteessä laittoman maahantulon keskeisimpänä tekotapana säilyi transit-lentojen väärinkäyttö, joka lisääntyi myös määrällisesti.

Rajanylityksiä ulkorajan rajanylityspaikoilla oli yhteensä 16,8 miljoonaa (2018: 15,7 milj.). Suomen ja Venäjän rajalla rajan ylitti vuoden aikana yli 9,5 miljoonaa matkustajaa. Helsinki-Vantaan lentokentän ulkorajaliikenteessä oli 6,7 miljoonaa matkustajaa vuonna 2019. Rajavartiolaitos otti käyttöön uuden sukupolven rajatarkastusautomaatteja Helsinki-Vantaalla. Uuden teknologian käyttöönottoon liittyvien muutostöiden vuoksi automaattisten rajatarkastusten osuus laski vuoden 2018 noin 40 prosentista noin 35,5 prosenttiin.

Rajavartiolaitos otti 1.1.2019 johtovastuun merialueilla tapahtuvien ympäristöonnettomuuksien operatiivisesta johtamisesta hallitusohjelman mukaisesti. Meriturvallisuuden kehittämisessä painopiste olikin ympäristöonnettomuuksien johtamisen ja toimintamallien kehittämisessä. Johtamiskyky ja -valmius tuli onnistuneesti koeteltua kesäkuussa Pohjoisella Itämerellä tapahtuneen laajan öljypäästön torjuntatoimissa.

Sotilaallisen maanpuolustuksen ja kriisiajan valmiuksia kehitettiin edelleen aktiivisesti osana Suomen puolustusjärjestelmää. Varusmiehiä ja reserviläisiä koulutettiin suunnitellusti ja palaute saadusta koulutuksesta niin varusmiehiltä kuin reserviläisiltä oli korkealla tasolla.

Hybridiuhkien varautumista koskevat rajavartiolainsäädännön muutokset tulivat voimaan 1.4.2019. Muutoksilla kehitettiin Rajavartiolaitoksen normaaliolojen toimivaltuuksia siten, että Rajavartiolaitos voi varautua ja vastata nopeasti Suomen turvallisuusympäristössä ilmeneviin uhkiin.

Tärkeimmät vaikuttamiskohteet EU:ssa ovat olleet eurooppalaisen raja- ja merivartioston kehittäminen ja tulevan rahoituskauden ratkaisut. Kahden- ja monenvälisiä yhteyksiä on pidetty niin EU-jäsenvaltioihin kuin kolmansiiin maihin. Keskusteluyhteys Venäjän rajaviranomaisiin pidettiin tiiviinä. Rajavartiolaitos on lisäksi ollut mukana useissa kansainvälisissä yhteistyöhankkeissa.

Rajavartiolaitos osallistui vuonna 2019 Frontexin koordinoimiin operaatioihin 16 henkilötyövuoden panoksella. Rajavartiolaitos luovutti Arktisen rannikkovartiostofoorumin puheenjohtajuuden Islannin rannikkovartiostolle 4.4.2019.

Rajavartiolaitos jatkoi vuonna 2017 aloitetun sopeuttamisohjelman toimeenpanemista. Henkilöstöhallinnon ja esikuntapalvelujen keskittämistä jatkettiin. Vuoden 2019 alusta suljettiin Kemin, Kaskisten ja Kalajoen merivartioasemat. Rajavartiolaitoksen toimintamenojen kus-

tannusten arvioidaan nousevan vuoteen 2024 mennessä vuositasolla noin 26 miljoonaa euroa. Tämä vastaa 430 rajavartijan palkkaa. Kustannusten nousu aiheutuu Rajavartiolaitoksesta riippumattomista tekijöistä, kuten kiinteistöjen peruskorjauksista, valtion yhteisten palvelujen hinnan noususta ja yleisestä kustannustason noususta. Uusiin ja lisääntyviin tehtäviin saadulla rahoituksella ei voida paikata sopeuttamistarvetta muissa tehtävissä. Rajavartiolaitoksen keinot toimintansa sopeuttamiseksi kustannusnousun tasaamiseksi on käytetty ilman merkittäviä henkilöstövähennyksiä.

Ristiriita Rajavartiolaitoksen talouden sopeuttamistarpeen sekä turvallisuusympäristön vaatimusten ja lisääntyvien veloitteiden välillä on merkittävä. Rajavartiolaitoksen henkilöstön minimitaso tehtäviin ja tilanteeseen nähden on 2 900 henkilötyövuotta. Meripelastukseen ja ympäristövahinkojen torjuntaan käytettävän kaluston tulee olla kunnossa. Valvontalentokoneet ja vanhimmat vartiolaivat edellyttävät siten pikaista uusimista. Vastaavasti vanhentunut ja herkästi vikaantuva valvontajärjestelmä laskee merkittävästi rajojen valvonnan laatua jo vuonna 2019. Rajatarkastusten sujuvuus lentoasemilla ja itärajan suurilla rajanylityspaikoilla on kriittinen tekijä matkailun ja kaupan edistämässä.

2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS, TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

2.1 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Rajavartiolaitoksen yhteiskunnallisina vaikuttavuustavoitteina ovat rajaturvallisuus, turvallisuus merialueilla sekä alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius. Tehtävät hoidetaan kustannustehokkaasti maalla, merellä ja ilmassa vaikeissakin luonnonoloissa sekä kaikissa yhteiskunnan häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden indeksi lasketaan vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden indekseistä. Vaikuttavuusindeksi lasketaan kolmen osa-alueen useista mittareista. Nämä muodostavat painotettuina kyseisen osa-alueen tunnusluvun. Osa-alueiden painotetuista tunnusluvuista muodostuu kokonaisvaikuttavuuden tunnusluku. Kukin osa-alue käsitellään tarkemmin seuraavissa alaluvuissa.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	2017	2018	2019	2019
	Tot	Tot	Sma	Tot
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus (ind)	107,9	104,1	107,6	101,7
Vaikuttavuus (ind)	98,0	97,6	96,6	90,3
Vaikuttavuus (1-5)	4,1	4,1	4,0	3,8
Rajaturvallisuus (1-5)	4,1	4,0	4,1	3,7
Turvallisuus merialueilla (1-5)	4,5	4,6	4,1	3,9
Alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius (1-5)	3,7	3,6	3,8	3,9
Kustannusvaikuttavuus (ind)	117,8	110,7	118,5	113,0
Kustannusvaikuttavuus, kustannukset/painotetut suoritteet (abs)	1,3423	1,4286	1,3344	1,3992
Painotetut suoritteet (1000 kpl) resurssoinnin perusteella	172 719	169 396	170 537	171 510
Kustannukset, ko vuoden hintatasossa (1000e)	256 704	270 713	257 950	273 933
Toiminnallinen tuloksellisuus				
Laatu ja palvelukyky (ind)	98,0	97,6	96,6	90,3
Tuottavuus ind	131,3	124,5	122,8	122,2
Taloudellisuus ind	117,8	110,7	118,5	113,0
Voimavarojen hallinta				
Henkilötyövuodet	2 635	2 725	2 780	2 811

Rajavartiolaitoksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus laski selvästi edellisen vuoden tasosta. Syynä tähän oli vaikuttavuuden huomattava lasku. Kustannusvaikuttavuudessa tapahtui pientä parantumista. Tärkein syy vaikuttavuuden huomattavaan laskuun oli teknisen valvonnan määrän ja kattavuuden lasku erityisesti merialueella. Vanhojen valvontajärjestelmien viikojen vuoksi teknistä valvontaa tuotettiin aikaisempaa vähemmän. Henkilötyövuosia kertyi 86 enemmän kuin edellisenä vuonna. Tuottavuus laski ja taloudellisuus parani hiukan edellisestä vuodesta.

2.1.1 Rajaturvallisuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Suomen ulkorajavalvonta on tehokasta ja uskottavaa. Rajavartiolaitos vahvistaa Suomen turvallisuutta ja torjuu Suomeen ja Eurooppaan kohdistuvia turvallisuusuhkia ulkorajoilla. Ra-

jaliikenne on turvallista ja sujuvaa. Rikostorjunta on vaikuttavaa. Rajavartiolaitos lisää ihmisten turvallisuutta rajaseudulla ja saaristossa.

	2017 Tot	2018 Tot	2019 Sma	2019 Tot
Rajaturvallisuus (1-5)	4,1	4,0	4,1	3,7

Rajaturvallisuuden tunnusluku laski selvästi, koska teknisen valvonnan määrä ja kattavuus laskivat. Rajanylitysliikenne kasvoi erityisesti lentoliikenteessä. Myös itärajan liikennemäärässä oli selvää kasvua. Rajanylitysliikenne supistui vain vesiliikenteessä. Ulkorajaliikenteessä oli kaikkien aikojen toiseksi viikkain vuosi vuoden 2013 jälkeen.

Yhdyshenkilötoiminta ja kansainväliset operaatiot

Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilöiden toiminnalla ennalta estetään luvatonta maahantuloa, siihen liittyvää ihmiskauppaa ja muuta rajat ylittävää rikollisuutta lähtöalueilla. Yhdyshenkilöiden toiminnalla tuetaan myös muiden EU-maiden toimintaa. Rajavartiolaitoksen osallistuminen kansainvälisiin rajaturvallisuusoperaatioihin ja siviilikriisinhallintaan parantaa EU:n ja Suomen rajaturvallisuutta.

Yhdyshenkilötoiminta ja kansainväliset operaatiot				
	2017 Tot	2018 Tot	2019 Sma	2019 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	3,7	3,4	3,4	3,8
Yhdyshenkilötoiminnan vaikuttavuus (1-5)	3,3	3,3	2,6	4,1
Kokemus yhdyshenkilötoiminnan onnistumisesta (1-5)	4,2	3,6	4,1	3,6
Tuotokset				
Yhdyshenkilötoiminnan perusteella estetyt luvattomat rajanylitykset (kpl)	1 964	1 823	775	2 860
Operaatiovuorokaudet Frontex (kpl)	4 902	2 669	4 000	1 975
Operaatiovuorokaudet muut (kpl)	20	522	50	
Operaatiovuorokaudet harjoitukset (kpl)	444	2	250	243

Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilöiden työn tuloksena on estetty ennalta 2 860 maahanpääsyä Suomeen tai Suomen myöntämien viisumien avulla muihin Schengen-maihin. Lukumäärä nousi noin tuhannella vuodesta 2018. Myös yhdyshenkilötoiminnan vaikuttavuus parantui.

Rajavartiolaitos osallistui vuonna 2019 Frontexin koordinoimiin rajaturvallisuusoperaatioihin EU:n maa- ja meriulkorajoilla sekä lentoasemilla yhteensä noin 16 henkilötyövuoden panoksella. Osallistuminen operaatioihin laski.

Yhteistyö naapurimaiden viranomaisten kanssa

Naapurimaiden viranomaisten kanssa tehtävän yhteistyön avulla ylläpidetään rauhallisen rajaolot, ennalta estetään Suomeen suuntautuvaa laitonta maahantuloa ja muuta rajat ylittävää rikollisuutta, ylläpidetään tilannekuvaa lähialueelta ja varmistetaan rajanylitysliikenteen sujuvuutta.

Yhteistyö naapurimaiden viranomaisten kanssa	2017 Tot	2018 Tot	2019 Sma	2019 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	3,4	4,2	4,3	4,2
Rajanaapuriyhteistyön vaikuttavuus (1-5)	3,4	5,0	5,0	5,0
Yhteisten riskianalyyysien laatu (1-5)	3,5	3,5	3,5	3,5
Tuotokset				
Rajanaapuriyhteistyö (kpl)	203	933	488	420

Rajanaapuriyhteistyön vaikuttavuus säilyi korkealla tasolla. Venäjän viranomaisten ilmoittamien estojen ja heiltä saatujen ennakkotietojen määrä laski vuodesta 2018, mutta pysyi edelleen selvästi pitkän aikavälin keskiarvoa korkeammalla.

Vuoden aikana järjestettiin noin 300 Suomen ja Venäjän rajaviranomaisten tapaamista. Tapaamisissa vaihdettiin säännöllisesti tietoja laittoman maahantulon ja rikollisuuden torjumiseksi.

Kolmikantainen yhteistyö Suomen, Viron ja Venäjän sekä Suomen, Norjan ja Venäjän rajaviranomaisten välillä toteutui suunnitellusti. Vuonna 2019 Suomi toimi näiden yhteistyömuotojen puheenjohtajana. Lisäksi Rajavartiolaitoksen johto on tavannut eri maiden rajaviranomaisten johtoa kahdenvälisesti.

Rajavalvonta

Suomen rajavalvonta on järjestetty tehokkaasti. Rajavalvonnan tilannekuva mahdollistaa resurssien tehokkaan käytön. Luvattomat rajanylitykset ja muu laitton toiminta paljastetaan ja luvattomat rajanylittäjät otetaan kiinni. Rajat ylittävään rikollisuuteen puututaan tehokkaasti. Kaikki Schengen alueen ulkorajan ylittävät henkilöt tarkastetaan. Schengen alueen sisärajoilla ylläpidetään valmius rajavalvonnan väliaikaiseen palauttamiseen. Maahantulo ja maastalähtö vastoin säädettyä järjestystä paljastetaan.

Rajavalvonta				
	2017 Tot	2018 Tot	2019 Sma	2019 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,1	4,1	4,1	3,7
Rajatarkastusten kattavuus: Saapuva (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajatarkastusten kattavuus: Lähtevä (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajatilannekuvan laatu (1-5)	4,2	4,0	3,9	4,0
Rajatarkastusten laatu (1-5)	1,7	2,6	2,2	3,1
Rajatapahtumien estäminen (1-5)	3,9	4,7	4,2	4,1
Rajatapahtumien paljastaminen (1-5)	2,8	3,0	3,3	2,4
Rajanylityksiin liittyvä rikollisuus (1-5)	4,5	5,0	3,7	4,4
Rajanylittäjien näkemys rajaturvallisuuden tasosta (1-5)	4,5	4,1	4,3	4,1
Rajatarkastusten oikeusturva (1-5)	4,6	5,0	4,9	5,0
Rikoslakirikosten selvitystaso (1-5)	4,8	4,3	4,6	4,7
Laittoman maahantulon järjestämisten ja ihmiskaupparikosten selvitystaso (1-5)	5,0	2,5	4,3	2,3
Rikostorjunnan oikeusturva (1-5)	4,9	5,0	5,0	5,0
Rajojen valvonnan valmius ja reagointikyky (1-5)	3,4	3,5	3,3	3,6
Rajojen valvonnan kohdentuminen (1-5)	4,4	3,8	4,2	2,1
Rajatarkastusten sujuvuus RVL:n toimenpiteet (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajatarkastusten sujuvuus kokonaisuena (1-5)	5,0	5,0	5,0	5,0
Rajanylittäjien tyytyväisyys rajanylityksen sujuvuuteen (1-5)	4,4	4,2	4,3	4,2
Rajatarkastusten asiakaspalvelu (1-5)	4,5	4,2	4,5	4,2
Partioidinnin kattavuus maarajalla (1-5)	3,4	3,4	3,4	3,0
Partioidinnin kattavuus merirajalla (1-5)	3,3	3,1	3,1	2,8
Turvallisuuden tunne, harva-alueen asukkaiden kokemus (1-5)	3,2	3,8	3,2	3,8
Turvallisuuden tunne, harva-alueen viranomaisten näkemys (1-5)	4,0	3,6	3,8	3,6
Rajavartiolaitoksen antama viranomaisapu (1-5)	4,1	3,3	3,5	2,9

Rajavalvonta				
	2017 Tot	2018 Tot	2019 Sma	2019 Tot
Tuotokset				
Partiointi (h)	264 311	260 218	257 615	260 923
Tekninen valvonta (h)	2 730 241	2 785 723	2 715 000	2 569 338
Rajojenvalvonnan tarkastukset (kpl)	52 676	58 603	46 523	54 463
Rajatarkastukset (milj.hlöä)	14	15	17	16
Rajatarkastusten sujuvuus RVL:n toimenpiteet (min)	6,6	8,0	7,7	7,6
Rajatarkastusten sujuvuus kokonaisuika (min)	8,9	11,9	9,7	11,1
Rajatarkastuksia/vrk (kpl)	38 770	40 981	44 924	43 925
Tullitarkastukset (hlöä)	6 503	3 435	4 730	1 921
Pääsyn epäämiset (hlöä)	992	990	1 020	1 122
Käännyttämispäätös (kpl)	351	499	397	367
Myönnetyt viisumit (kpl)	1 494	1 260	1 229	707
Vastaanotetut turvapaikkahakemukset (hlöä)	422	660	518	713
Rikosilmoitus (R-ilmoitus) (kpl)	792	981	880	941
Valtionrajarikos (kpl)	149	178	139	164
Väärennys (kpl)	167	305	172	262
Laittoman maahantulon järjestäminen ja ihmiskauppa (kpl)	55	85	68	91
Muu rikos tai rikkomus (kpl)	3 298	3 742	4 041	3 671
Pakkokeino (kpl)	1 634	1 755	1 460	1 834
Huomautus (kpl)	1 511	2 290	1 870	2 458
Sakko (kpl)	4 487	4 396	4 040	4 063
Turvallisuuspalvelut harva-alueilla (poliisi- ja virka-aputehtävät) (kpl)	766	563	611	462
Etsinnät maa-alue (kpl)	360	148	119	111
Pelastustehtävät maa-alue (kpl)	657	279	440	160
Ensihoitotehtävä, muu kuin meripelastus (kpl)	1 076	349	383	276
Avustustehtävä maa-alue (kpl)	45	26	31	39

Rajojen valvonta

Tilanne maasto- ja meriulkorajalla saatiin turvallisuusympäristön muutoksesta ja laittoman maahantulon paineesta huolimatta säilytettyä vakaana. Luvattomien rajanylitysten ja alueloukkausten kokonaismäärässä ei tapahtunut merkittävää muutosta.

Rajojen valvonnan laatu laski selvästi. Partiointin määrä pysyi ennallaan mutta partiointin kattavuus heikkeni. Keskeisin syy valvonnan laadun heikkenemisessä oli teknisen valvonnan määrän ja kattavuuden lasku. Tämä painottui erityisesti merialueelle, mutta myös maarajoilla tapahtui laskua. Rajatapahtumien estämisen ja paljastamisen taso laski, joka osaltaan heikensi valvonnan laatua.

Rajatarkastukset

Rajavartiolaitos on tehnyt henkilöiden rajatarkastukset valvomillaan rajanylityspaikoilla Schengen-säännösten mukaisesti. Rajavartiolaitoksen valvontavastuulla olevilla EU:n ulkorajan rajanylityspaikoilla henkilöiden rajanylitykset lisääntyivät noin 7 %.

Suomen ja Venäjän välisten rajanylityspaikkojen kautta kulki noin 9,5 milj. henkilöä (+5,5 %). Liikenteen kansalaisuusjakaumassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Nuijamaa oli itärajan viikkain rajanylityspaikka.

Rajavartiolaitoksen tarkastusvastuulla olevassa ulkorajat ylittävässä lentoliikenteessä tarkastettiin 7,0 milj. matkustajaa (+10 %). Kasvua oli Helsinki-Vantaan ja Lapin lentoasemilla. Helsingin satamassa rajatarkastuksia tehtiin noin 220 000 matkustajalle (-9 %).

Ulkorajoilla käännytettävien henkilöiden määrä pysyi ennallaan noin 1 500 henkilössä. Rajala turvapaikkaa haki 713 henkilöä (+10 %).

Rikostorjunta

Rajavartiolaitos ennaltaehkäisee, paljastaa ja selvittää vakavaa rajat ylittävää rikollisuutta tiiviissä yhteistyössä muiden kansallisten ja kansainvälisten lainvalvontaviranomaisten kanssa. Rajavartiolaitoksen rikostorjunnan painopiste on Schengen-ulkorajat ylittävässä liikenteessä. Tiiviillä kansainvälisellä rikostorjuntayhteistyöllä ja Europolin tarjoamien palveluiden avulla on ennalta estetty, paljastettu ja selvitetty organisoitua laittoman maahantulon järjestämisrikollisuutta sekä muuta vakavaa rajat ylittävää rikollisuutta.

Havaittujen rikosten ja rikkomusten kokonaismäärässä tapahtui pientä laskua. Laskua oli erityisesti vesiliikenne-, liikenne- ja ulkomaalaisrikkomuksissa. Laittoman maahantulon järjestämistä ja ihmiskauppaa koskevien rikosten lisäksi kasvua tapahtui ajoneuvorikkomuksissa ja luokassa muu rikos tai rikkomus. Rikosten selvitystaso pysyi aikaisempien vuosien tasolla.

Panokset ja tehokkuus

Rajaturvallisuus	2017 Tot	2018 Tot	2019 Sma	2019 Tot
Kustannukset (1000e) ko vuoden hintatasossa	228 256	240 648	230 607	244 337
Henkilötyövuodet	2 343	2 422	2 485	2 507
Tuottavuus ind	136	129	126	126
Taloudellisuus ind	122	115	122	117

Rajaturvallisuuden ylläpitämisen kustannukset nousivat selvästi suunnitellusta ja vuoden 2018 toteumasta. Syynä tähän on kasvanut henkilötyöpanos ja muiden toimintamenojen kasvu kustannustason nousun vuoksi. Tuottavuus laski hiukan, koska kasvaneella henkilötyövuosimäärällä ei saatu tuotettua samassa suhteessa enemmän suoritteita. Taloudellisuus nousi hiukan, koska suoritteiden määrä nousi suhteellisesti enemmän kuin kustannukset.

2.1.2 Turvallisuus merialueilla

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Suomen meripelastusjärjestelmä on luotettava. Rajavartiolaitoksen johtamis- ja toimintavalmius merellisiin monialaonnettomuuksiin on välitön. Rajavartiolaitos edistää merellisen ympäristön suojelua.

	2017 Tot	2018 Tot	2019 Sma	2019 Tot
Turvallisuus merialueilla (1-5)	4,5	4,6	4,1	3,9

Merellisen turvallisuuden kokonaistilanteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Meripelastuksen osalta toiminnan laatu pysyi vuoden 2018 tasolla. Aluspäästötapausten selvitystaso laski huomattavasti. Tästä syystä merellisen turvallisuuden kokonaistunnusluku laski selvästi vuodesta 2018.

Meripelastus

Rajavartiolaitoksessa on jatkuva johtamis-, viestitys- ja suoritusvalmius meripelastustoimen etsintä- ja pelastustehtäviin.

Kaikkiin merellä tapahtuviin hätätilanteisiin kyetään osoittamaan apua. Muiden meripelastusviranomaisten voimavarat hyödynnetään. Meripelastuksen osaaminen varmistetaan koulutuksella, katselmoinneilla ja tarkastuksilla.

Meripelastus	2017 Tot	2018 Tot	2019 Sma	2019 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,6	4,5	4,6	4,6
Meripelastusavun saapuminen onnettomuuspaikalle (1-5)	4,9	4,8	5,0	4,9
Meri- ja ympäristötilannekuvan laatu (1-5)	4,2	4,0	3,9	4,0
Tuotokset				
Etsinnät merialue (kpl)	28	7	24	21
Meripelastustehtävät (kpl)	1 407	1 560	1 393	1 433
Meripelastuksen ensihoitotehtävä (kpl)	57	65	45	50
Merialueen avustustehtävä (kpl)	120	113	130	107
Muu meripelastustoimen pelastussuorite (kpl)	326	276	260	272
Pelastettu henkilö (kpl)	3 148	3 610	3 200	4 746
Estetty onnettomuus (kpl)	6	9	8	8

Merivartiostot ylläpitivät jatkuvaa meripelastustoimen johtamisvalmiutta ja päivystivät meripelastuksen hätäradioliikennettä. Kaikkiin meripelastuksen hätätilanteisiin kyettiin osoittamaan apua.

Meripelastukseen liittyvät tehtävät kokonaisuudessaan vähenivät vuoden 2018 tasosta. Pelastettujen henkilöiden määrässä oli nousua. Meripelastustoimen kehittämisessä painopiste on ollut viime vuosina monialaonnettomuuksiin varautumisessa ja meripelastuksen yhteisten toimintamallien kehittämisessä. Vuoden 2019 varautumisen painopiste oli evakuoitavien vastaanotto toimintojen kehittämisessä.

Meripelastustapahtumiin johtaneista syistä 57 % on johtunut inhimillisistä tekijöistä (kuten merimiestaitollinen virhe, sairaskohtaus tai tapaturma). Tekniset syyt ovat liittyneet 31 %:iin ja ympäristötekijät 12 %:iin meripelastustapauksista.

Merellinen ympäristönsuojelu

Merellinen ympäristön valvonta sekä ympäristörिकosten selvittäminen ja tutkinta ennalta ehkäisevät tehokkaasti merellisen ympäristön saastumista. Valmius avomerellä tapahtuvaan ympäristöonnettomuuksien torjuntaan on hyvä.

Merellisen ympäristön suojelu	2017 Tot	2018 Tot	2019 Sma	2019 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	4,3	5,0	2,5	1,8
Aluspäästötapausten tutkinta (1-5)	4,3	5,0	2,5	1,8
Tuotokset				
Aluspäästötapausten määrä (kpl)	30	23	27	52

Rajavartiolaitoksen tietoon tuli 52 öljypäästöä Suomen merialueilla. Tämä on yli kaksi kertaa enemmän kuin vuonna 2018. Valtaosa havaituista päästöistä tapahtui sataman tai rannikon tuntumassa ja ne olivat määrältään pieniä. Tapausten selvitystaso palasi aikaisempien vuo-

sien tasolle, kun se 2017 ja 2018 oli aikaisempiin vuosiin verrattuna huomattavan korkea. Tämä heikensi merellisen ympäristönsuojelun tunnuslukua huomattavasti. Öljypäästövalvonnan painopistealueet ovat talousvyöhyke ja alueneri. Näillä tapahtuneet päästöt ovat viime vuosien tapaan pysyneet vähäisinä. Kolmea päästöä lukuun ottamatta muut päästöt olivat päästetyn öljyn määrällä arvioiden pieniä ja suurelta osin satama-alueella tapahtuneita.

Öljypäästömaksupäätöksiä tehtiin kaksi kappaletta, joissa molemmissa määrättiin öljypäästömaksu maksettavaksi.

Panokset ja tehokkuus

Turvallisuus merialueilla				
	2017 Tot	2018 Tot	2019 Sma	2019 Tot
Kustannukset (1000e) ko vuoden hintatasossa	12 863	13 126	12 382	12 367
Henkilötyövuodet	132	132	133	127
Tuottavuus ind	102	111	95	106
Taloudellisuus ind	92	99	92	99

Tuottavuus laski, kun suoritteiden määrä laski suhteellisesti enemmän kuin henkilötyövuosimäärä. Taloudellisuus pysyi ennallaan.

2.1.3 Alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius

Yhteiskunnallinen vaikuttavuustavoite

Rajavartiolaitoksella on hyvä toimintakyky yhteiskunnan turvaamiseksi kaikissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Rajavartiolaitoksella on hyvä valmius alueellisen koskemattomuuden turvaamiseen ja valtakunnan puolustamiseen.

	2017 Tot	2018 Tot	2019 Sma	2019 Tot
Alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius (1-5)	3,7	3,6	3,8	3,9

Alueellisen koskemattomuuden ja puolustusvalmiuden tunnusluku nousi vuoden 2018 tasosta. Lähes kaikki tulostittarit osoittivat parempaa tasoa kuin vuonna 2018.

Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpito

Rajavartiolaitoksella on ajanmukaiset varautumis- ja puolustussuunnitelmat, tilanteen edellyttämä johtamis- ja toimintavalmius sekä valmius joukkojen perustamiseen. Rajavartiolaitoksen kriisivalmius sekä kyky alueellisen koskemattomuuden valvontaan ja turvaamiseen rauhan aikana on jatkuvaa.

Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpito				
	2017 Tot	2018 Tot	2019 Sma	2019 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	3,8	3,8	4,0	4,1
Suunnitelma- ja valmius (1-5)	3,5	3,8	3,7	4,2
Sijoitustilanne (1-5)	4,4	4,5	4,5	4,4
Materiaalivalmius (1-5)	3,7	3,4	3,8	3,8

Häiriö- ja poikkeusolovalmiuden ylläpidon taso parani vuodesta 2018. Syynä tähän oli suunnitelma- ja valmiuden materiaalivalmiuden paraneminen.

Rajavartiolaitoksen joukkotuotanto ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutus

Rajavartiolaitoksen henkilökunta, varusmiehet ja reserviläiset on koulutettu kriisiajan tehtäviin ja sijoitettu rajajoukkoihin.

Rajavartiolaitoksen joukkotuotanto ja sotilaallisen maanpuolustuksen koulutus	2017 Tot	2018 Tot	2019 Sma	2019 Tot
Toiminnan laatu ja palvelukyky (1-5)	3,6	3,4	3,6	3,7
Koulutettavuus (1-5)	3,0	2,9	3,3	3,5
Sijoitettavuus (1-5)	3,7	3,2	3,9	3,7
Koulutus (1-5)	4,0	3,9	3,6	4,0
Tuotokset				
Koulutusvuorokaudet asevelvolliset (kpl)	101 843	107 949	107 330	117 532
Koulutusvuorokaudet henkilöstö (kpl)	6 292	5 838	4 720	6 513
Järjestetyt kertausharjoitukset (kpl)	15	18	15	14
Itse järjestetyt sotilaallisen maanpuolustuksen koulutustilaisuudet (kpl)	100	141	91	153

Koulutusmäärät ja laatu ylittivät suunnitelmat ja vuoden 2018 tason. Joukkotuotanto toteutui suunnitellusti. Henkilöstö voitiin sijoittaa rajajoukkoihin.

Panokset ja tehokkuus

Alueellinen koskemattomuus ja puolustusvalmius	2017 Tot	2018 Tot	2019 Sma	2019 Tot
Kustannukset (1000e) ko vuoden hintatasossa	15 585	16 938	14 961	17 229
Henkilötyövuodet	160	170	161	177
Tuottavuus ind	151	155	148	164
Taloudellisuus ind	135	138	143	152

Alueellisen koskemattomuuden ja puolustusvalmiuden kustannukset ja henkilötyövuodet nousivat. Tuottavuus ja taloudellisuus paranivat koska koulutusvuorokaudet lisääntyivät suhteellisesti enemmän.

2.1.4 Sisäiset toiminnot

Teknillisen toimialan yleiskatsaus

Tulossuunnitelman mukaisia hankkeita kyettiin toimeenpanemaan pääosin suunnitellusti ja peruspalvelutuotanto kyettiin ylläpitämään riittävällä tasolla. Palvelutason parantamiseksi käynnistettiin vaativien hankkeiden toimeenpanon ja peruspalvelutuotannon prosessien, resurssien ja johtamisen kehittäminen. Uudistettu tuotantomalli otetaan käyttöön täysimääräisesti 1.1.2021.

Materiaalihallinto

Materiaalihallinnon painopiste oli asevelvollisten koulutuksen tukemisessa sekä operatiivisen liikkuvuuden turvaamisessa. Rajavartiolaitoksen materiaalista valmiutta kehitettiin yhteistoiminnassa Puolustusvoimien kanssa. Hankinnat toteutettiin suunnitelmien mukaisesti. Turun Latokarin varastointijärjestelyt siirrettiin Turun Vartiolentolaivueen tukikohtaan ja Pansioon. Tarkastustoiminnassa ei havaittu merkittäviä poikkeamia.

Tietohallinto

Tietohallintoa on kehitetty Rajavartiolaitoksen strategian mukaisesti. Turvallisuusverkon kehittämiseen tähtäävään kokonaisarkkitehtuurityöhön osallistuttiin laatimalla verkon tavoitettaa määrittelevät käyttötapaukset. Rajavartiolaitoksen tietohallintomääräys päivitettiin.

Rajavalvontaan liittyen käynnistettiin rajavalvontatekniikan kehittämishanke. Hankkeen pää-tavoitteet ovat käytössä olevien valvontajärjestelmien toimintavarmuuden parantaminen ja päätöksentekoodellytysten luominen uusien valvontateknologioiden käyttöönotolle. Rajatarkastustehtävien osalta on osallistuttu EU:n Älykkäät rajat ja ETIAS-hankkeiden valmisteluun sekä aloitettu Helsinki-Vantaan lentoaseman rajatarkastusautomaattien uudistaminen. Merellisten toimintojen osalta jatkettiin meripelastussovelluksen uudistamishanketta.

Suurin osa Rajavartiolaitoksen perustietoteknisistä palveluista hankittiin Valtorilta. Valtorin palvelutuotannossa on ollut haasteita.

Toimitilahallinto

Rajavartiolaitos päivitti yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen kanssa kiinteistökannan kehittämisohjelman vuosille 2019 - 2025. Kehittämisohjelman tarkoituksena on varmistaa Rajavartiolaitokselle toimivat, turvalliset, terveelliset ja taloudelliset toimitilat. Ohjelman vaatimat välttämättömät investoinnit vuosina 2019 - 2025 ovat noin 90 miljoonaa euroa ja siitä eteenpäin noin 5 miljoonaa euroa vuodessa. Kehittämisohjelman toteuttaminen vaatisi asteittain vuoteen 2025 nousevan 11,3 miljoonan euron lisärahoituksen. Ennen tämän rahoituksen varmistumista toimitilahankkeita ei voida käynnistää.

Rajavartiolaitos on valmistellut kolmea keskeistä hankekokonaisuutta yhteistyössä Senaatin kanssa: Immolan kasarmialue, Ivalon kasarmialue ja Onttolan alueen hankkeet. Hankkeisiin voidaan sitoutua ja ne voidaan käynnistää, kun investoinnista syntyviin lisävuokriin on varmistunut rahoitus.

Raja-Joosepin, Vartiuksen ja Vainikkalan rajaylityspaikkojen ENI-CBC-hankkeina tehtävien toimitila- ja -infrastruktuurimuutosten toimeenpano etenee suunnitellussa aikataulussa.

Alustoimiala

Kolme ulkovartiolaivaa on pidetty toimintakuntoisina. Ulkovartiolaiva Turvan suorituskykyjä on täydennetty varustehankinnoilla.

Rajavartiolaitos korvaa vanhentuneet nopeat veneet uusilla veneillä vuosina 2019 - 2020. Venesarjan ensimmäisen toimituserän kuusi venettä vastaanotettiin elokuussa.

Rajavartiolaitos korvaa vanhentuneet rannikkovartioveneet uudella venetyypillä vuosina 2020 - 2023. Venesarja on tilattu ja sarjan toimitus on sovittu alkavan vuoden 2020 lopulla.

Rajavartiolaitos luopuu vartiolaiva Merikarhusta. Luopumisvalmistelut on aloitettu ja laiva myydään.

Muun aluskaluston huoltotoimenpiteet toteutettiin suunnitellusti. Jääkulkuneuvojen elinkaari on pääosin lopussa ja niistä tullaan luopumaan. Samoin pääosa ilmatyynyaluksista on elinkaarensa lopussa ja niistä tullaan pääosin luopumaan. Suorituskykyjen tarkoituksenmukaista korvaamista selvitetään.

Kaupallinen toimiala

Rajavartiolaitos otti käyttöön Handi-järjestelmän 2.1.2019. Järjestelmässä on ollut sekä teknillisiä että toiminnallisia puutteita. Järjestelmän käyttöä vakiinnutetaan.

Viestintä

Rajavartiolaitoksen viestinnän kehittämisen painopiste oli operatiivisen viestinnän suorituskyvyn ja valmiuden parantaminen erityisesti informaatiovaikuttamisen osalta. Sosiaalisen

median viestintää tehostettiin edelleen Twitterissä, Instagramissa ja Facebookissa. Vuoden 2019 viestinnässä merkittävässä roolissa oli Raja 100 -juhlavuosi. Juhlavuoden tiedottamisessa tuotiin monipuolisesti esille Rajan toimintaa ennen ja nyt.

Rajavartiolaitoksen tiedotuksessa korostuivat Rajavartiolaitoksen toimivaltuuksiin liittyvien hankkeiden yhteiskunnallinen vaikuttavuus, ympäristövahinkojen torjunta, arktisen alueen turvallisuusyhteistyö, itärajan valvonta ja Helsinki-Vantaan lentoaseman kasvava ulkorajaliikenne.

Valtakunnallisen median mielenkiinto kohdistui mm. laittomaan maahantuloon, Suomen Leijonan majakan alueella tapahtuneeseen öljypäästöön ja Estonian hautarauhan rikkomispaukseen.

Säädösvalmistelu

Rajavartiolaitoksen säädösvalmistelussa huomioitiin sisäministeriön yhteiset ja omat säädösvalmistelun laadun parantamista koskevat tulostavoitteet. Rajavartiolaitoksella on tiedonkeräysjärjestelmä sitä koskevien säädösten toimivuudesta ja muutostarpeista.

Hybridiuhkiin varautumista koskevat rajavartiolainsäädännön muutokset tulivat voimaan 1.4.2019. Muutoksilla kehitettiin Rajavartiolaitoksen normaaliolojen toimivaltuuksia siten, että Rajavartiolaitos voi varautua ja vastata nopeasti Suomen turvallisuusympäristössä ilmeneviin uhkiin.

Merellisten ympäristöonnettomuuksien torjunnan johtovastuu ja muut toiminnot siirrettiin ympäristöministeriön hallinnonalalta sisäministeriölle pelastuslakiin tehdyillä muutoksilla, jotka tulivat voimaan 1.1.2019. Samalla Suomen ympäristökeskuksen tehtävät merellisissä alusonnettomuuksissa siirtyivät Rajavartiolaitokselle.

Uudistettu laki henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa tuli voimaan 1.6.2019. Laki päivitettiin vastaamaan EU:n uuden tietosuojalainsäädännön vaatimuksia.

Kaksoiskansalaisuutta ja muita ulkomaansidonnaisuuksia koskevien uhkien torjumista sotilasviroissa koskevat lainsäädännön muutokset rajavartiolaitoksen hallinnosta annettuun lakiin tulivat voimaan 1.7.2019.

Eduskunta hyväksyi joulukuussa 2019 oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun uuden lain edellyttämät tekniset muutokset rajavartiolainsäädäntöön. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2020.

Rajavartiolaitos on jatkanut aktiivista ja ennakoivaa vaikuttamista Euroopan unionin säädösvalmisteluun. Rajavartiolaitos vastasi neuvotteluista, jotka koskivat asetusta henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen turvallisuuden lisäämiseksi. Asetus tuli voimaan 1.8.2019. Rajavartiolaitos vastasi myös neuvotteluista, jotka koskivat Eurooppalaista raja- ja merivartiostoa. Asetus allekirjoitettiin Suomen EU puheenjohtajuuskaudella ja se tuli voimaan 4.12.2019. Lisäksi Rajavartiolaitos osallistui tiivistä EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuuskehystä koskevien asetusten käsittelyyn. Asetukset tulivat voimaan 11.6.2019. Suomi sai edellä mainittuihin asetuksiin pääosan keskeisistä neuvottelutavoitteistaan.

Sisäministeriö asetti marraskuussa 2019 hankkeen eurooppalaisesta rajanylitystietojärjestelmästä (EES) ja Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmästä (ETIAS) annettujen asetusten edellyttämien kansallisten lainsäädäntömuutosten valmistelemiseksi.

Suomen EU-puheenjohtajuuskaudella Rajavartiolaitos vastasi neuvoston puheenjohtajavaltion ominaisuudessa aitojen ja väärennettyjen asiakirjojen sähköistä FADO-järjestelmää koskeneista asetusehdotuksista. Neuvosto ja Euroopan Parlamentti vahvistivat trilogisovun joulukuussa 2019. Lisäksi Rajavartiolaitos vastasi Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmään (ETIAS) liittyvistä kahdesta asetusehdotuksesta, jotka annettiin tammi-kuussa 2019 ja joilla on tarkoitus säätää tietyistä ETIAS-pääsyn edellytyksistä. Rajavartiolaitos osallistui myös kesäkuussa 2018 annettua rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen perustamista koskevan asetusehdotuksen käsittelyyn.

Suunnittelu- ja taloushallinto

Marraskuussa 2017 julkistetun Rajavartiolaitoksen strategian toimeenpanon seuranta jatkettiin. Strategian toimeenpano jatkuu resurssien sallimissa rajoissa.

Rajavartiolaitos jatkoi vuonna 2017 aloitetun uuden talouden sopeuttamisohjelman toimeenpanoa. Henkilöstöhallinnon ja esikuntapalvelujen keskittämistä jatkettiin. Vuoden 2019 alusta suljettiin Kemin, Kaskisten ja Kalajoen merivartioasemat. Sopeuttamisohjelman toimeenpanoa suunnitellusti estää erityisesti merkittävä kustannusten nousu keskitetyissä palveluissa. Rajavartiolaitoksen keinot ja mahdollisuudet toiminnan sopeuttamisessa nouseviin kustannuksiin nähden on käytetty.

Rajavartiolaitoksen toiminnan ja talouden seurantajärjestelmällä on tuotettu säädösten, määräysten sekä Rajavartiolaitoksen johtamisen edellyttämät tarpeelliset ja ajantasaiset tiedot.

Talousarvion ulkopuolista rahoitusta on hyödynnetty aktiivisesti. Rajavartiolaitoksessa on vuoden 2019 aikana ollut käynnissä eri vaiheissa 36 ulkopuolisella rahoituksella tuettua hanketta. Rahoitusta on myönnetty kahdeksasta eri rahoituslähteestä. Sisäisen turvallisuuden rahaston rahoitus kohdistui muun muassa maarajojen valvontatekniikan, ajoneuvokaluston ja partioiden varustuksen uudistamiseen, tietojärjestelmien ylläpitämiseen sekä henkilöstökuluihin rajavartijakoulutuksessa ja yhdyshenkilötoiminnassa. Entry Exit -integroitihankkeet alkoivat ISF-tuella. Palauma ISF-rahastosta oli vuonna 2019 noin 4,6 milj. euroa (2018: 3,7 milj. euroa). Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta saatiin merivalvontateknologian kehittämishankkeiden maksatuksia noin 800 000 euroa. Rahoitusta on saatu myös ulkoministeriön IBA-rahastosta, Baltic Sea Interreg -rahastosta, FP7-tutkimuksen puiteohjelmasta, Horisontti 2020 -ohjelmasta ja Suomen Akatemiasta. Vuoden 2019 aikana käynnistyivät ENI/CBC-rahoituksella tuetut hankkeet Raja-Joosepin, Vartiuksen, Imatran ja Vainikkalan rajanylityspaikkojen infrastruktuurin ja valvontajärjestelmien parantamiseksi.

Vuoden 2019 alusta otettiin käyttöön valtion yhteinen tilaus- ja laskunkäsittelyjärjestelmä Handi. Rajavartiolaitoksen hankintojen tilaukset ja tilausten tiliöinti on keskitetty laajasti eri toimialoille. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistä jatkettiin. Valvonnassa ei noussut esille merkittäviä puutteita tai laiminlyöntejä.

Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Rajavartiolaitos osallistui Euroopan unionin rahoittamaan tutkimusprojektiin konsortioiden jäsenenä. Rajaturvallisuusteknologiaa kehittävä lisätyn todellisuuden rajavalvontateknologiaa tutkiva ja kehittävä hanke, ARESIBO, alkoi toukokuussa 2019. Hanke on kolmevuotinen ja Rajavartiolaitoksella on vastuu yhdestä isosta työpaketista (WP2), keskeinen rooli myös muissa työpaketeissa sekä jäsenyys hankkeen johtoryhmässä. Rajavartiolaitos aloitti omarahoitteisen kolmivuotisen tutkimushankkeen meripuolella, jossa selvitetään ja kehitetään tutkimuksen avulla riskityökalua alusöljy- ja kemikaalikuljetuksen onnettomuuksien estämiseksi. Lisäksi tutkimusyksikkö osallistui Rajavartiolaitoksen henkilöstöosaston kehittämishankkeeseen, jossa tutkimuksen avulla kehitetään tulevaisuuden rajavartijan peruskoulutusta.

Rajavartiolaitos oli mukana laajassa Suomen Akatemian strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittamassa tutkimushankkeessa, jonka aiheena oli globaalin turvallisuuden monikerrokset rajat (GLASE). Rajavartiolaitos tutki hankkeessa rajahallinnon muutoksia ja siirtolaisuutta sekä rajaturvallisuuteen kohdistuvia ulkoisia uhkia ja näiden ennakoimista ja tulevaisuuden kuviin liittyviä menetelmiä. Hanke päättyi elokuussa 2019.

Raja- ja merivartiokoulun julkaisusarjassa julkaistiin kaksi julkaisua, joista toinen käsitteli Rajavartiolaitoksen toimivaltaa kansainvälisillä vesillä ja toinen väliaikaisten sisärajatarkastusten palauttamista Euroopassa. Lisäksi tuotettiin tieteellisiä artikkeleita muihin julkaisuihin 2 kappaletta sekä tutkimustietoon liittyviä artikkeleita Rajamme Vartijat -lehteen yksi kappale.

Vuonna 2019 päättyi useita monivuotisia kehittämis- ja yhteistyöhankkeita, joihin Rajavartiolaitos on osallistunut. Yhteistä eurooppalaistan merialueiden valvonnan tietojen vaihdon testialustaa kehittänyt EUCISE2020 projekti saatiin päätökseen. Älykästä videoanalyysijärjestelmää kehittänyt EWISA projekti päättyi myös tulokset saavuttaen. Nämä molemmat hankkeet rahoitettiin EU:n seitsemänneistä tutkimuksen ja kehityksen puiteohjelmasta (FP7). Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta (EMKR) rahoitetussa ECGFA NET projektissa kehitettiin eurooppalaisten rannikkovartiostotoimintojen koulutusyhteistyötä. Rajavartiolaitoksen Arktisen rannikkovartiostofoorumin puheenjohtajuuskautta tukenut ja arktista merellistä turvallisuusyhteistyötä kehittänyt SARC projekti päättyi loppuhuipennuksenaan Arctic Coast Guard Week huhtikuussa 2019. Hanke sai rahoituksen ulkoministeriön hallinnoimalta IBA-rahastolta.

Interreg-rahoitusohjelmasta rahoitetut Itämeren alueen hankkeet ChemSAR ja DiveSMART Baltic päättyivät vuonna 2019. Projekteissa kehitettiin toimintamalleja haitallisia ja vaarallisia aineita sisältävien meripelastusoperaatioiden varalle ja toisaalta pelastusviranomaisten vedenalaisen toiminnan yhteistyökykyä ja toimintamalleja. Näiden tulosten jalkauttamisen varmistamiseksi Rajavartiolaitos osallistuu edelleen RESQU2-projektiin, joka rahoitetaan myös Interreg-rahoitusohjelmasta.

Useita kehittämishankkeita myös jatkui vuoden 2019 aikana. Peitteisen maaston valvontakykyä kehittävässä FOLDOUT-projektissa (EU:n Horisontti 2020 puiteohjelma) on tuotettu toiminnallisia vaatimuksia kehitettävää testijärjestelmää varten. Nykyaikaisia miehittämättömiä sensorialustoja tutkiva Valvonta 2 -projekti tutustui uusiin teknologioihin ja testasi järjestelmiä vaativissa operatiivisissa olosuhteissa (EMKR-rahoitus).

Vuoden 2019 alussa Rajavartiolaitoksen vastuulle siirtynyttä alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntatehtävää kehittämään aloitettiin OILART-projekti operaatiotaitokonseptin laatimiseksi ja OILSAREX-projekti meripelastuksen ja merellisten ympäristövahinkojen torjunnan harjoitustoiminnan kehittämiseksi.

2.1.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Valtiokonttorin määräyksen (VK/1480/00.00.01.06.00/2019, 20.12.2019) mukaan kustannusvastaavuuslaskelmien eri osa-alueiden esittämisvelvollisuuden raja on miljoona euroa. Tästä syystä toimintakertomuksessa esitetään vain yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma. Alusten ja ilma-alusten sairaankuljetusten, viisumien sekä vuokraustoiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat on tehty erillisinä, mutta niitä ei esitetä tilinpäätösasiakirjassa.

Julkisoikeudelliset suoritteet:

1. Ilma-aluksilla ja aluksilla suoritettujen sairaankuljetusten tulot olivat yhteensä 447 267 euroa (2018: 608 941 euroa).

Ilma-alusten tuotot sairaankuljetuksista olivat 250 899 euroa (2018: 369 615 euroa). Tuotot laskivat 32 %. Rajavartiolaitos saa helikoptereilla suoritetuista sairaankuljetuksista korvausta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 756/2016 mukaan. Kansaneläkelaitos maksaa sairaankuljetuksista enintään 1 262 euroa alkavalta tunnilta ja sen jälkeen 315,50 euroa jokaiselta alkavalta neljännestunnilta. Hinta ei vastaa Rajavartiolaitoksen omakustannushintaa.

Rajavartiolaitos on suorittanut kaksi potilassiirtoa, joiden laskutus on Rajavartiolaitoksen omakustannushintojen mukaista. Näiden tulot olivat yhteensä 26 880 euroa.

Aluksilla tehtyjen sairaankuljetusten tuotot olivat 196 368 euroa (2018: 239 326 euroa). Laskutus on Rajavartiolaitoksen omakustannushintojen mukaista. Tuotot laskivat 18 %.

2. Viisumien ja muiden lupien tuotot olivat yhteensä 42 732 euroa (2018: 76 591 euroa). Viisumit ovat julkisoikeudellisia suoritteita, joiden hinnan määrää Euroopan unioni. Viisumituotot olivat 42 674 euroa ja muiden lupien tuotot olivat 58 euroa. Tuotot laskivat 44 %.

Liiketaloudelliset suoritteet:

Rajavartiolaitoksen vuokratuotot tuotto- ja kululaskelmassa olivat 641 486 euroa. Palvelusuhdeasuntojen tuotot olivat 372 105 euroa ja muun vuokraustoiminnan 269 380 euroa. Muun vuokraustoiminnan vuokrissa on mukana työpaikkamajoituksesta perityt tulot (71 870 euroa) ja tuottoja ns. viranomaiskiinteistöistä, muun muassa Poliisilta ja Tullilta, jotka voidaan katsoa kuuluvan yhteistoiminnan tuotoiksi yhteisistä toimitiloista ja yhteisestä synergiasta toimia samoissa tiloissa.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot:

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat yhteensä 11 206 426 euroa (2018: 6 119 138 euroa). Yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja tuloutettiin toimintamenomomentille yhteensä 9 917 885 euroa ja arvonlisäveron osuutta sisäministeriön muihin sekalaisiin tuloihin, momentille 12.39.10. yhteensä 1 288 541 euroa. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmassa on tuloina esitetty myös suorana talousarvion tilin kirjausoikeutena saatu sisäisen turvallisuuden rahaston rahoitusosuus merivenehankintaan, 2 112 750 euroa.

2.1.6 Yhteisrahoitteinen toiminta

Yhteisrahoitteista toimintaa seurataan projektit ja hankkeet -tililuokassa. Hankekoodille kirjaan sekä tulot että erilliskulut. Arvonlisäverot on kirjattu projektille ja tukikelpoisesta palauksesta on arvonlisäveromenoja vastaava osuus tuloutettu sekalaisiin tuloihin momentille 12.39.10.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmien tuotoissa on Rajavartiolaitoksen saamat rahoitusosuudet eri hankkeisiin ja tässä erässä on huomioitu tulona myös kirjausoikeutena saatu tulo merivenehankintaan. Kuluissa ovat näitä hankkeita vastaavat menot. Kuluissa ovat mukana myös rahoitetut käyttöomaisuushankinnat ja käyttöomaisuuden keskeneräiset hankkeet. Suuri osa Rajavartiolaitoksen ulkopuolisesta rahoituksesta kohdistuu Rajavartiolaitoksen omaisuuden hankintaan tai tietojärjestelmien kehittämiseen.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma on EU:n sisäisen turvallisuuden rahaston hankkeiden osalta tehty suoriteperusteella tammi-marraskuussa syntyneiden kulujen osalta. Muiden EU-hankkeiden osalta tulot on kirjattu koko vuoden ajalta suoriteperusteella.

Sisäisen turvallisuuden rahaston hankkeiden tuotoista merkittävimmät ovat olleet valvontajärjestelmien ylläpito- ja kaluston hankintakulut (2,4 milj. euroa), automaattisten rajatarkastuslaitteiden uudistaminen (1,5 milj. euroa), operatiivinen tuki vartiolaiva Turvaan (1,7 milj. euroa) sekä partioajoneuvokaluston uudistaminen (1,1 milj. euroa). Sisäisen turvallisuuden rahaston hankerahoitusta saatiin tilivuoden aikana yhteensä 8,8 milj. euroa, josta arvonlisäveron osuus oli 1,2 milj. euroa. Lisäksi sisäisen turvallisuuden rahastosta saatiin tilijaotellussa talousarvion tilin 26.01.24.2. kirjaus- ja käyttöoikeus, yhteensä 2,1 milj. euroa, merivenehankkeeseen.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) saatiin Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelmasta rahoitusta kalastuksenseurantakeskuksen toiminnan varmistamiseen 0,2 milj. euroa ja merellisen monialaonnettomuuden hallintajärjestelmän kehittämiseen yhteensä 0,6 milj. euroa.

Frontex-operaatioita ei ole käsitelty yhteisrahoitteisina hankkeina, koska kyse on EU:n ja Suomen välisestä yhteistoiminnasta ja Rajavartiolaitos saa korvauksen panoksestaan yhteisiin operaatioihin.

Rajavartiolaitoksen yhteisrahoitteisen toiminnan eri hankkeiden sisältöä on kuvattu kappaleissa tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä suunnittelu- ja taloushallinto.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Tuotot/kustannukset €	Tavoite 2019	2019	2018	2017
TUOTOT				
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	7 300 000	12 188 916	5 564 099	3 498 341
- EU:lta saatu rahoitus	300 000	689 108	361 920	194 811
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	1 110 000	441 153	199 890	128 000
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot		0	0	0
Tuotot yhteensä	8 710 000	13 319 176	6 125 909	3 821 152
KUSTANNUKSET				
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat		1 184 376	860 628	63 773
- henkilöstökustannukset		1 338 828	1 421 003	1 074 022
- vuokrat		103 368	6 438	4 056
- palvelujen ostot		2 009 842	1 205 520	-129 061
- muut erilliskustannukset		9 544 961	1 628 077	7 811 054
Erilliskustannukset yhteensä	11 000 000	14 181 374	5 121 666	8 823 844
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset		709 069	256 083	441 192
- poistot		217 520	208 240	197 590
- korot		7 243	0	0
- muut yhteiskustannukset		0	0	0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	710 000	933 831	464 324	638 782
Kokonaiskustannukset yhteensä	11 710 000	15 115 205	5 585 989	9 462 626
KUSTANNUSVASTAAVUUS				
tuotot - kustannukset	-3 000 000	-1 796 029	539 920	-5 641 475
kustannusvastaavuus %	74 %	88 %	110 %	40 %

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmassa on huomioitu tukitoimintojen kustannuksina 5 % yleiskustannuslisä sekä poistoina ja korkoina 1 % Rajavartiolaitoksen vuosittaisista poistoista ja koroista. Muina erilliskustannuksina on ilmoitettu myös arvonlisäveromenot ja käyttöomaisuus- ja muut pitkäaikaiset sijoitukset. Tavoitteena on esitetty Rajavartiolaitoksen tulo- ja menosäännössä esitetty arvio ulkopuolisen rahoituksen palaamista.

2.1.7 Arvio toiminnan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaikutuksista

Vuonna 2019 jatkettiin henkilöstöstrategian ja -suunnitelman mukaisesti toimia naisten osuuden lisäämiseksi rajavartiomiehissä. Vuoden 2019 lopussa sotilasvirassa palvelevista virkamiehistä 7,0 % oli naisia. Vuoden 2019 aikana valmistui kahdelta rajavartijan peruskurssilta yhteensä 37 naista (15,3 % kurssilaisista). Osuus on 7,2 % pienempi kuin vuonna 2018. Eroa selittää se, että vuonna 2018 rajavartijan peruskurssilta valmistui yhteensä 98 henkilöä, kun vuonna 2019 peruskursseilta valmistus yhteensä 242 henkilöä eli kokonaisuudessaan oli huomattavasti suurempi. Rekrytoinnissa käytettiin positiivista erityiskohtelua antamalla naishakijoille lisäpiste vapaaehtoisen asepalveluksen suorittamisesta sekä käyttämällä matalampia vaatimusrajoja 12 minuutin juoksupöytätestissä.

Maanpuolustuskorkeakoulusta valmistui elokuussa kolme naisupseeria Rajavartiolaitokseen.

3. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

3.1 HENKILÖSTÖJOHTAMINEN

Rajavartiolaitoksen uudistetun henkilöstöstrategian mukaisesti Rajavartiolaitoksessa on luotettava, ammattitaitoinen ja motivoitunut arvoihin sitoutunut henkilöstö. Henkilöstöstrategiaan otettiin mukaan ne keskeiset kehittämisalueet, joilla vaikutetaan toimintaympäristön ja tulevaisuuden asettamiin haasteisiin kilpailtaessa osaavasta työvoimasta, henkilöstön ammattitaidon kehittämisestä ja työantajakuvasta.

Rajavartiolaitoksen henkilöstöjohtamisen tavoitteena on työhyvinvoinnin kokonaisuus, joka koostuu työstä, sen sisällöstä ja merkityksellisyydestä, oikeudenmukaisesta ja hyvästä johtamisesta, toimivasta ja kannustavasta työyhteisöstä, riittävästä osaamisesta ja mahdollisuudesta kehittyä, motivaatiosta ja innostuksesta, riittävästä terveydestä ja työkyvystä, oikeudesta turvalliseen työympäristöön sekä työ- ja yksityiselämän yhteensovittamisesta. Työhyvinvoinnin ylläpito on Rajavartiolaitoksen henkilöstön yhteinen asia.

Itärajan ja Helsinki-Vantaan toimintojen vahventamista jatkettiin vuonna 2019 rekrytoimalla lisähenkilöstöä. Rajavartiolaitoksessa oli töissä vuoden 2019 lopussa yhteensä 2 924 henkilöä (2018: 2 877). Rajavartiolaitoksen palvelukseen valmistui Maanpuolustuskorkeakoulusta 22 sotatieteiden kandidaattia ja kahdelta rajavartijan peruskurssilta yhteensä 242 rajavartijaa.

Rajavartiolaitoksen esikunnan johdossa toimivaa keskitettyä HR -palveluntuotantoa ja -palveluryhmien toimintaa kehitettiin vuoden 2019 aikana.

3.2 HENKILÖSTÖN TILAA JA MÄÄRÄÄ KÄSITTELEVÄT TUNNUSLUVUT

RAJAVARTIOLAITOS							
	2017	% osuus	2018	% osuus	2019	% osuus	% vert.ed. vuoteen
HENKILÖSTÖVOIMAVARAT							
1. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ, RAKENNE JA KULUT							
henkilötyövuodet (sis. harj ja työllisyysrahoihin palkatut)	2 644		2 730		2 815		3,1
henkilöstömäärä	2 745		2 734		2 915		6,6
naiset	399	14,5	406	14,9	436	15,0	7,4
miehet	2 346	85,5	2 328	85,1	2 479	85,0	6,5
vakinaiset	2 674	97,4	2 641	96,6	2 858	98,0	8,2
naiset	362	13,2	371	13,6	416	14,3	12,1
miehet	2 312	84,2	2 270	83,0	2 442	83,8	7,6
määräaikaiset	71	2,6	93	3,4	57	2,0	-38,7
naiset	37	1,4	35	1,4	20	1,4	-42,9
miehet	34	1,2	58	2,1	37	1,3	-36,2
kokoaikaiset	2 699	98,3	2 696	98,6	2 861	98,1	6,1
naiset	380	13,8	387	14,2	411	14,1	6,2
miehet	2 319	84,5	2 309	84,5	2 450	84,0	6,1
osa-aikaiset	46	1,7	38	1,4	54	1,9	42,1
naiset	19	0,7	19	0,7	25	0,9	31,6
miehet	27	1,0	19	0,7	29	1,0	52,6
keski-ikä	39,8		40,7		39,9		-2,0
naiset	42,1		43,0		42,3		-1,6
miehet	39,4		40,4		39,5		-2,2
tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta%		76,3		79,7		79,9	0,3
kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi	166 912 098		173 499 442		168 222 595		-3,0
tehdyn työajan palkat, % osuus palkkasummasta	99 840 470	78,9	105 275 940	79,7	108 349 437	64,4	2,9
välilliset työvoimakustannukset	67 071 628		68 223 502		59 873 159		-12,2
ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista		67,2		64,8		55,3	-14,7
2. TYÖHYVINVOINTI							
työtyytyväisyysindeksi	3,64		3,65		3,65		0,0
lähtövaihtuvuus %		1,6		1,4		0,9	-35,7
tulovaihtuvuus %		3,9		1,0		1,0	0,0
kenntäkelpoisuus		4,5		4,4		4,4	0,0
fyysinen kunto (1-5)		4,3		4,3		4,3	0,0
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä		0,22		0,07		0,001	
sairauspoissaolot työpäivää/htv	8,5		8,0		7,7		-3,8
työterveyshuolto €/htv	475		497		459		-7,6
työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen €/htv	148		133		120		-10,4
työtapaturmat työpäivää/htv	0,6		0,7		0,5		-28,6
3. OSAAMINEN							
koulutustasoindeksi	4,2		4,2		3,9		-8,2
naiset	4,52		4,56		4,30		-5,8
miehet	4,12		4,19		3,90		-6,9
koulutus ja kehittäminen €/htv	1 198		1 548		1 636		6
koulutuspanostus työpäivää/htv	4,3		5,7		6,8		19,3
henkilöstön arvo €	1 785 254 381		1 919 381 113		2 084 452 463		8,6

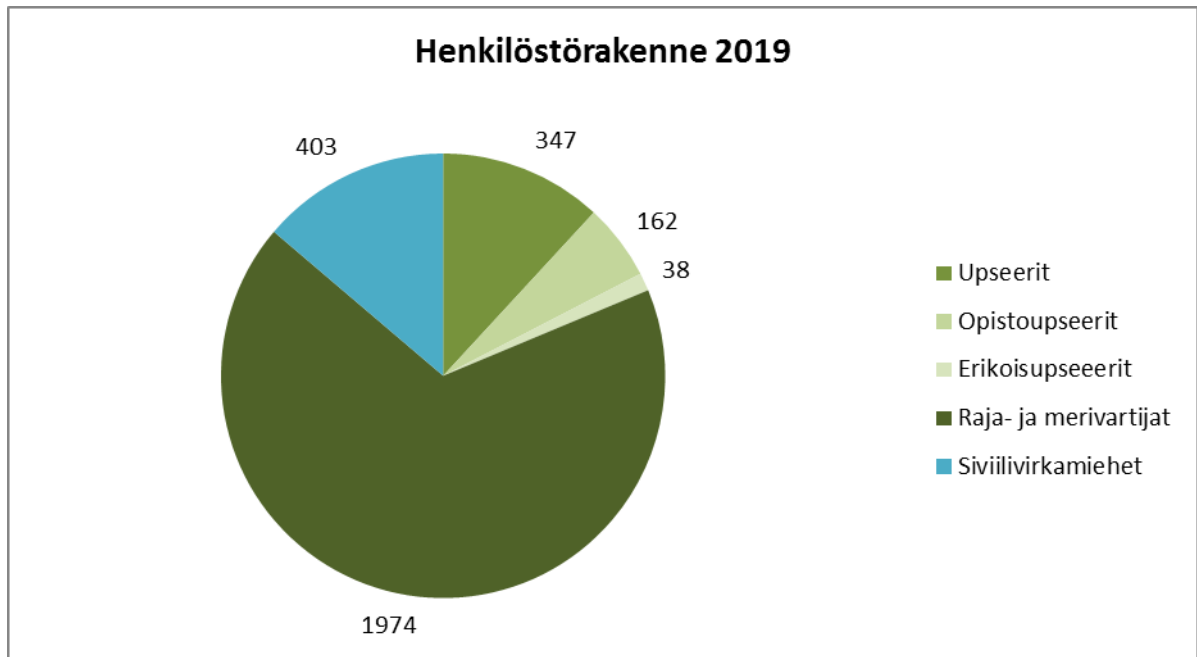
3.2.1 Henkilötyövuodet

Rajavartiolaituksen henkilötyövuosikertymä (pl. työllisyysvaroin palkatut) oli vuonna 2019 yhteensä 2 811 henkilötyövuotta (2018: 2 725 henkilötyövuotta).

3.2.2 Henkilöstömäärä ja sukupuolijakauma

Vuoden 2019 lopussa Rajavartiolaituksen palveluksessa oli yhteensä 2 924 virkamiestä, joista miehiä 2 485 (85 %) ja naisia 439 (15 %). Lukujen eroavaisuus yllä olevaan taulukkoon selittyy sillä, että Tahti-henkilötietojärjestelmän lukuihin ei lasketa mukaan muun muassa palkattomia ja osa-aikaisia. Taulukon luvut ovat Tahti-järjestelmästä.

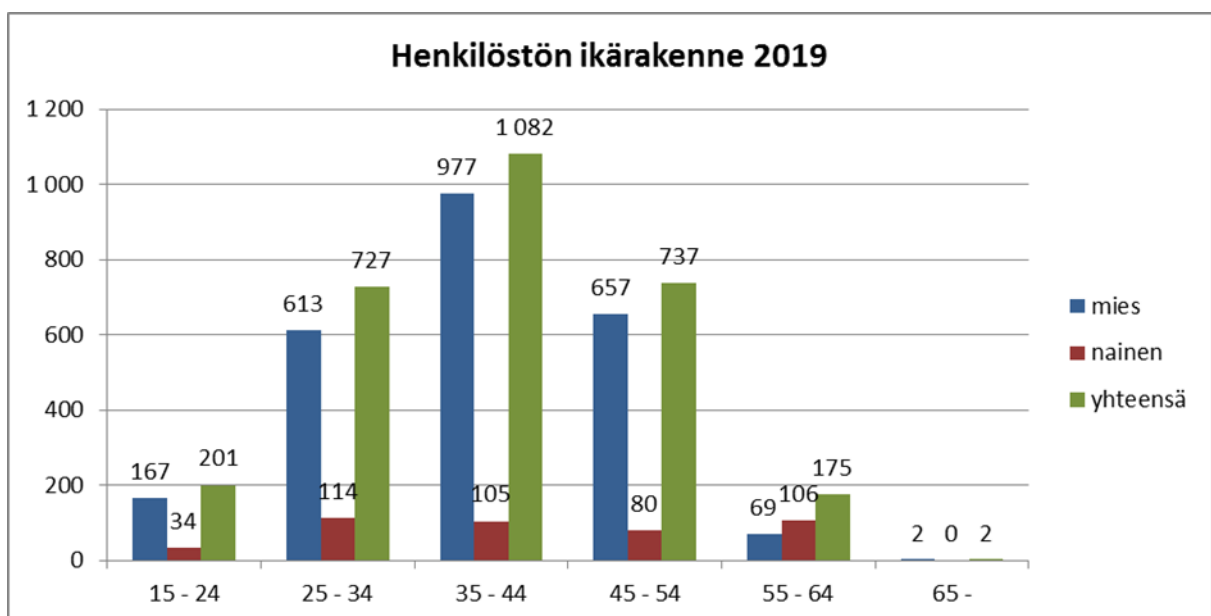
Vakituisesta henkilöstöstä sotilasviranhaltijoita on noin 86 %. Naisten osuus sotilasviranhaltijoista on noin 7 %, osuus laski hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Naisten osuuden laskua selittää vuonna 2019 toteutetut suuret rajavartijan peruskurssit. Kurseilta valmistuneiden jakautuminen on esitelty kohdassa 3.3.4 koulutukseen osallistuminen. Rajavartiolaituksessa pääsääntöisesti naiset työskentelevät siviilitehtävissä, heidän osuutensa siviilihenkilöistä on 65,5 %.

3.2.3 Ikärakenne

Rajavartiolaitoksen henkilöstön keski-ikä (39,9 vuotta) laski edelliseen vuoteen 2018 verrattuna (40,7 vuotta). Keski-ikä on varsin matala johtuen henkilöstörakenteen painottumisesta sotilashenkilöstöön. Henkilöstön keski-ian laskua selittää vuonna 2019 toteutetut rajavartioiden rekrytoinnit.

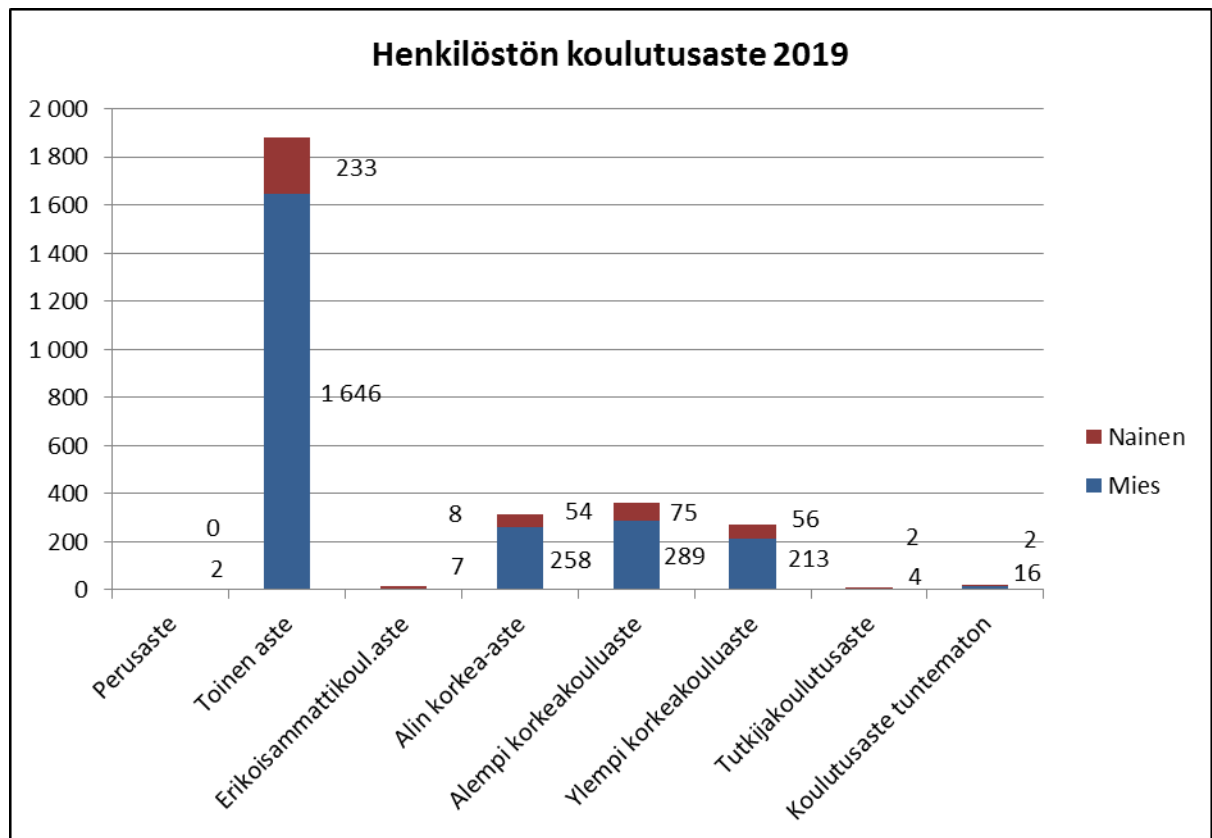
Sotilaiden eläkejärjestelmästä johtuen miesten keski-ikä (39,5 vuotta) on naisten keski-ikää (42,3 vuotta) matalampi. Suurimman henkilöstöryhmä iän perusteella muodostavat 35 - 44-vuotiaat, joita on 37 % prosenttia henkilöstöstä.

3.2.4 Koulutus rakenne

Koulutustasoindeksin tiedot on kerätty Tilastokeskuksen luokituksen mukaan, joka perustuu Unescon laatimaan kansainväliseen koulutusluokitukseen (Unesco International Standard Classification of Education, ISCED). ISCED-luokitus on laadittu tilastollisia tarkoituksia varten

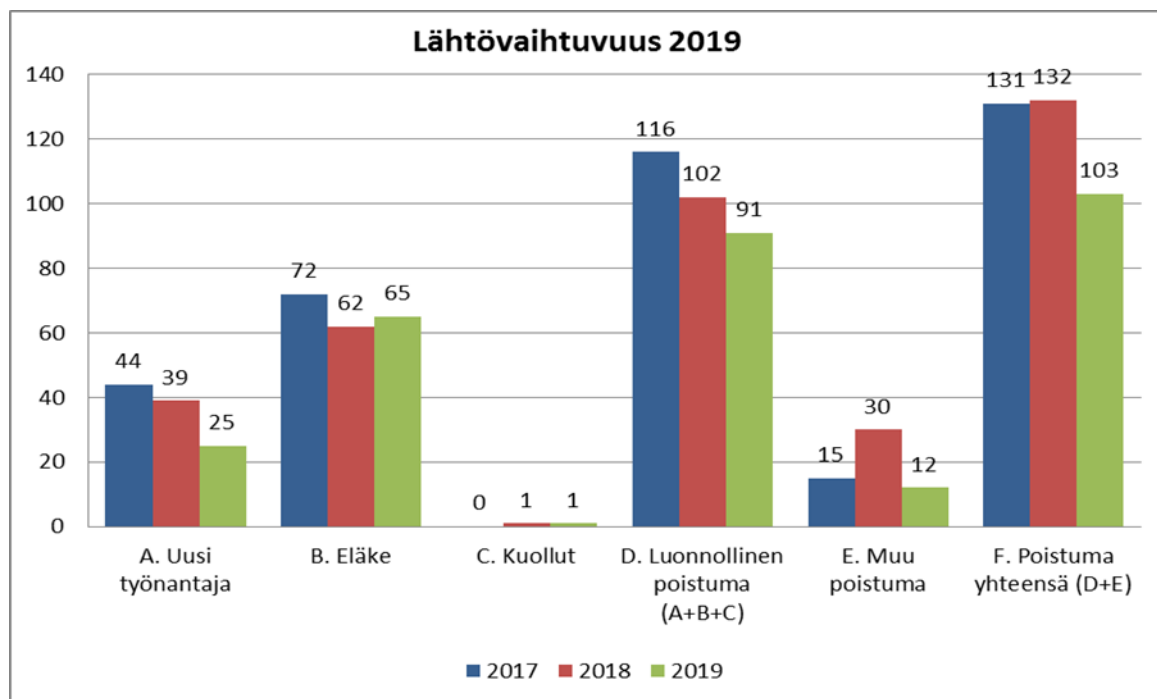
ja se vaikuttaa ainoastaan koulutuksen tilastointiin liittyviin asioihin. Koulutustasoindeksi on esitetty kohdassa 3.2 henkilöstön tilaa ja määrää käsittelevät tunnusluvut taulukossa.

Koulutusastejakauma on edellisvuosien kaltainen. Raja- ja merivartijoiden suuri osuus henkilöstöstä (65 %) nostaa myös toisen asteen koulutuksen saaneiden määrän suureksi verrattuna muihin koulutusasteisiin verrattuna.

3.2.5 Lähtö- ja tulovaihtuvuus

Henkilöstön kokonaispoistuma oli 3,5 % yhteensä (103 henkilöä). Kokonaispoistuma väheni vuoteen 2018 verrattuna 1,2 %. Lähtövaihtuvuus toisen työntekijän palvelukseen laski edelliseen vuoteen verrattuna ollen 0,9 %. Vuonna 2018 vastaava luku oli 1,4 %.

3.3 HENKILÖSTÖKUSTANNUKSIJA JA TYÖAJANKÄYTTÖÄ KUVAAVIA TUNNUSLUKUJA

3.3.1 Työvoimakustannukset

Rajavartiolaitoksen työvoimakustannuksia kertyi kokonaisuudessaan hieman yli 168 miljoonaa euroa. Henkilötyövuotta kohden laskettuna työvoimakustannukset olivat noin 59 844 euroa.

TYÖVOIMAKUSTANNUSERÄ	2017	2018	2019	2019 jakauma	Vert. edell. vuoteen
I. Palkkasumma	126 599 611,20	132 172 777,00	135 341 416,50	80,45 %	2,4
II. Tehdyn työajan palkat	99 840 469,99	105 275 940,10	108 349 436,80	64,41 %	2,9
A. Välilliset palkat	26 759 191,21	26 896 837,00	26 991 979,70	16,05 %	0,4
B. Sosiaaliturva	35 086 574,50	35 016 251,50	26 021 965,10	15,47 %	-25,7
C. Muut välilliset kustannukset	5 225 862,73	6 310 413,80	6 859 213,70	4,08 %	8,7
III. Välilliset työvoima-kustannukset	67 071 628,44	68 223 502,30	59 873 158,50	35,59 %	-12,2
IV. Työvoimakustannukset yhteensä	166 912 098,43	173 499 442,30	168 222 595,30	100,00 %	-3,0
Työvoimakustannukset/HTV	63 344 €	63 553 €	59 844 €		

Työvoimakustannuserien selitykset:

I. Palkkasumma: Tehdyn työajan palkat ja välilliset palkat.

II. Tehdyn työajan palkat: Ydintoimintoihin, ohjaustoimintoihin ja tukitoimintoihin käytetty työaika.

A. Välilliset palkat: Lomarahaa, vuosiloma-ajan palkat, lapsen syntymä ja hoito, sairausajan palkat, eri virkavapaudet, koulutusajan palkat, ammattiyhdistystoiminta, yhteistoiminta, työsuojelun yhteistoiminta ja virkistystoiminta.

B. Sosiaaliturvamenot: Sotu-, eläke-, tapaturma- ja ryhmähenkivakuutusmaksut.

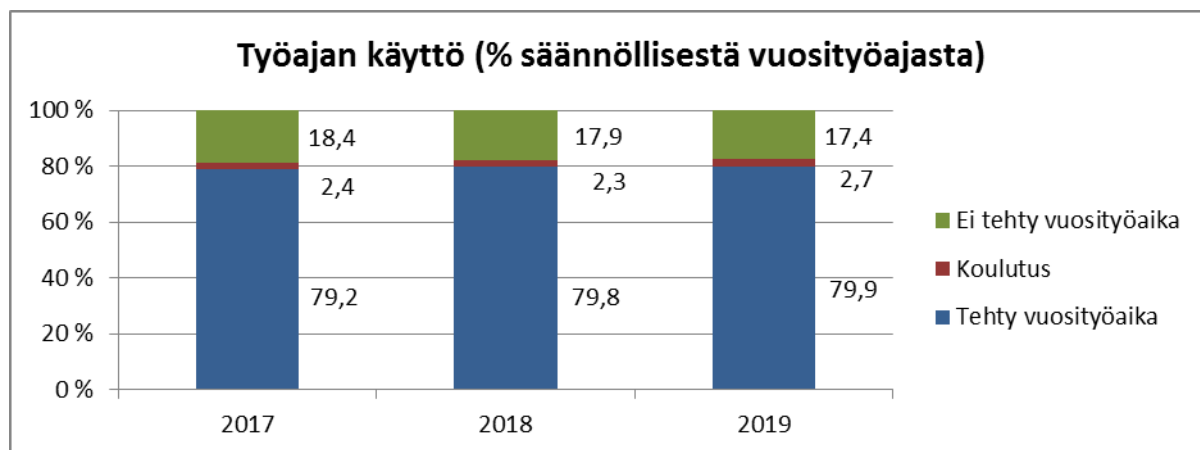
C. Muut välilliset kustannukset: Virka- ja suoja-puvut, työsuojelu, terveyden- ja sairaudenhoito, työpaikkaruokailu, virkistys- ja sosiaalityö sekä koulutukseen liittyvät kustannukset kuten esimerkiksi opetusmateriaali, päivärahat, matkakustannukset ja muu koulutuksessa käytettävä materiaali.

III. Välilliset työvoimakustannukset yhteensä: Välilliset palkat, sosiaaliturvamenot ja muut välilliset kustannukset.

3.3.2 Työajan käyttö

Tehdyn vuosityöajan (ydintoimintoihin, ohjaustoimintoihin ja tukitoimintoihin kohdistunut työaika) osuus säännöllisestä vuosityöajasta kasvoi hieman edellisvuodesta. Ei tehdyn vuosityöajan (vuosilomat, sairaudet, tapaturmat ja muut palkalliset vapaapäivät) osuus säännöllisestä vuosityöajasta laski edellisen vuoden tasosta.

Koulutukseen kohdennettu työajan käyttö nousi hieman edellisestä vuodesta. Koulutukseen kohdennetun työajan nousua selittää kahden rajavartijan peruskurssin toteuttaminen vuoden 2019 aikana.

3.3.3 Perhevapaiden käyttö

Rajavartiolaitoksen tasa-arvosuunnitelman mukaisesti henkilöstökertomuksessa seurataan perhevapaiden käyttöä sukupuolen mukaisesti. Rajavartiolaitoksen henkilöstö käytti vuonna 2019 lakisääteisiä tai muita perhevapaita seuraavan taulukon mukaisesti:

Perhevapaiden käyttö (työpäivää)	mies				nainen				yhteensä			
	2017	2018	2019	muutos %	2017	2018	2019	muutos %	2017	2018	2019	muutos %
Erytisätietyvapaa	0	0	0	0	95	285	83	-70,9	95	285	83	-70,9
Äitiys/vanhempainvapaa	434	486	494	1,6	2 578	3 270	3 019	-7,7	3 012	3 756	3 513	-6,5
Isyyysvapaa	4 436	5 699	5 836	2,4	0	48	11	0,0	4 436	5 747	5 847	1,7
Hoitovapaa	998	1 278	1 590	24,4	1036	1626	2101	29,2	2 034	2 904	3 691	27,1
Osittainen hoitovapaa	1 432	1 073	1 376	28,2	363	281	358	27,4	1 795	1 354	1 734	28,1
Lapsen vaikea sairaus	41	211	456	116,1	0	0	147	0,0	41	211	603	185,8
Pakottavat perhesyyt	35	248	56,0	-77,4	1	2	1	-50,0	36	250	57	-77,2
Tilapäinen hoitovapaa	1 636	1 585	1 745	10,1	204	216	191	-11,6	1 840	1 801	1 936	7,5
Kaikki yhteensä	9 012	10 580	11 553	9,2	4 277	5 728	5 911	3,2	13 289	16 308	17 464	7,1

Perhevapaiden käytössä hoitovapaan ja osittaisen hoitovapaan hyödyntämisen määrä nousi niin miesten kuin naisten osalta vuonna 2019. Miehet käyttivät vanhempainvapaan mahdollisuutta hieman enemmän kuin edellisenä vuonna. Naisten osalta vanhempainvapaan hyödyntäminen väheni hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Kaiken kaikkiaan tarkasteltuna niin miesten kuin naisten osalta perhevapaiden käytön hyödyntäminen kasvoi kokonaisuudessaan 7,1 %.

3.3.4 Koulutukseen osallistuminen

Rajavartiolaitoksen tasa-arvosuunnitelman mukaisesti toimintakertomuksessa seurataan Rajavartiolaitoksen henkilöstön koulutukseen pääsyä. Henkilöstöä osallistui Raja- ja merivartiokoulun sekä Maanpuolustuskorkeakoulun järjestämille perus-, täydennys- ja jatkokursseille alla olevan taulukon mukaisesti. Osa henkilöstölle suunnatuista kursseista on muodoltaan sellaisia, että ne ajoittuvat monen vuoden osalle.

Kursseille osallistuminen 2019 Kurssit	Kurssille osallistuneet	
	miehet	naiset
Yleisesikuntaupseerikurssi 59 (alkanut 2017, valmistuu 2019)	6	0
Yleisesikuntaupseerikurssi 60 (alkanut 2019, valmistuu 2021)	7	0
Esiupseerikurssi 70 (alkanut ja päättynyt vuonna 2019)	5	0
Sotatieteiden maisterikurssi 8 (alkanut 2017, valmistuu 2019)	10	0
Sotatieteiden maisterikurssi 9 (alkanut 2018, valmistuu 2020)	12	0
Sotatieteiden kandidaattikurssi 103. KadK ja 86. MEK (valmistuu 2019)	19	3
Sotatieteiden kandidaattikurssi 104. KadK ja 87. MEK (valmistuu 2020)	24	1
Rajavartijan jatkokurssi 18	19	1
Mestarikurssi 12	16	1
Mestarikurssi 13 (SWE)	12	-
Rajavartijan peruskurssi 26	101	21
Rajavartijan peruskurssi 27	104	16
Yhteensä	335	43

3.4 TYÖHYVINVOINTIA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

3.4.1 Työtyytyväisyys

Rajavartiolaitoksessa ei toteutettu työtyytyväisyyskyselyä vuonna 2019. Edellinen kysely järjestettiin vuonna 2018 ja työtyytyväisyysindeksi oli 3,65. Seuraava työtyytyväisyyskysely järjestetään vuonna 2020.

3.4.2 Fyysinen kunto ja kenttäkelpoisuus

Fyysisen kunnan ja kenttäkelpoisuuden testaus uudistettiin Rajavartiolaitoksessa vuodesta 2017 lukien. Fyysisen kunnan testit tehdään joka kolmas vuosi, mikäli rajavartiomiehen henkilökohtainen kuntoindeksi on vähintään tyydyttävä 3,0 (HKI $\geq$ 3,0). Edellä mainitusta johtuen testaustulokset ovat kolmen vuoden keskiarvoja.

Vuoden 2019 osalta henkilökohtainen kuntoindeksi (HKI) oli 4,3 (2018: 4,3 ja 2017: 4,3) ja kenttäkelpoisuusindeksi 4,4 (2018: 4,4 ja 2017: 4,5).

3.4.3 Työterveyshuolto ja työturvallisuus

Työterveyshuollon palveluntuottajien ja Rajavartiolaitoksen yhteistyötä tiivistettiin edelleen työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti. Varhaisen välittämisen mallia käytettiin aktiivisesti ja sen käyttöä koulutettiin edelleen työhyvinvoinnin johtamiskoulutuksen ja virkakurssien yhteydessä.

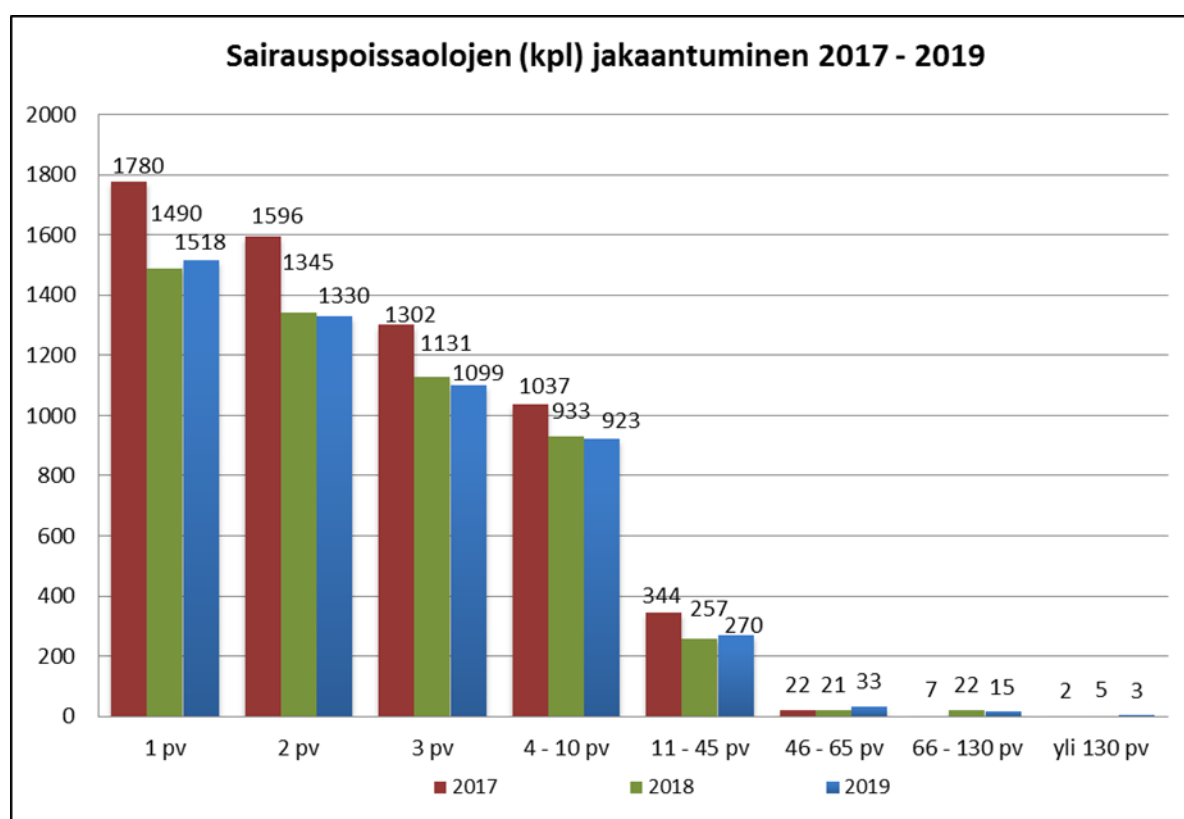
Työtapaturmia seurataan Rajavartiolaitoksen Turva- järjestelmään tehtyjen ilmoitusten kautta. Rajavartiolaitoksen Turva- järjestelmään kirjattiin työtapaturmailmoituksia 347 kpl (vuonna 2018 366 kpl). Näistä työtapaturmista aiheutui työkyvyttömyyttä 45 %:lle. Vuonna 2018 vastaava luku oli 44 %.

3.4.4 Sairaus- ja tapaturmapoissaolot

Sairaudesta aiheutuvia palkallisia poissaoloja kertyi 21 779 työpäivää. Henkilötyövuotta kohden poissaolopäiviä kertyi 7,7 työpäivää. Sairauspäivien sekä sairaustapausten määrä laski edelleen aiemmista vuosista. Rajavartiolaitoksessa lähdettiin 2010 -luvun puolivälissä kehittämään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti henkilöstön ja työterveyshuollon välistä yhteistyötä sairauksien- ja työtapaturmien aiheuttamien poissaolojen vähentämiseksi.

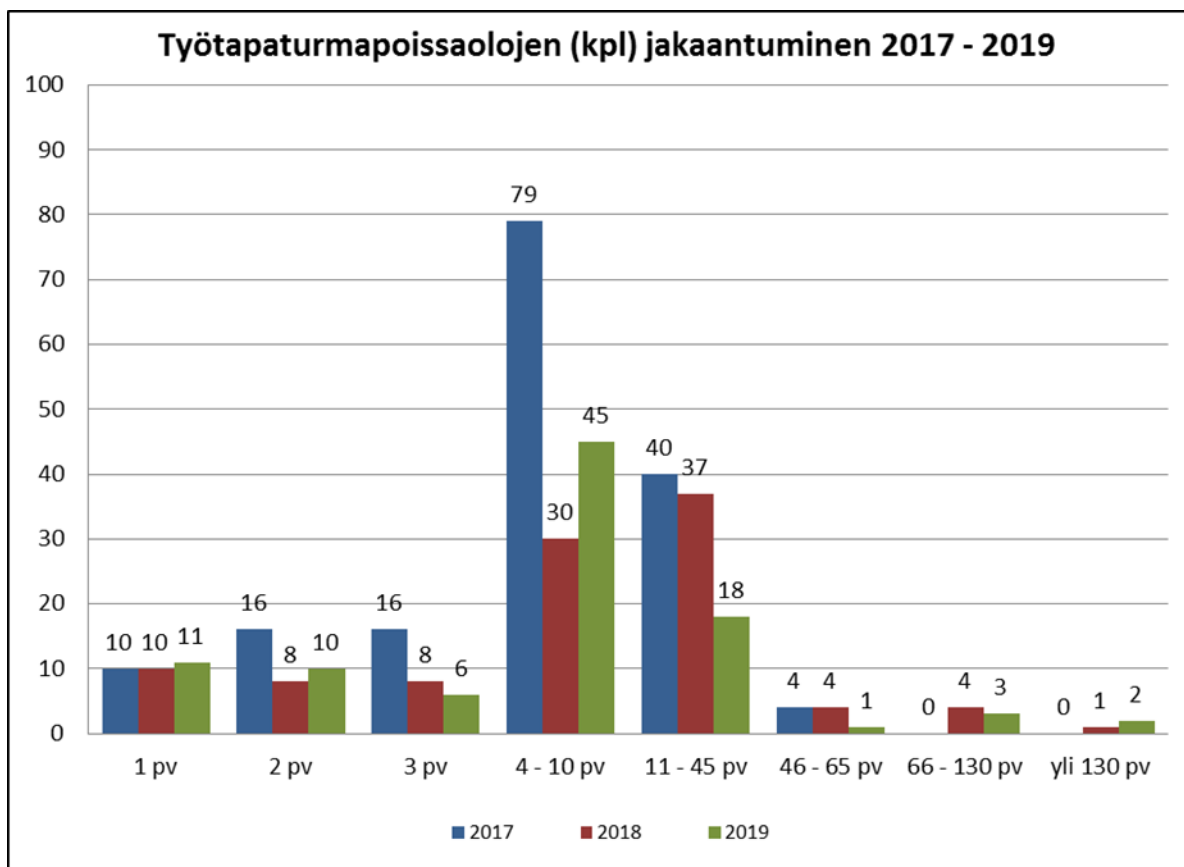
Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen yhteistyö Rajavartiolaitoksen ja työterveyshuollon palveluntuottajien kanssa on alkanut tuottamaan näin ollen merkittävästi näkyvää tulosta. Rajavartiolaitoksessa tätä tulosta voidaan pitää hyvänä. Tavoitteellista työtä jatketaan edelleen myös tulevana vuosina.

Sairauspoissaolojen kehitys	2017	2018	2019	muutos
Sairauspäiviä	22 361	21 974	21 779	-0,9 %
Sairautapauksia	6 331	5 204	5 191	-0,2 %
Sairauspäiviä/htv	8,5	8,0	7,7	-3,2 %

Työtapaturmista aiheutuvia sairauspäiviä kertyi 1 402 työpäivää. Työtapaturmista aiheutuneiden sairauspäivien lukumäärä ja työtapaturmista aiheutuneet sairaustapaukset laskivat edellisestä vuodesta. Henkilötyövuotta kohden poissaolopäiviä kertyi 0,5 työpäivää. Lasku on merkittävä verrattuna edellisen vuoden tulokseen.

Tapaturmapoissaolojen kehitys	2017	2018	2019	muutos
Sairauspäiviä	1 675	1 842	1 402	-23,9 %
Sairautapauksia	168	102	96	-5,9 %
Sairauspäiviä/htv	0,6	0,7	0,5	-26,1 %

4. TILINPÄÄTÖSANALYYSI SEKÄ MUUT OIKEAT JA RIITTÄVÄT TIEDOT

4.1 RAHOITUKSEN RAKENNE

Rajavartiolaitoksen toiminnan rahoitus tulee lähes täysimääräisesti talousarviosta. Toimintamenomomentti on nettobudjetoitu. Tulot kattavat noin 6 % Rajavartiolaitoksen toimintamenoista.

Valtioneuvoston kanslian määrärahasta, momentilta 23.01.24.1. lisähenkilöstön palkkausten sekä muut kulutusmenot maksettiin 67 975 Suomen EU-puheenjohtajuuden matkamenoja. Lisäksi vuoden 2018 momentilta 23.01.03. Euroopan unionin kansallisen asiantuntijoiden palkkaus, maksettiin komission sisäasioiden pääosastolla työskentelevän Rajavartiolaitoksen virkamiehen palkkakuluja 83 961 euroa.

Ulkoministeriön Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö -momentilta 24.90.68. myönnettiin Rajavartiolaitokselle yhteensä 200 000 euron määräraha meripelastuksen ja ympäristövahinkojen torjunnan monialaonnettomuuden harjoitustoimintakonseptiin (OILSAREX). Arktisen merellisen turvallisuuden yhteistyön kehittämiseen (SARC III) käytettiin samaa, vuosien 2017 ja 2018 määrärahaa yhteensä 263 000 euroa.

Rajavartiolaitos sai 6 700 000 euroa käyttöoikeutena sisäministeriön momentilta 26.01.25. öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta öljyntorjunnan sopimus- ja korvausvelvoitteista aiheutuvien kustannuksiin. Lisäksi sisäministeriö maksoi toimintamenomomentilta rahoitettavien EU:n sisäisen turvallisuuden rahaston eri hankkeiden maksuosuuksia 8,8 milj. euroa sekä siirsi talousarvion tilijaottelussa vuosien 2017 ja 2018 määrärahaa yhteensä 2 112 750 euroa momentilta 26.01.24.2. ISF-B Rajavartiolaitoksen käyttöön. Tämä rahoitus osoitettiin investointimomentilta rahoitettavaan meriveneiden hankintaan.

Momentilla 26.01.50.x. eräät avustukset maksettiin 215 000 euroa avustuksina meripelastusseuroille osallistumisesta meripelastustoimintaan. Avustuksen käytön valvomiseksi tarkastettiin yhdistysten toimintakertomukset ja tilinpäätösasiakirjat.

Momentilta 26.01.66. kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille maksettiin 45 026 euroa COSPAS-SARSAT -järjestön (maailmanlaajuinen meripelastusorganisaatio) jäsenmaksu-osuuksia.

Valtiovarainministeriö myönsi 155 526 euroa koulutuskorvausta ammatillisen osaamisen ja kehittämisen tukeen momentilta 28.60.12. osaamisen kehittäminen.

Maa- ja metsätalousministeriö myönsi 357 000 euroa vuoden 2018 määrärahaa momentilta 30.40.51.2. muu kalatalouden edistäminen. Tämä määräraha oli tarkoitettu lohenkalastuksen valvonnan yhteisvalvontakampanjaan ja määrärahan käyttö kirjattiin kuluksi itselaskutusperiaatteella. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö myönsi 15 000 euroa vuoden 2017 määrärahaa momentilta 30.40.62.3. kansalliset toimenpiteet. Määrärahalla palkattiin kaksi henkilöä kolmeksi kuukaudeksi kalastuksenseurantakeskuksen ruuhka-avuksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön pääluokista työllistettävien palkkauksiin tarkoitettuilta momenteilta 32.30.51.07. ja 33.20.5x.01. maksettiin kymmenen työllisyysvaroin palkatun henkilön palkkakuluja yhteensä 132 446 euroa. Henkilöt oli palkattu Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköihin kiinteistöhoito-, siivous-, keittiö- ja kuljetustehtäviin.

4.2 TALOUSARVION TOTEUTUMISEN ANALYYSI

Muihin sekalaisiin tuloihin momentille 12.39.10. on tuloutettu yhteistoiminnan- ja yhteisrahoitteisen toiminnan hankkeiden arvonlisävero-osuuksia 1,3 milj. euroa.

Yhteenveto momentin 26.20. talous- ja lisätalousarvioista 2019:

Momentit	TAE/LTAE	Euroa	Selite, toimintamenot
	TAE yhteensä	234 690 000	Rajavartiolaitoksen toimintamenot
	1. LTAE	1 020 000	Öljysuojarahaston maksut 2017–2018
	4. LTAE	1 070 000	Jussarön korvausvastuu, Valtorin turvallisuusverkon palvelumaksujen hinnankorotus
26.20.01.		236 780 000	Yhteensä
Momentit	TAE/LTAE	Euroa	Selite, investointimenot
26.20.70.2	TAE	4 300 000	Meriveneen hankinta
26.20.70.7	TAE	2 710 000	Kertaluonteiset peruskorjaukset
26.20.70.8	TAE	2 000 000	Nopeiden veneiden hankinta
26.20.70.		9 010 000	Yhteensä

Vuoden 2019 talousarvioissa Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin momentille 26.20.01. myönnettiin nettomäärärahaa 234,7 milj. euroa. Ensimmäisessä lisätalousarviossa toimintamomentille myönnettiin lisämäärärahaa 1 milj. euroa. Lisäys oli talousarviomenettely, jossa Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin siirrettiin ne tulot, jotka öljysuojarahasto oli maksanut Rajavartiolaitokselle vuosina 2017–2018 ja jotka oli tuloutettu sekalaisiin tuloihin momentille 12.26.99. Neljännessä lisätalousarviossa toimintamenoihin saatiin lisäystä 1 milj. euroa Jussarön merivartioaseman öljyvahingon korvausvastuun sekä Valtorin kohonneiden palvelumaksujen vuoksi.

Tuloja arvioitiin talousarviossa kertyvän noin 8,5 milj. euroa. Nettoutettavia tuloja kertyi noin 15,3 milj. euroa (2018: 12,9 milj. euroa). EU- ja sisäisen turvallisuuden rahaston hankkeiden tulojen kirjaustavan muutoksen vuoksi tulot olivat noin 5,0 milj. euroa suuremmat, kun aikaisemmalla tavalla laskien.

Toimintamomentin tuloutuksista yhteistoiminnan tuottoja on 3,6 milj. euroa. Nämä ovat pääosin EU:lta saatuja Frontex-operaatioiden ja matkakustannusten korvausten tuottoja (1,7 milj. euroa) sekä yhteistyöviranomaisilta (poliisi, tullit, ulkoasiainministeriö) laskutettuja eriä muun muassa tietojärjestelmien kehittämis- ja ylläpitokuluista. Yhteistoiminnan tuotoissa on

merkittävimpinä erinä itämerellä tapahtuneen suuren öljypäästön torjuntakustannuksista saatu korvaus (0,8 milj. euroa) ja lohenkalastuksen yhteisvalvonnan korvaus (0,36 milj. euroa).

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista (11,2 milj. euroa) tuloutettiin toimintamenomomentille 9,9 milj. euroa. Sekalaisiin tuloihin tuloutettiin arvonlisäveroja vastaava osuus 1,3 milj. euroa. Toimintamenomomentin yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista merkittävimmät erät ovat EU:n sisäisen turvallisuuden rahaston rahoitusosuuksia (7,6 milj. euroa).

Rajavartiolaitoksen tavanomaisista tuloista suurimmat erät olivat vuokrat ja käyttökorvaukset (0,66 milj. euroa) sekä sairaankuljetustulot (0,4 milj. euroa). Muut tuotot ovat vähäisiä ja koostuvat pääosin omaisuuden myynnistä, tietojärjestelmien käyttöoikeustuloista, muonitus-tuloista ja viisumituloista. Työpaikkamajoituskorvausten tuotot olivat 71 870 euroa.

Toimintamenoja siirtyi vuodelle 2020 yhteensä 20,4 milj. euroa (2018: 19,5 milj. euroa ja 2017: 24,9 milj. euroa). Siirtävistä määrärahoista oli sidottu lähinnä pitkäkestoisiin tieto- ja valvontajärjestelmähankkeisiin, kiinteistöhankeisiin sekä alus- ja ilma-alushankkeisiin yhteensä noin 10,4 milj. euroa (2018: 17,5 milj. euroa). Siirtyvän erän suuruus on 8,1 % brutto-toimintamenoista (2018: 7,6 %).

Rajavartiolaitoksen toimintamenomomentin 26.20.01. päätösoosan laajennuksiin käytettiin määrärahaa seuraavasti:

1. Rajavartiolain 578/2005 81§ nojalla työsuhdeasuntojen vuokratkompensointiin.
  - Palvelussuhdeasunnoista perityt vuokrat ja muut tuotot olivat yhteensä 372 105 euroa. Vuokraustoiminnan kustannusvastaavuus oli alijäämäinen.
2. Säädettyjen korvausten maksamiseen teleyrityksille.
  - Korvauksiin liittyvät tehtävät ovat osa Rajavartiolaitoksen lakisääteistä toimintaa ja merkitykseltään vähäisiä eikä korvausten kustannuksia ole siksi erikseen seurattu.
3. Merivartiomuseon toiminnan tukemiseen.
  - Kymenlaakson museolle maksettiin 30 000 euroa Merivartiomuseon toiminnan tukemiseksi. Tuki käytettiin vartiolaiva Telkän uudelleen sijoittamiseksi museon tiloihin.

Vuoden 2019 talousarviossa ilma- ja vartioalushankintoihin momentille 26.20.70. myönnettiin yhteensä 9 milj. euroa. Määräraha on varattu ilma- ja vesialusten kertaluonteisiin peruskorjauksiin sekä nopeiden veneiden ja meriveneiden hankintaan.

Vuosien 2016–2018 määrärahoja 26.20.70.1. ilma-alusten hankintaan käytettiin yhteensä 5,7 milj. euroa. Määräraha on tarkoitettu Super Puma -modifikaatioihin ja G-huoltoihin. Hanke on viivästynyt runsaasti ja ensimmäisen koneen vastaanotto toteutuu alkuvuonna 2020.

Vuoden 2018 määrärahaa 26.20.70.2. seitsemän meriveneen hankintaan käytettiin yhteensä 3,5 milj. euroa. Meriveneiden hankintasopimus arvoltaan 21,9 milj. euroa allekirjoitettiin elokuussa (RVLDno2019-711, 26.8.2019). Veneisiin saadaan rahoitusta sisäisen turvallisuuden rahastosta yhteensä 14,4 milj. euroa. Ensimmäisen maksuerän palauma saatiin tilikauden aikana ja merivenehankinnan menoja kirjattiin sisäministeriön vuosien 2017 ja 2018 talousarvion tilille 26.01.24.2. yhteensä 2,1 milj. euroa.

Vuoden 2017 määräraha 26.20.70.4. on vartiolaiva Turvan lisävarustamiseen. Määrärahalla hankittiin Turvaan painekammio (0,4 milj. euroa). Varustaminen jatkuu vuodelle 2020.

Vuoden 2017 määräraha 26.20.70.5. on kahden AB/B412-helikopterien ja niiden varaosavaraoston yhdenmukaistamiseen. Määrärahaa ei käytetty. Hankkeen toimitus on viivästynyt edelleen Rajavartiolaitoksesta riippumattomista syistä.

Vuoden 2018 määrärahaa 26.20.70.7. ilma- ja vartioalusten kertaluonteiset peruskorjaukset ja käytettiin ulkovartiolaiva Turvan telakointiin ja SuperPuman moottorien ja vinssien peruskorjaukseen yhteensä 3,8 milj. euroa.

Vuosien 2018–2019 määrärahoja 26.20.70.8. nopeiden veneiden hankinnan kuluja maksettiin 1,7 milj. euroa. Hanke on aikataulussa ja kestää vuoteen 2021 saakka. Tilivuoden aikana vastaanotettiin kuusi venettä.

Rajavartiolaitoksen investointimomentin 26.20.70. päätösosassa on laajennettu käyttötarkoitus. Sen mukaan momentille voidaan myös tulouttaa sopimuksista aiheutuvia sopimussakkoja tai muita vastaavia korvauksia. Investointimomentille on tuloutettu alushankintojen (merivene ja nopea vene) puutteista johtuvia hyvityksiä yhteensä 176 587 euroa.

4.3 VALTUUDET

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot ja käytetyt valtuudet:

Valtuus				Toteuma	Toteuma	Arvio	
Valtuus nro	Valtuus nimi	Valtuus määrä	Valtuus käyttö	Ta-menot aikaisemmin	Ta-menot 2019	Ta-menot 2020-	Kaikki yht
1300009	SuperPuma AS322 modifikaatio ja G-huollot	33 710 000	29 736 337	15 956 691	5 738 561	11 144 503	32 839 755
1900013	Merivenehankinta	22 500 000	22 061 087	0	5 606 907	16 454 180	22 061 087
1410001	Öljyntorjuntapalvelut	4 000 000	4 000 000	1 800 960	395 068	1 803 972	4 000 000
YHTEENSÄ		60 210 000	55 797 424	17 757 651	11 740 536	29 402 654	58 900 841

Vuoden 2012 toisessa lisätalousarviossa Rajavartiolaitokselle myönnettiin 33,7 milj. euron tilausvaltuus kolmen AS332 Super Puma -meripelastushelikopterin modifikaatioon ja G-huoltoon. Valtuus uusittiin vuoden 2013 talousarviossa ja hankintasopimus allekirjoitettiin 20.6.2013. Hankkeen alkuperäinen aikataulu oli vuosille 2012–2020, hanke on viivästynyt Rajavartiolaitoksesta riippumattomista syistä. Ensimmäinen kone luovutetaan Rajavartiolaitokselle keväällä 2020.

Vuoden 2018 talousarviossa Rajavartiolaitokselle myönnettiin 22,5 milj. euron tilausvaltuus seitsemän meriveneen hankintaan ja valtuus uusittiin vuoden 2019 talousarviossa. Hankintapäätös tehtiin vasta elokuussa 2019 hankintamenettelyvalitusprosessin jälkeen. Valtuutta käytettiin 22 milj. euroa. Jäljelle jäävä valtuus uusittiin vuoden 2020 talousarviossa.

Suomen ympäristökeskuksen valtuus öljyntorjuntapalvelut yhteysaluksille siirtyi Rajavartiolaitokselle ympäristövahinkojen vastuun siirron yhteydessä. Valtuus on ollut vuoden 2014 talousarviossa talousarviotilillä 35.10.20. ja silloin Suomen ympäristökeskuksessa on tehty kymmenen vuoden sopimus kahden toimittajan kanssa öljyntorjuntapalveluiden tuottamisesta. Valtuuden käytöstä aiheutuu vuosittaisia menoja noin 400 000 euroa vuoteen 2023 saakka.

4.4 TUOTTO- JA KULULASKELMAN ANALYYSI

Tuottojen osalta suurimpana eränä muiden toiminnan tuotot kasvoivat 3,3 milj. euroa (+26 %). Näissä erissä on tuotot EU-hankkeista, Frontex-operaatioista, EU:n sisäisen turvallisuuden rahaston palaumat sekä tuotot muilta yhteistyöviranomaisilta. Maksullisen toiminnan tuotot laskivat -25,3 %. Vuokratuotot laskivat -26,7 %.

Kulujen osalta tuotto- ja kululaskelman merkittävin muutos edelliseen vuoteen oli palveluiden ostojen kasvu (+8,9 milj. euroa). Aineiden ja tarvikkeiden ostot laskivat 2,1 milj. euroa (-10,8 %). Merkittävimmät muutokset olivat tiliryhmissä arvoltaan vähäiset koneet, kalusteet ja laitteet (-1,7 milj. euroa) sekä polttoaineet (-0,6 milj. euroa). Henkilöstökulut laskivat kokonaisuudessaan 5,6 milj. euroa (-3,3 %) vaikka virkasuhteisten varsinaiset palkat nousivat 4,9 milj. euroa (+4,8 %). Tärkeimmät syyt henkilöstökulujen laskuun oli eläkemaksujen laskeminen (-8,7 milj. euroa) sekä työaika- ja suoriteperusteisten lisien ja ylityökorvausten laskemi-

nen (-1,8 milj. euroa). Työaika- ja suoriteperusteiset lisät laskivat sen vuoksi, että nyt tilikaudella oli yksi kohdennettava jakso vähemmän kuin vuonna 2018.

Maksetut vuokrat laskivat 0,7 milj. euroa (-3,1 %). Palveluiden ostot kasvoivat 8,9 milj. euroa (+30,9 %). Suurin vaikuttava tekijä tässä tiliryhmässä oli muiden ulkopuolisten palveluiden kulujen kasvu, yhteensä 3,7 milj. euroa (+268 %). Tässä erässä on mukana 3,1 milj. euroa öljyntorjuntavalmiuden kuluja. Vastuu ympäristöönnettomuuksien operatiivisesta johtovastuusta merialueilla siirrettiin Suomen ympäristökeskukselta sisäministeriölle vuoden 2019 alusta ja Rajavartiolaitos on maksanut ko. tehtäviin liittyviä korvauksia ja kuluja talousarviotililtä 26.01.25. öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta yhteensä 4,9 milj. euroa. Kuljetusvälineiden korjaus- ja kunnossapitopalvelut kulut kasvoivat 1,4 milj. euroa (+27,7 %) sekä muiden koneiden ja laitteiden korjaus- ja kunnossapitopalvelut 1,9 milj. euroa (+75 %). Kuljetusvälineiden osalta kulujen kasvun vaikuttavana tekijänä on vartiolaiva Turvaan tehty ensimmäinen merkittävä telakointi. Muiden koneiden ja laitteiden osalta kulujen nousun aihe on vartiolentolaivueen ilma-aluskaluston moottoreiden ja hydrauliiikan huolto- ja peruskorjaustoimet. Tietoliikennepalveluiden kulut kasvoivat 0,9 milj. euroa (+43,2 %) sekä ICT-palveluiden ostot valtion virastoilta kasvoivat 1,75 milj. euroa (+32,5 %). Palvelumaksujen kasvuun vaikuttaa Valtorin TUVE-toimialan palvelumaksujen nosto sekä valvonta- ja tilannekuvapalvelun laskutusten hinnan nousu. Summissa on mukana myös muun muassa meripelastussovelluksen ja rajatarkastusautomaatteihin liittyvät ICT-kehittämishankkeet, joiden osalta myös projektialkutus määrää on kasvanut.

Muut kulut kasvoivat 0,7 milj. euroa (+7,3 %). Tässä ryhmässä patenti- ja lisenssimaksut kasvoivat 0,3 milj. euroa ja muut kulut 0,6 milj. euroa. Matkustuskulut laskivat yhteensä 0,06 milj. euroa ja yhdyshenkilöille maksettavat olosuhde- ja paikalliskorvaukset 0,07 milj. euroa. Kotimaan päivärahat (4,7 milj. euroa) nousivat 0,09 milj. euroa. Kotimaan päivärahat sisältävät myös Rajavartiolaitoksen partiomatkojen päivärahat (1,85 milj. euroa), joka on 40 % maksetuista päivärahoista. Muiden kulujen kasvu johtuu myös siitä, että erään on kirjattu muun muassa maksettuja öljyntorjuntaharjoitusten alusten ylläpitomaksuja.

Valmistus omaan käyttöön -tilin kautta on aktivoitu taseeseen joko valmiiksi tai keskeneräisiin hankkeisiin pääsääntöisesti teknisten valvontajärjestelmien parannustöitä (Värtsilä, Uukuniemi, Nuijamaa, Salla/Kellosekä, Kuusamo/Kortesalmi).

Satunnaisiin tuottoihin (0,4 milj. euroa) on kirjattu omaisuuden jälkiaktivoiteja 155 973 euroa, kevyen aluskalustohankintaan liittyviä viivästyskompensaatioita 176 587 euroa sekä palvelussitoumusrikkomustuloja 12 000 euroa. Lisäksi satunnaisissa tuotoissa on 17 000 euron lahjoitukset Pohjois-Karjalan rajavartiostolle.

Satunnaisiin kuluihin (0,4 milj. euroa) on kirjattu maksetut vahingonkorvaukset sekä muut maksetut korvaukset. Suurin erä tässä ryhmässä on kiinteistöosakeyhtiölle maksettu vahingonkorvaus (391 773 euroa), joka johtui Jussarön merivartioasemalla vuonna 2016 tapahtuneesta öljyvahingosta. Tämän vahingonkorvauksen korkojen osuus (32 482 euroa) on kirjattu maksettuihin korkoihin.

Siirtotalouden kuluissa (290 026 euroa) on maksetut avustukset meripelastustoimintaan, kansainvälisen järjestön jäsenmaksusuodet sekä tuki Kotkassa Kymenlaakson museon osana toimivalle Merivartiomuseolle.

Tilivuoden aikana tileistä on poistettu saatavia yhteensä 5 422 euroa.

4.5 TASEEN ANALYYSI

Rajavartiolaitoksen käyttöomaisuuden tasearvo oli 243,6 milj. euroa (2018/238,9 milj. euroa). Taseen arvon nousi edellisestä vuodesta noin 2 %. Aineellisista hyödykkeistä kuljetusvälineet muodostavat merkittävimmän osuuden (188 milj. euroa). Tähän erään suurimpina erinä aktivoitiin tilikauden aikana helikopterin 332 (OH-HVF) peruskorjaus (11,3 milj. euroa), 25 ajoneuvoa varusteluineen (0,8 milj. euroa) sekä kuusi kevyen aluskaluston nopeita veneitä (1,8 milj. euroa). Muihin koneisiin ja laitteisiin aktivoitiin valvontakalustoa noin 2 milj. euroa.

Kiinteistötaseen (maa-alueet, rakennukset, rakennelmat) arvo vuoden lopussa oli 12,4 milj. euroa (2018: 12,4 milj. euroa). Kiinteistötaseeseen aktivoitiin tilikauden aikana valmistuneita hankkeita noin 1 milj. euron arvosta, näistä merkittävin oli Parikkalan tilapäinen rajanylityspaikka (0,3 milj. euroa).

Hallinnan siirtoina otettiin vastaan Suomen ympäristökeskukselta öljytorjunnan käyttöomaisuutta 1,7 milj. euroa.

Aineettoman ja aineellisen käyttöomaisuuden ennakkomaksuissa, keskeneräisissä hankinnoissa sekä keskeneräisissä rakennuksissa ja rakenteissa (26 milj. euroa) on muun muassa:

- Super Puma -retrofit (8,7 milj. euroa)
- meriveneiden hankinta (5,6 milj. euroa)
- automaattiset rajatarkastusportit (2 milj. euroa)
- keskeneräisiä rakennus- ja rakennelma -hankkeita (2 milj. euroa)
- maa- ja merirajan valvonta- ja muut järjestelmät (1,9 milj. euroa)
- Ilma-alusten modifikaatiot (1,9 milj. euroa)
- vartiolaiva Turvan täydennyshankinnat (0,4 milj. euroa)
- keskeneräisiä tietojärjestelmähankkeita (3,2 milj. euroa).

Myyntisaamiset (0,7 milj. euroa) ja siinä ulkoisten saatavien osuus (0,4 milj. euroa) sisältävät suurimmilta osin saatavat rajaturvallisuusvirasto Frontexilta sekä sairaankuljetuskorvauksia Kansaneläkelaitokselta. Sisäisten (valtion kirjanpitoyksiköiden väliset) myyntisaamisten osuus on 0,3 milj. euroa ja tässä erässä on saatavat puolustusvoimilta ja Tullilta.

Muut siirtosaamiset (5,7 milj. euroa) sisältävät etukäteen maksettuja ja vuodelle 2019 kuuluvia eriä tai saamatta olevia tuloja. Merkittävimpänä eränä tässä on sisäisen turvallisuuden rahaston saamiset eri hankkeisiin (4,2 milj. euroa). Lisäksi muissa siirtosaamisissa on muut ulkopuolisen rahoituksen hankesaatavat (0,8 milj. euroa) sekä työterveyshuollon vuoden 2019 kustannusten korvaussaanminen (0,6 milj. euroa).

Muissa lyhytaikaisissa saamisissa (0,4 milj. euroa) on muut kuin maksullisen palvelutoiminnan saatavat. Merkittävimpänä eränä tässä on valtion sisäiset saatavat (0,38 milj. euroa) ja siinä valmisteveronpalautussaavat Tullilta.

Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat (2,1 milj. euroa) sisältää SuperPuma peruskorjauksen (retrofit) korjauspidätyksen.

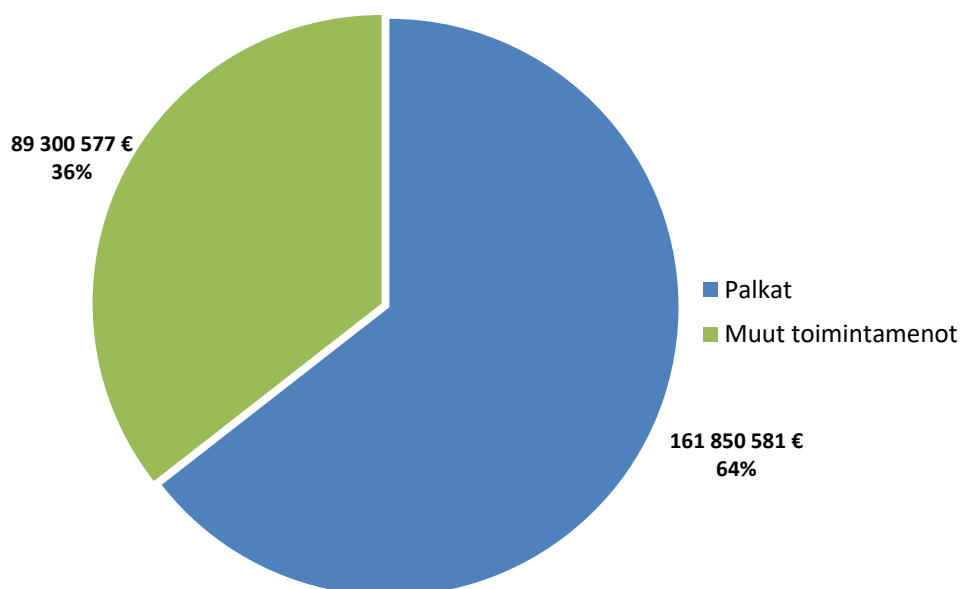
Saaduissa ennakkomaksuissa (1,5 milj. euroa) on EU-hankkeiden avoimia ennakoita, merkittävimpänä eränä Rajavartiolaitoksen osuus Best Surveillance -hankkeen ennakosta (1,2 milj. euroa).

Siirtovelkojen (23,6 milj. euroa) kautta on kirjattu lomapalkkavelka. Vuodelle 2019 kuuluvien laskujen osuus siirtovelloissa on vähäinen, koska ostolaskujen ja muistiotositteiden viimeinen käsittelypäivä tilinpäätöksessä oli sama.

Taseessa seurattava talousarvion ulkopuolinen rahoitus sisältää varusmiestoimintaan ja reserviläisten viihtyvyyden tukemiseen saatuja Sotilaskotiliiton lahjoitusvaroja.

4.6 MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÖ

Rajavartiolaitoksen kassamenot 2019

Palkat (toimintamenot)

Saldo	2019 €	2018 €	Muutos %	Muutos €
TOIMINNAN KULUT	161 850 580,68	167 746 515,94	-3,5 %	-5 895 935,26
Henkilöstökulut	161 674 345,36	167 534 236,17	-3,5 %	-5 859 890,81
41000100 Virkasuhteisten varsinaiset palkat	107 118 001,69	102 179 167,98	4,8 %	4 938 833,71
41000200 Virkasuhteisten työaika- ja suoriteperusteiset lisät	15 269 056,58	16 428 523,73	-7,1 %	-1 159 467,15
41000300 Virkasuhteisten ylityökorvaukset	858 391,86	1 505 852,83	-43,0 %	-647 460,97
41000350 Virkasuhteisten varallaolokorvaukset	4 806 539,48	5 195 237,25	-7,5 %	-388 697,77
41000400 Virkasuhteisten lomarahat	4 083 610,72	3 928 641,46	3,9 %	154 969,26
41000401 Virkasuhteisten lomarahavapaat (palkanlaskenta)	218 504,89	206 402,55	5,9 %	12 102,34
41000500 Virkasuhteisten lomakorvaukset	370 685,09	361 928,98	2,4 %	8 756,11
41000600 Virkasuhteisten sairausaikalisä	539 209,89	537 707,95	0,3 %	1 501,94
41000700 Virkasuhteisten vuosilomalisä	2 521 972,47	2 410 270,34	4,6 %	111 702,13
41000800 Virkasuhteisten matkapäiväkorvaukset	18 365,00	30 275,00	-39,3 %	-11 910,00
41000900 Virkasuhteisten muut korvaukset ja lisät	21 563,71	25 924,75	-16,8 %	-4 361,04
41020000 Sairausvakuutus- yms. lakien mukaiset palautukset	-1 071 850,98	-1 157 341,31	-7,4 %	85 490,33
41030100 Virkasuhteisten palkkiot	380 979,55	281 716,79	35,2 %	99 262,76
41100000 Työnantajan sosiaaliturvamaksut	1 049 107,95	1 144 576,53	-8,3 %	-95 468,58
41120000 Eläkemaksut	23 843 298,26	32 608 619,17	-26,9 %	-8 765 320,91
41120001 Eläkemaksujen oikaisut	-43 684,10	0,00	0,0 %	-43 684,10
41130000 Sairausvakuutus- yms. lakien mukaiset sosiaaliturvamaksujen palautukset	-8 229,88	-9 992,19	-17,6 %	1 762,31
41140000 Tapaturmamaksut	1 698 823,18	1 856 724,36	-8,5 %	-157 901,18
Muut kulut	176 235,32	212 279,77	-17,0 %	-36 044,45
45100301 Ulkomaan paikalliskorotus puoliso- ja lapsikorotukset	143 936,32	150 148,27	-4,1 %	-6 211,95
45100302 Ulkomaan olosuhdekorvaus puoliso- ja lapsikorotukset	18 630,00	21 122,50	-11,8 %	-2 492,50
45100313 Ulkomaan muuttokorvaus	13 669,00	41 009,00	-66,7 %	-27 340,00
Kaikki yhteensä	161 850 580,68	167 746 515,94	-3,5 %	-5 895 935,26

Palkkamenot ovat 64 % Rajavartiolaitoksen toimintamenoista. Palkkamenot laskivat 5,9 milj. euroa (-3,5 %). Eläkemaksut laskivat 8,7 milj. euroa. Tämä johtui siitä, että työnantajan eläkemaksujen laskentaperusteita muutettiin ja maksuprosentti laski vuoden alussa 24,49 %:sta hallintoyksikkökohtaiseksi 17,18 - 18,05 %:iin. Työaika- ja suoriteperusteiset lisät laskivat sen vuoksi, että nyt tilikaudella oli yksi kohdennettava jakso vähemmän kuin vuonna 2018.

Muut toimintamenot

Saldo	2019 €	2018 €	Muutos %	Muutos €
YDINTOIMINNOT YHTEENSÄ	44 033 370,36	43 814 682,15	0,5 %	218 688,21
Rajaturvallisuus ja meripelastustoimi yhteensä	14 119,07	0,00	0,0 %	14 119,07
Sotilaallinen maanpuolustus ja kriisinhallinta yhteensä	723 701,25	809 317,38	-10,6 %	-85 616,13
2010615x Ydintoiminnan muu koulutus yhteensä (pl. 2010615220, 2010615230)	3 807 983,22	3 518 058,15	8,2 %	289 925,07
9999644000, 2010644x Ydintoimintojen tietojärj yhteensä	10 709 233,55	7 067 315,64	51,5 %	3 641 917,91
20106436x Ydintoiminnan radioverkkopalvelut yhteensä	1 643 459,39	2 048 905,60	-19,8 %	-405 446,21
2010693x Ydintoimintojen kuljetus-, alus- ja ilma-alustoiminta yhteensä	15 490 527,71	18 332 254,12	-15,5 %	-2 841 726,41
20106931x Kuljetusvälinetoiminta yhteensä	4 316 541,98	5 190 528,97	-16,8 %	-873 986,99
20106932x Ilma-alustoiminta yhteensä	4 939 079,13	4 578 000,19	7,9 %	361 078,94
20106933x Alustoiminta yhteensä	6 234 906,60	8 563 724,96	-27,2 %	-2 328 818,36
2010600020, 2010600210, 2010698x Ydintoimintaa tukevat muut toiminnot yhteensä	11 644 346,17	12 038 831,26	-3,3 %	-394 485,09
TUKITOIMINNOT YHTEENSÄ	45 955 616,93	45 450 193,22	1,1 %	505 423,71
9999600x, 2010600010 Johtaminen yhteensä	2 300 388,25	2 145 733,87	7,2 %	154 654,38
9999624000 Suunnittelun, ohjauksen ja seurannan tuki	9 340,00	14 010,00	-33,3 %	-4 670,00
999961x Henkilöstöhallinto yhteensä	3 454 037,72	3 328 600,84	3,8 %	125 436,88
9999615200, 2010615x Koulutus yhteensä (hallinto + tutkimustoiminta)	208 564,93	351 627,23	-40,7 %	-143 062,30
999962x, 9999694000 Taloushallinto yhteensä (pl. 9999624000)	236 970,52	332 755,91	-28,8 %	-95 785,39
9999630000 Sisäinen tarkastus, riskienhallinta ja turvallisuus	840 670,54	844 747,29	-0,5 %	-4 076,75
999964x, 201064x Tietohallinto yhteensä (pl. 9999644000, 2010644x)	11 924 659,48	9 530 293,38	25,1 %	2 394 366,10
9999650000 Tiedon hallinta	111 150,33	121 203,32	-8,3 %	-10 052,99
999966x, 201066x Viestintä yhteensä	419 033,96	360 074,42	16,4 %	58 959,54
9999691000, 2010691x Kiinteistöhallinto yhteensä	25 698 863,56	27 083 487,62	-5,1 %	-1 384 624,06
9999692000 Toimistopalvelut	557 384,41	873 789,27	-36,2 %	-316 404,86
9999693000 Logistiikka	596,05	0,00	0,0 %	596,05
9999698000 Muut tukitoiminnot yhteensä	193 957,18	463 870,07	-58,2 %	-269 912,89
AVOIN TOIMINTO, 9999900100 kohdentamaton työ	-688 410,00	-549 025,21	25,4 %	-139 384,79
KAIKKI YHTEENSÄ	89 300 577,29	88 715 850,16	0,7 %	584 727,13

Muut toimintamenot ovat 36 % Rajavartiolaitoksen toimintamenoista. Taulukko sisältää toimintamomentilta rahoitetut hankinnat bruttomääräisenä. Muut toimintamenot kasvoivat maltillisesti 0,7 %.

Ydintoimintojen tietojärjestelmien kulut (10,7 milj. euroa) kasvoivat 3,6 milj. euroa. Kasvu johtui erityisesti maarajavalvontatekniikan (+0,9 milj. euroa) ja merirajavalvontatekniikan (+ 1 milj. euroa) sekä rajatarkastustekniikan (+1,9 milj. euroa) kulujen kasvusta. Näissä toiminnoissa on meneillään lukuisia rajavalvontatekniikan ja – järjestelmien kehittämishankkeita.

Radioverkkopalveluiden (1,6 milj. euroa) kassamenot laskivat -0,4 milj. euroa ja tämä johtuu siitä, että edellisellä tilikaudella 2018 päivitettiin GMDSS-/NERCS-hätä- ja turvallisuusradiojärjestelmä (0,5 milj. euroa). Nyt kulut ovat normaalilla tasolla.

Kuljetusvälinetoiminnan kulut (4,3 milj. euroa) laskivat -0,9 milj. euroa. Tämä johtuu pääosin ajoneuvokaluston ja niiden varusteiden hankintojen vuosittaisesta vaihtelusta. Ajoneuvojen polttoainekulut kasvoivat 13,3 %.

Ilma-alustoimintojen kulut (4,9 milj. euroa) nousivat 0,4 milj. euroa. Vaihtelu johtuu pääsääntöisesti kaluston korjaus- ja kunnossapitokulujen vuosittaisesta vaihtelusta. Tilikauden aikana on lisäksi maksettu ilma-aluksiin liittyviä kertaluonteisia peruskorjaus- ja huoltomenoja investointimomentilta (1,4 milj. euroa) ja se vaikuttaa toimintamenojen kassamenoihin.

Alustoiminnan kulut (6,2 milj. euroa) laskivat -2,3 milj. euroa. Tämä johtui pääosin polttoainekulujen laskusta (-0,8 milj. euroa) sekä korjaus- ja kunnossapitokulujen laskusta (-0,9 milj. euroa). Vartiolaiva Turvan telakointikulut (2,4 milj. euroa) maksettiin investointimomentilta, joten ne eivät näy tässä kassamenolaskelmassa.

Ydintoimintaa tukevat muut toiminnot (11,6 milj. euroa) sisältävät partiomatkojen päivärahat, osallistuminen kansainväliseen toimintaan, muonitustoiminnan, varasto- ja vaatetuspalveluiden, koiratoiminnan, voimankäyttövälineiden, sukellustoiminnan ja valmiusjoukkuetoiminnan kulut. Lisäksi ydintoimintaa tukeville muulle toiminnolle kirjataan muun muassa operatiivisesta toiminnasta aiheutuvat tulkkauskulut, meripelastusseuroille maksettavat korvaukset, toiminnasta aiheutuvat vahingonkorvaukset ja erilaiset pienet rajojen valvontaan ja rajatarkastuksiin liittyvät menot. Ydintoimintaa tukevat muut toiminnot kulut laskivat -0,4 milj. euroa. Virka- työ- ja suojauspuhankinnat kasvoivat 0,8 milj. euroa.

Johtaminen (2,3 milj. euroa) sisältää matkustamisen ja edustamisen kulut. Edustuskulut kasvoivat 0,3 milj. euroa ja tämä johtuu tilikauden aikana vietetyistä Rajavartiolaitoksen satavuotisjuhlahallisuuksista.

Henkilöstöhallinnon toiminnot (3,5 milj. euroa) sisältävät merkittävimpinä erinä työterveyshuollon ja työhyvinvoinnin menoa sekä Palkeiden palvelumaksut. Kulujen kasvu oli kohtuullista (+3,8 %).

Taloushallinnon toimintojen (0,2 milj. euroa) kulut muodostuvat pääosin Palkeiden palvelumaksuista.

Tiedon hallinta (0,1 milj. euroa) sisältää kirjaamo-, kirjasto- ja arkistopalvelut. Tässä erässä on mukana myös Raja- ja merivartiokouluun tietopalvelun kulut.

Tietohallinto (11,9 milj. euroa) sisältää perustietotekniikan, puhe- ja viestintäpalveluiden, työasemapalveluiden sekä tukitoimintojen tietojärjestelmien kulut. Kulut kasvoivat 2,4 milj. euroa ja merkittävin syy kasvuun oli tietoverkkopalveluiden kulujen (+1,2 milj. euroa) ja perustietotekniikan kulujen kasvu (+1,6 milj. euroa). Kulujen nousu johtuu Valtorin palvelumaksujen noususta.

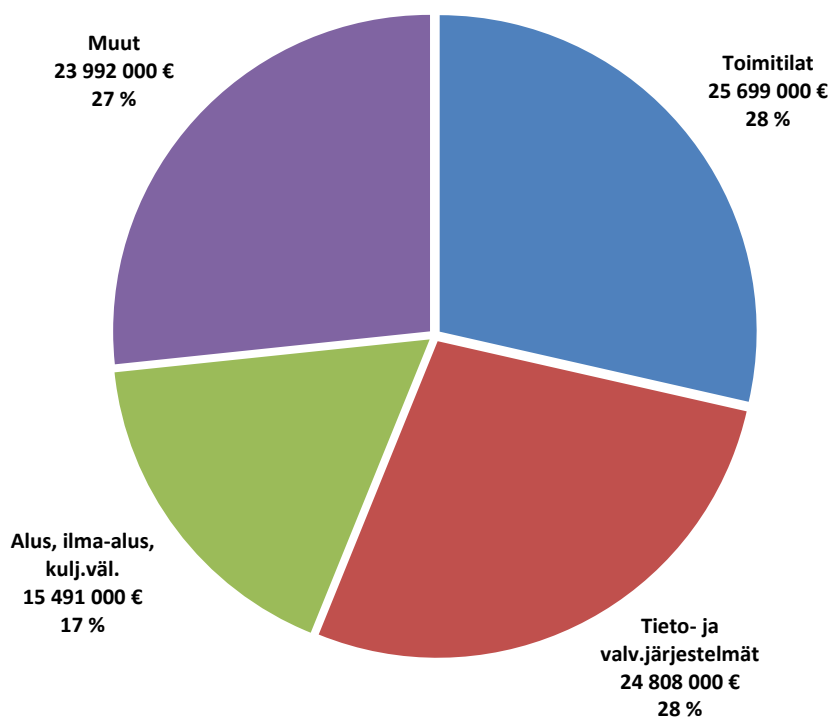
Kiinteistöhallinnon kulut (25,7 milj. euroa) laskivat -1,4 milj. euroa (-5,1 %). Tässä erässä suurin lasku on vuokrien tiliryhmässä (-0,5 milj. euroa). Lisäksi kunnossapitotoiminnan kulut laskivat (-0,46 milj. euroa). Vuokrakulujen lasku johtuu siitä, että vuoden 2018 kirjanpidossa oli vuoden 2017 Senaatti-kiinteistöjen vuokrien tasauslaskutuksia yhteensä 0,7 milj. euroa. Vuoden 2019 alusta Rajavartiolaitoksen maksamat Senaatti-kiinteistöjen vuokrat ovat olleet kokonaisvuokria eikä tasauslaskutuksia enää tule.

Toimistopalveluiden kulujen (0,5 milj. euroa) lasku -0,3 milj. euroa on kulujen osalta paluuta normaalille tasolle edellisten vuosien toimitilojen varustamishankintojen jälkeen.

Rajavartiolaitoksen toimintamomentille kirjatut tulot on kirjattu avoimelle kohdentamaton työ -toiminnolle. Tulojen yksityiskohtainen seuranta tehdään liikekirjanpidon tilin ja suoritteen avulla. Tulojen osuutta ei ole esitetty kassamenolaskelmassa.

Rajavartiolaitoksen työajasta 69 % on kirjattu operatiivisille ydintoiminnoille. Rajavartiolaitoksen tuloksellisuuden seurannassa tukitoimintojen kustannukset vyörytetään ydintoiminnoille kirjatun työajan suhteessa.

Rajavartiolaitoksen muut toimintamenot 2019

Investointimenot

Investointimomenttien kassamenot olivat 15,1 milj. euroa. Investointimenot on kuvattu tarkemmin kohdissa talousarvion toteutumisen analyysi ja valtuudet.

Talousarviotili	2019 €	2018 €	Muutos %	Muutos €
262070x	15 111 463,15	1 788 096,68	745,1 %	13 323 366,47

5. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

5.1 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA

Rajavartiolaitoksessa sisäisen valvonnan järjestämistä johtaa ja sen asianmukaisuudesta ja riittävydestä vastaa Rajavartiolaitoksen päällikkö. Rajavartiolaitoksen päällikkö on määrännyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleiset periaatteet ja vastuut Rajavartiolaitoksen pysyväisasiakirjassa RVLPAK A.21.

Rajavartiolaitoksen sisäinen valvonnan järjestelyt pohjautuvat COSO-viitekehykseen ja riskienhallinnan toteutus ISO 31000:2009 -standardiin. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kytketty osaksi toiminnan ja talouden suunnittelua ja seuranta.

Riskienhallintaa tehdään Rajavartiolaitoksessa kaikilla tasoilla. Strateginen riskien arviointi tehdään arvioimalla riskejä Rajavartiolaitoksen strategisten päämäärien ja toimintaedellytysten suhteen. Strateginen riskien arviointi kattaa koko Rajavartiolaitoksen toiminnan ja rakenteet. Toiminnan ja talouden suunnittelun yhteydessä tehdään myös kehityshankkeiden riskiarvioinnit ja suunnitellaan sisäisen valvonnan toimenpiteet.

Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköt toimeenpaneavat Rajavartiolaitoksen esikunnan määrittämät valvontatoimet, valvovat niiden toimeenpanoa ja raportoivat niistä. Hallintoyksiköt vastaavat oman toiminnan riskien arvioinnista, hallinta- ja valvontatoimien suunnittelusta, toimeenpanosta ja seurannasta.

Riskienhallinnassa hyödynnetään sisäministeriön linjauksen mukaisesti sähköistä Granite ERSM -riskienhallintajärjestelmää.

5.2 SISÄINEN LAILLISUUSVALVONTA RAJAVARTIOLAITOKSESSA

Laillisuusvalvonta on vakiintunut osa Rajavartiolaitoksen toimintaa ja se on täyttänyt sille asetetut tavoitteet. Toimintatapoja on ohjattu ja tarvittaessa muutettu ylimpien laillisuusvalvojen sekä Rajavartiolaitoksen oman laillisuusvalvonnan havaintojen perusteella. Rajavartiolaitoksen sisäisestä laillisuusvalvonnasta laaditaan vuosittain oma raporttinsa.

Rajavartiolaitoksen laillisuusvalvonnassa on otettu huomioon sisäministeriön asettaman laillisuusvalvonnan kehittämistyöryhmän työ sekä osallistuttu ministeriön laillisuusvalvonnan arviointi- ja kehittämishankkeeseen.

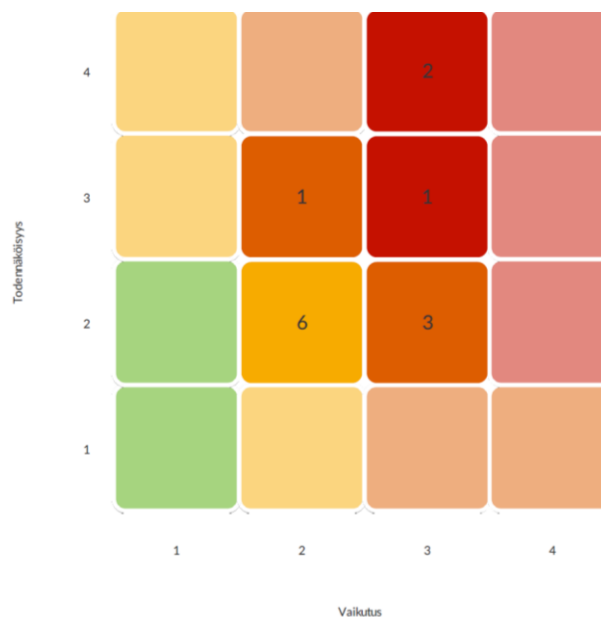
5.3 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN ARVIINTI JA TULOKSET

Rajavartiolaitoksen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan vahvuksina ovat erityisesti sotilaallinen koulutus ja johtamisjärjestelmä. Johtajina ja asiantuntijoina toimivan päällystön koulutukseen kuuluu uhkien ja riskien arviointi osana jatkuvaa tilanteenarviointia, niiden perusteella laaditut toimintasuunnitelmat ja tinkimätön pyrkiminen tavoitteisiin. Säännöllinen tehtäväkierto ennaltaehkäisee väärinkäytöksiä. Sotilasjohtamisen periaatteen mukaan johtamisesta valtaosa on valvontaa. Sisäinen tarkastustoiminta on vakiintunut osa Rajavartiolaitoksen toimintaa. Esikuntien tehtäviksi on myös säädetty alayksiköihin kohdistuvia valvonta- ja tarkastustehtäviä. Rajavartiolaitoksen esikunta valvoo Rajavartiolaitoksen tehtävien asianmukaista suorittamista ja tarkastaa alaistensa hallintoyksiköiden toimintaa. Hallintoyksikön esikunta valvoo hallintoyksikön yksiköiden toimintaa.

Rajavartiolaitoksen strategisia päämääriä uhkaavien riskien käsittelyssä ja seurannassa kiinnitetään erityistä huomiota seuraaviin painopistealueisiin ja niiden mukaisiin riskeihin:

- 1) tekniikka ja toimitilat
- 2) riittävät voimavarat.

Rajavartiolaitoksen strategisia päämääriä koskevien riskien riskitasot ilmenevät lukumäärittäin seuraavasta riskikartasta.

Rajavartiolaitoksen tulossuunnitelman ja Rajavartiolaitoksen esikunnan työsuunnitelman valmistelun yhteydessä arvioitiin kehityshankkeiden ja toimenpiteiden riskit ja suunniteltiin riskienhallintatoimenpiteet. Rajavartiolaitoksen esikunnan osastopäällikkökokouksessa on säännöllisesti arvioitu ajankohtaisia riskejä ja suunniteltu niiden hallintatoimenpiteitä. Rajavartiolaitoksen esikunnan tarkastussuunnitelma on toteutunut. Hallintoyksiköt toteuttivat omat sisäisen valvonnan toimenpiteensä ja raportoivat niistä.

Valtiontalouden tarkastusvirasto toteutti matkustamista koskevan laillisuustarkastuksen. Kirjanpidon tarkastuksessa ei tullut esiin olennaisia virheitä tai puutteita.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on Rajavartiolaitoksessa järjestetty systemaattisesti ja kattavasti. Rajavartiolaitoksen sisäinen valvonta ja riskienhallinta perustuvat yleisesti hyväksytyihin viitekehyksiin. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan määräykset ovat ajantasaiset. Sotilaallisesti järjestetty organisaatio tukee Rajavartiolaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamista, vastuiden selkeää jakamista sekä tulosvastuuta.

5.4 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttää talousarvioasetuksen 69§:n vaatimukset.

Keskeisimmät kehittämiskohteet ovat tilaus- ja maksuprosessit Handi-järjestelmän käytön edelleen kehittämisessä sekä sisäministeriön yhteisessä riskienhallintamallissa.

6. ARVIOINTIEN TULOKSET

Rajavartiolaitoksessa ei toteutettu vuonna 2019 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ulkoista arviointia. Arviointi tehdään viiden vuoden välein. Edellinen arviointi on tehty 2017.

Euroopan komission alainen virasto EASME (European Agency for Small and Medium-sized Enterprises) toteutti Rajavartiolaitokseen tilintarkastuksen koskien neljää Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta rahoitettua kehittämisprojektia. Tilintarkastuksen tuloksia ei ole vielä saatu.

7. YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ JA TAKAISINPERINNÄT

Vuoden 2019 aikana on ilmennyt kolme väärinkäytösepäilyä, joista on aloitettu esitutkinta. Näiden asioiden käsittely jatkuu vuonna 2020. Lisäksi vuoden 2018 lopulla poliisin tutkittavaksi siirretyn asian käsittely on edelleen vuoden 2019 lopussa kesken.

Vuoden 2019 aikana palkan kautta perittiin liikaa maksettua palkkaa takaisin 39 712 euroa. Määrällisesti eniten takaisinperintöjä aiheuttivat takautuvasti voimaan tulleet suoritusarvioinnit ja vaatavuusluokan muutokset, takautuvasti ilmoitetut virkavapaudet ja sairausaika pidätykset sekä tallennusvirheet erityisesti ajanhallinnan järjestelmän osalta. Maksuvapautusta oli haettu 20 tapauksessa, yhteensä 25 226 euroa, hakemuksista 13 euromäärältään 16 353 kohdistui vuoden 2018 takaisinperintöihin. Maksuvapautus myönnettiin 16 tapauksessa osittain. Kaksi hakemusta on Valtiokonttorissa käsittelyssä. Myönnettyjen maksuvapautusten yhteissumma oli 15 743 euroa, josta vuodelta 2018 syntyneisiin takaisinperintöihin kohdistui 11 753 euroa. Lisäksi oli joitakin määrältään pieniä takaisinperintöjä, joista ei tehty erillistä takaisinperintäasiakirjaa, vaan asia hoidettiin palkanmuutoksen yhteydessä.

Matkalaskujen osalta takaisinperinnät liittyivät liikaa maksettuihin päivärahoihin tai ennakkoihin ja perheellisten virkamiesten erityiskorvauksiin.

TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA JA SEN SISÄLTÄMÄT VALTUUKSIA KOSKEVAT TIEDOT

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 31.12.2019	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluontoiset tulot		648 382,78	1 718 273	1 718 272,56	0,00	100
11.04.01.	Arvonlisävero	648 382,78	1 718 273	1 718 272,56	0,00	100
12. Sekalaiset tulot		1 980 563,34	1 367 582	1 367 581,66	0,00	100
12.26.99.	Sisäministeriön hallinnonalan muut tulot	16 827,00	13 600	13 600,01	0,00	100
	12.26.99.3. Muut tulot	16 827,00	13 600	13 600,01	0,00	100
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset		101	100,72	0,00	100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	1 963 736,34	1 353 881	1 353 880,93	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä		2 628 946,12	3 085 854	3 085 854,22	0,00	100

Päälukuan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion määrärahojen käyttö siirto vuonna 2019 seuraavalle vuodelle		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia		95 050,03	123 855	68 330,34	55 524,97	123 855,31	0,00	85 472,26	208 972,26	153 447,29	55 524,97
23.01.03.	Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (siirtomääräraha 2 v)	85 000,00						83 960,63	83 960,63	83 960,63	
	23.01.03.1. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot	85 000,00						83 960,63	83 960,63	83 960,63	
23.01.24.	Suomen EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 2 v)	10 000,00	123 500	67 975,03	55 524,97	123 500,00	0,00	1 511,63	125 011,63	69 486,66	55 524,97
	23.01.24.1. Lisähenkilöstön palkkausmenot sekä muut kulutusmenot (EK)	10 000,00	123 500	67 975,03	55 524,97	123 500,00	0,00	1 511,63	125 011,63	69 486,66	55 524,97
23.01.29.	Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	50,03	355	355,31		355,31	0,00				
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala		200 000,00	200 000	11 761,40	188 238,60	200 000,00	0,00	263 000,36	463 000,36	274 761,76	188 238,60
24.90.68.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (siirtomääräraha 3v)	200 000,00	200 000	11 761,40	188 238,60	200 000,00	0,00	263 000,36	463 000,36	274 761,76	188 238,60

Päälukuan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26. Sisäministeriön hallinnonala	268 714 929,68	268 997 150	239 364 366,84	29 632 709,01	268 997 075,85	74,04	53 191 239,00	305 896 239,00	258 273 437,15	47 622 801,85
26.01.20. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)	153 000,00									
26.01.24. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan (siirtomääräraha 3 v)							2 112 750,00	2 112 750,00	2 112 750,00	0,00
26.01.24.2. ISF-B (KPY)							2 112 750,00	2 112 750,00	2 112 750,00	0,00
26.01.25. Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta (siirtomääräraha 3 v)		6 700 000	4 963 984,70	1 736 015,30	6 700 000,00	0,00		6 700 000,00	4 963 984,70	1 736 015,30
26.01.29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arviomääräraha)	14 697 002,29	16 247 050	16 247 049,89		16 247 049,89	0,00				
26.01.50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v)	215 000,00	215 000	215 000,00		215 000,00	0,00		215 000,00	215 000,00	0,00
26.01.50.1. Suomen meripelastusseura (EK)	204 000,00	204 000	204 000,00		204 000,00	0,00		204 000,00	204 000,00	0,00
26.01.50.2. Ålands Sjöräddssällskap (EK)	11 000,00	11 000	11 000,00		11 000,00	0,00		11 000,00	11 000,00	0,00
26.01.66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille (arviomääräraha)	27 927,39	45 100	45 025,96		45 025,96	74,04				
26.20.01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (netto) (siirtomääräraha 2 v)	238 122 000,00	236 780 000	216 415 966,20	20 364 033,80	236 780 000,00	0,00	19 454 273,10	256 234 273,10	235 870 239,30	20 364 033,80
26.20.70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 5 v)	15 500 000,00	9 010 000	1 477 340,09	7 532 659,91	9 010 000,00	0,00	31 624 215,90	40 634 215,90	15 111 463,15	25 522 752,75
26.20.70.1. Ilma-alusten hankinta (KPY)	4 490 000,00		0,00		0,00	0,00	18 154 322,90	18 154 322,90	5 738 561,00	12 415 761,90
26.20.70.2. Meriveneen hankinta (KPY)	6 300 000,00	4 300 000		4 300 000,00	4 300 000,00	0,00	6 300 000,00	10 600 000,00	3 494 157,35	7 105 842,65
26.20.70.4. Ulkovartiolaitoksen hankinta (KPY)							882 060,29	882 060,29	387 000,00	495 060,29
26.20.70.5. Kahden AB/B 412 helikopterin ja niiden varaosavaranon yhdenmukaistaminen (KPY)							1 853 000,00	1 853 000,00		1 853 000,00
26.20.70.7. Kertaluonteiset peruskorjaukset ja huollot (KPY)	4 210 000,00	2 710 000	0,00	2 710 000,00	2 710 000,00	0,00	4 210 000,00	6 920 000,00	3 789 572,00	3 130 428,00
26.20.70.8. NV-kaluston hankinta (KPY)	500 000,00	2 000 000	1 477 340,09	522 659,91	2 000 000,00	0,00	224 832,71	2 224 832,71	1 702 172,80	522 659,91
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	129 990,00	155 526	155 526,00		155 526,00	0,00	0,00	155 526,00	155 526,00	0,00
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	129 990,00	155 526	155 526,00		155 526,00	0,00		155 526,00	155 526,00	0,00
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala							372 000,00	372 000,00	371 899,28	0,00
30.40.51. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)							357 000,00	357 000,00	357 000,00	0,00
30.40.51.2. Muu kalatalouden edistäminen							357 000,00	357 000,00	357 000,00	0,00
30.40.62. Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)							15 000,00	15 000,00	14 899,28	0,00
30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet							15 000,00	15 000,00	14 899,28	0,00
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	119 424,97	99 812	99 812,45		99 812,45	0,00	0,00	99 812,45	99 812,45	0,00
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)	119 424,97	99 812	99 812,45		99 812,45	0,00		99 812,45	99 812,45	0,00
32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY)	119 424,97	99 812	99 812,45		99 812,45	0,00		99 812,45	99 812,45	0,00
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	42 445,83	32 633	32 633,08		32 633,08	0,00				
33.20.50. Valtionosuus työttömyysetuuskien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (arviomääräraha)	20 030,53	7 274	7 273,87		7 273,87	0,00				
33.20.50.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	20 030,53	7 274	7 273,87		7 273,87	0,00				
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuskien perusturvasta (arviomääräraha)	22 415,30	25 359	25 359,21		25 359,21	0,00				
33.20.52.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	22 415,30	25 359	25 359,21		25 359,21	0,00				
Määrärahatilit yhteensä	269 301 840,51	269 608 977	239 732 430,11	29 876 472,58	269 608 902,69	74,04	53 911 711,62	307 195 550,07	259 328 883,93	47 866 565,42

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2019 valtuudet						Talousarvio- menot n	Määräraha- tarve n+1	Määräraha- tarve n+2	Määräraha- tarve n+3	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa n+1 TA:ssa						
26.20.70. Ilma- ja vartioalusten hankinta	33 710	0	22 500	56 210	51 797	4 413	439	11 346	16 425	7 575	3 537	63	27 599
Aikaisempien vuosien valtuudet	33 710	0	0	33 710	29 736	3 974	0	5 739	11 145	0	0	0	11 145
Vuonna 2019 käytettävissä olevat valtuudet		0	22 500	22 500	22 061	439	439	5 607	5 280	7 575	3 537	63	16 454
35.10.20. Ympäristövahinkojen torjunta	4 000	0	0	4 000	4 000	0	0	395	400	400	400	604	1 804
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	4 000	0	0	4 000	4 000	0	0	395	400	400	400	604	1 804
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2019 käytettävissä olevat valtuudet, josta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾													
Yhteensä	37 710	0	22 500	60 210	55 797	4 413	439	11 741	16 825	7 975	3 937	667	29 403
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	37 710	0	0	37 710	33 736	3 974	0	6 134	11 545	400	400	604	12 949
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2019 käytettävissä olleet valtuudet, josta	0	0	22 500	22 500	22 061	439	439	5 607	5 280	7 575	3 537	63	16 454
- korkotuki- tms. valtuudet ⁴⁾	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1) Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.

2) Myös pääluokan tai luvun päätösosassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00.".

3) Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevina varainhoitovuosina.

4) Korkotukilainojen lainakannan enimmäismääränä tai valtionapuun oikeuttavien kustannusten enimmäismääränä tai muulla vastaavalla tavalla myönnettyjen valtuuksien määrä. Erittely esitetään vain, jos momentti (ja yhteensä) sisältää tällä tavoin määriteltyjä valtuuksia.

TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2019- 31.12.2019		1.1.2018- 31.12.2018	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	518 651,54		694 735,44	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	641 526,67		875 008,47	
Muut toiminnan tuotot	<u>15 801 439,33</u>	16 961 617,54	<u>12 530 863,02</u>	14 100 606,93
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	18 018 763,19		20 194 844,72	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	308 155,48		-80 512,95	
Henkilöstökulut	163 928 784,41		169 507 890,16	
Vuokrat	20 469 045,64		21 120 581,07	
Palvelujen ostot	37 675 988,36		28 778 588,76	
Muut kulut	10 624 871,78		9 901 148,53	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-640 884,87		-84 536,03	
Poistot	21 751 954,79		20 824 024,71	
Sisäiset kulut	<u>1 718 897,91</u>	<u>-273 855 576,69</u>	<u>541 099,81</u>	<u>-270 703 128,78</u>
JÄÄMÄ I		-256 893 959,15		-256 602 521,85
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	1 812,36		3 978,46	
Rahoituskulut	<u>-44 597,31</u>	-42 784,95	<u>-6 472,59</u>	-2 494,13
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	395 396,66		1 151 835,10	
Satunnaiset kulut	<u>-443 128,28</u>	<u>-47 731,62</u>	<u>-45 122,10</u>	<u>1 106 713,00</u>
JÄÄMÄ II		-256 984 475,72		-255 498 302,98
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot valtionhallinnolta	<u>0,00</u>	0,00	<u>1 000 000,00</u>	1 000 000,00
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	30 000,00		29 831,08	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	215 000,00		215 000,00	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	<u>45 025,96</u>	<u>-290 025,96</u>	<u>27 927,39</u>	<u>-272 758,47</u>
JÄÄMÄ III		-257 274 501,68		-254 771 061,45
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	1 718 272,56		648 382,78	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-16 267 342,72</u>	<u>-14 549 070,16</u>	<u>-14 738 394,57</u>	<u>-14 090 011,79</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-271 823 571,84</u>		<u>-268 861 073,24</u>

TASE

	31.12.2019		31.12.2018	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	659 692,08		833 439,44	
Muut pitkävaikutteiset menot	6 890 827,91		8 319 038,01	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>3 167 312,62</u>	10 717 832,61	<u>1 730 987,25</u>	10 883 464,70
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	98 216,00		98 216,00	
Rakennukset	5 096 733,93		5 246 655,91	
Rakennelmat	7 222 986,77		7 065 148,55	
Koneet ja laitteet	196 993 046,63		195 334 206,35	
Kalusteet	625 897,78		678 818,26	
Muut aineelliset hyödykkeet	42 423,61		42 423,61	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>22 816 756,77</u>	232 896 061,49	<u>19 563 073,69</u>	228 028 542,37
KÄYTTÖMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>0,00</u>	0,00	<u>100,91</u>	100,91
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET		243 613 894,10		238 912 107,98
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISSUUS				
VAIHTO-OMAISSUUS				
Aineet ja tarvikkeet	<u>9 711 588,65</u>	9 711 588,65	<u>10 019 744,13</u>	10 019 744,13
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>16 159,04</u>	16 159,04	<u>5 592,70</u>	5 592,70
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	745 310,98		375 856,65	
Siirtosaamiset	5 700 447,31		1 047 558,13	
Muut lyhytaikaiset saamiset	419 062,18		1 164 487,31	
Ennakkomaksut	<u>53 734,56</u>	6 918 555,03	<u>121 754,56</u>	2 709 656,65
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	<u>922,10</u>	922,10	<u>922,10</u>	922,10
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISSUUS YHTEENSÄ		16 647 224,82		12 735 915,58
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>260 261 118,92</u>		<u>251 648 023,56</u>

	31.12.2019		31.12.2018	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	308 130 527,40		308 130 527,40	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-98 514 590,16		-87 753 776,32	
Pääoman siirrot	274 973 323,61		258 100 259,40	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-271 823 571,84</u>	212 765 689,01	<u>-268 861 073,24</u>	209 615 937,24
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		212 765 689,01		209 615 937,24
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	2 164 082,00		70 000,00	
Saadut ennakot	1 473 663,12		1 732 132,69	
Ostovelat	13 060 824,54		8 694 735,36	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	3 644 582,09		3 520 662,14	
Edelleen tilittävät erät	3 512 007,41		4 286 034,17	
Siirtovelat	23 622 839,68		22 913 897,15	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>17 431,07</u>	<u>47 495 429,91</u>	<u>814 624,81</u>	<u>42 032 086,32</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		47 495 429,91		42 032 086,32
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>260 261 118,92</u>		<u>251 648 023,56</u>

LIITETIEDOT

1. Tilinpäätöslaskelmien liitteet

Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

- 1) Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten vaikutukset**
Ei ilmoitettavaa.

- 2) Valuuttakurssi, jolla ulkomaanrahamääräiset velat ja saamiset sekä muut sitoumukset on muutettu euroiksi**

Rajavartiolaitos kuuluu Valtiokonttorin keskitettyjen valuuttatilien käyttäjiin, jossa järjestelmään kuuluvien valuuttojen maksut maksetaan Valtiokonttorin pankkitileiltä ja näihin valuuttoihin liittyvät kurssierot kirjautuvat Valtiokonttorille. Kaikki Rajavartiolaitoksen maksamat valuuttamääräiset laskut kuuluivat keskitettyihin valuuttoihin.

- 3) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja niiden muutokset**

Palkat on kirjattu kirjanpitoon maksuperusteella.

Valtion virka- ja työehtosopimuksessa sopimuskaudelle 2018 - 2020 (9.3.2018) on sopimuksen 6 §:ssä kirjattu, että virkamiehelle ja työntekijälle, jonka palvelussuhde on alkanut viimeistään 3.9.2018 ja palvelussuhde on keskeytymättä jatkunut 18.11.2018 saakka, maksetaan tammikuun 2019 palkanmaksun yhteydessä erillinen kertaerä. Kertaerä on suuruudeltaan 9,2 %:a yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuukausipalkkauksesta. Kertaerää ei ole jaksotettu tilikaudelle 2018, vaan se on kirjattu kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi.

- 4) Aikaisempiin vuosiin kohdistuneet tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset**

Tilikauden aikana on maksettu edellisille tilikausille kuuluvia eriä seuraavasti:

- Rannikkolaivastolle vuoden 2018 laskuttamatta jääneitä henkilöstökuluja yhteensä 31 087 euroa.
- Arabian kielen tulkille vuosien 2017–2018 tulkkauksista 8 319 euroa.
- Lisäksi muutamia pieniä eriä eri toimittajille, joiden laskutus ei ole osunut erinäisistä syistä ao. tilikausille

Tilikauden aikana Suvisaariston vesiosuuskunnan osuus (100,91 euroa) kirjattiin pois taseesta. Arvopaperi on edelleen Rajavartiolaitoksen hallussa.

- 5) Selvitys tiedoista, jotka eivät ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen**

Suomen ympäristökeskukselta siirtyi 1.1.2019 alkaen Rajavartiolaitokselle ympäristöonnettomuuksien operatiivinen johtovastuu merialueilla. Tähän liittyen Rajavartiolaitos on maksanut tilikauden aikana ko. toimintaan liittyviä korvauksia yhteensä 4,9 milj. euroa. Hallinnan siirtona otettiin vastaan Suomen ympäristökeskuksen omaisuutta yhteensä 1,7 milj. euroa. Suomen ympäristökeskukselta siirtyneiden kahden henkilön lomapalkkavelan osuutta 33 136 ei kuitenkaan siirretty Rajavartiolaitokselle ympäristövahinkojen vastuun siirron yhteydessä. Lomapalkkavelka on ajantasainen tilinpäätöksen 31.12.2019 tehtyjen kirjausten myötä.

Suomen ympäristökeskuksen valtuus, 4 milj. euroa, öljyntorjuntapalvelut yhteysaluksille (takp 34.10.20) siirtyi Rajavartiolaitokselle. Alkavan vuoden 2019 val-

tuusilmoitus on tehty Suomen ympäristökeskus – kirjanpitoyksikössä. Jatkossa Rajavartiolaitos tekee ko. valtuudesta ilmoitukset ja tilinpäätöslaskelmat.

Rajavartiolaitoksen tulot ja toimintamenojen siirtyvä erä ovat noin 5 milj. euroa suuremmat sen vuoksi, että edellisistä tilikausista poiketen rahastojen saatavat on kirjattu tilinpäätöksessä tuloksi suoriteperusteella.

6) Selvitys tilinpäätöksen jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

Tilikausille 2018 ja 2019 kuuluva puolustusvoimien polttoainelaskutus (30 575 litraa) tehdään vuonna 2020.

Tilikausille 2018 ja 2019 kuuluvat Senaatti-kiinteistölle tehdyt Onttolan esikunta-alueen kiinteistöjen hoitopalvelut, yhteensä 84 320 euroa, laskutetaan vuonna 2020.

Vuonna 2020 maksetaan puolustusvoimille 52 807 euroa öljyntorjuntavalmiuden laskutuksia, jotka kuuluvat vuodelle 2019.

Liite 2 Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.20.01.	Bruttomenot	250 901 899,39	245 280 000	231 541 109,27		251 905 143,07				251 151 157,97	
Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha)	Bruttotulot Nettomenot	12 779 899,39 238 122 000,00	8 500 000 236 780 000	15 125 143,07 216 415 966,20	20 364 033,80	15 125 143,07 236 780 000,00	0,00	19 454 273,10	256 234 273,10	235 870 239,30	20 364 033,80
33.20.52.01.	Bruttomenot	22 415,30	25 359	25 359,21		25 359,21					
Valtion osuus työmarkkinatuesta (nettob) arviomääräraha	Bruttotulot Nettomenot	0,00 22 415,30	0 25 359	0,00 25 359,21		0,00 25 359,21	0,00				

Toimintamenomomentin tuloutuksista 155 776 euroa on tehty siirtyvän määrärahan 4.18.26.20.01. -talousarviotilille.

Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala		100,72
Vuosi 2017		100,72
30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet	100,72	
Pääluokat yhteensä		100,72
Vuosi 2017		100,72

Liite 5 Henkilöstökulujen erittely

	2019	2018
Henkilöstökulut	138 253 108,59	133 831 066,82
Palkat ja palkkiot	136 315 275,20	133 099 099,77
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	1 937 833,39	731 967,05
Henkilösivukulut	25 675 675,82	35 676 823,34
Eläkekulut	23 845 789,34	32 677 341,72
Muut henkilösivukulut	1 829 886,48	2 999 481,62
Yhteensä	163 928 784,41	169 507 890,16
Johdon palkat ja palkkiot, josta	2 390 813,50	1 969 787,18
- tulosperusteiset erät		
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	3 140,00	3 760,00
Johto	2 860,00	3 040,00
Muu henkilöstö	280,00	720,00

Palkkiot sisältävät asevelvollisten ja kadettien päivärahoja 890 312 euroa (2018: 875 281 euroa).

Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	KOM luokka	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto % 1)	Jäännösarvo € tai %
112 Aineettomat oikeudet					
11200000 Ostetut atk-ohjelmistot	1120010	Tasapoisto	5	20	-
11230000 Liittymismaksut	1123010	Tasapoisto	10	10	-
11290000 Muut aineettomat oikeudet	1129010	Tasapoisto	5	20	-
114 Muut pitkävaikuttiset menot					
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	1140010	Tasapoisto	5	20	-
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	1140020	Tasapoisto	10	10	-
11490000 Muut pitkävaikuttiset menot - Esim. vuokratiloihin tehdyt merkittävät perusparannustyöt.	1149010	Tasapoisto	10	10	-
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					
11900000 Ennakkomaksut aineettomasta käyttöomaisuudesta		Ei poistoja			
11910000 Keskeneräiset aineettomat käyttöomaisuushankinnat - Keskeneräiset merkittävät tietojärjestelmät	1191010	Ei poistoja			
120 Maa-alueet					
12000000 Metsäalueet	1200010	Ei poistoja			
12090000 Muut maa- ja vesialueet	1209010	Ei poistoja			
122 Rakennukset					
12220000 Teollisuusrakennukset	1222010	Tasapoisto	30	3,3	-
12230000 Varistorakennukset	1223010	Tasapoisto	20	5	-
12290000 Muut rakennukset	1229010	Tasapoisto	30	3,3	-
123 Rakennelmat					
12300000 Rakennelmat - Kontit	1230010	Tasapoisto	15	6,6	-
125-126 Koneet ja laitteet					
12500000 Autot ja muut maakuljetusvälineet - Partioajoneuvot, moottorikelkat, maastojoneuvot, moottoripyörät	1250010	Tasapoisto	5	20	-
12500000 Autot ja muut maakuljetusvälineet - Hallinnolliset ajoneuvot, traktorit, kuorma-autot, linja-autot	1250020	Tasapoisto	10	10	-
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet - Apuveneet, nopeat veneet, jääkulkuneuvot, vesijetit	1251010	Tasapoisto	7	14,3	-
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet - Rajavartiolaitokset ulkovartiolaivat ja raskaat ja kevyet rannikkovartiolaivat	1251020	Tasapoisto	30	3,3	-
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet - Partioveneet, meriveneet, ilmatyynyaluukset, rannikkovartiioveneet	1251030	Tasapoisto	15	6,6	-
12520000 Lentokoneet ja muut ilmakuljetusvälineet - Ilma-alusten elektroniikka ja valvontalaitteet	1252010	Tasapoisto	7	14,3	-
12520000 Lentokoneet ja muut ilmakuljetusvälineet - Rajavartiolaitoksen ilma-alukset ja niiden varamoottorit ja vaihteistot.	1252020	Tasapoisto	25	4	-
12530000 Raskaat työkoneet	1253010	Tasapoisto	7	14,3	-
12540000 Kevyet työkoneet - Trukit	1254010	Tasapoisto	7	14,3	-
12550000 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	1255010	Tasapoisto	3	33,3	-
12560000 Toimistokoneet ja -laitteet	1256010	Tasapoisto	5	20	-
12570000 Puhelinkeskukset ja viestintälaitteet	1257010	Tasapoisto	5	20	-
12580000 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	1258010	Tasapoisto	5	20	-
12590000 Laboratorilaitteet ja -kalusteet - Asiapapereiden tarkastuslaitteet	1259010	Tasapoisto	5	20	-

Omaisuusryhmä	KOM luokka	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto % 1)	Jäännösarvo € tai %
12600000 Muut tutkimuslaitteet - Ensihoitokalusto, defibrillaattorit, painantaelvytyslaitteet	1260010	Tasapoisto	5	20	-
12690000 Muut koneet ja laitteet - Kamerateat, monitorit, siirtolaitteet, rajatarkastuslaitteet, valvontajärjestelmät ym. - Liikunta- ja kuntosalivälineet - Pumpukalusto	1269010	Tasapoisto	5	20	-
12690000 Muut koneet ja laitteet - Öljyntorjuntapuomit ja öljynkeräyssäiliöt (Tässä Suomen Ympäristökeskukselta siirtyneet)	1269020	Tasapoisto	10	10	-
12690000 Muut koneet ja laitteet - Öljyntorjuntakalusto ja -laitteet, esim. talviharjakeräimet, raskaat puomit ja säiliöt	1269030	Tasapoisto	15	6,6	-
127 Kalusteet					
12700000 Asuinhuoneisto ja -toimistokalusteet	1270010	Tasapoisto	5	20	-
12790000 Muut kalusteet	1279010	Tasapoisto	5	20	
128 Muut aineelliset hyödykkeet					
12800000 Taide-esineet	1280010	Ei poistoja			
12890000 Muut aineelliset hyödykkeet	1289010	Tasapoisto	5	20	-
129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					
12980000 Keskeneräiset rakenteet - Keskeneräiset rakennelmat ja rakenteet, polttoaineiden jakelupisteet, tornit, laiturit ym.	1298010	Ei poistoja			
12990000 Keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushankinnat - Keskeneräiset merkittävät kalustohankinnat, valvontalaitteet ja tekn.valvontajärjestelmät	1299010	Ei poistoja			
130 Käyttöomaisuusarvopaperit					
13010000 Muut osakkeet	1301010	Ei poistoja			
13030000 Muut osuudet	1303010	Ei poistoja			

Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet						Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.2019	1 406 796,67	12 329 513,90	1 730 987,25				15 467 297,82
Lisäykset	38 902,50	383 985,74	2 240 118,70				2 663 006,94
Vähennykset	0,00	0,00	-803 793,33				-803 793,33
Hankintameno 31.12.2019	1 445 699,17	12 713 499,64	3 167 312,62				17 326 511,43
Kertyneet poistot 1.1.2019	-573 357,23	-4 010 475,89	0,00				-4 583 833,12
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00				0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-212 649,86	-1 812 195,84	0,00				-2 024 845,70
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00				0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00				0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	-786 007,09	-5 822 671,73	0,00				-6 608 678,82
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00				0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	659 692,08	6 890 827,91	3 167 312,62				10 717 832,61

	Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	120 Maa- ja vesialueet	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2019	98 216,00	11 144 834,74	10 839 264,14	313 358 804,71	1 078 204,56	48 495,19	336 567 819,34
Lisäykset	0,00	288 522,44	853 213,16	20 036 162,97	179 430,99	0,00	21 357 329,56
Vähennykset	0,00	-48 209,38	0,00	-517 987,94	-40 272,00	0,00	-606 469,32
Hankintameno 31.12.2019	98 216,00	11 385 147,80	11 692 477,30	332 876 979,74	1 217 363,55	48 495,19	357 318 679,58
Kertyneet poistot 1.1.2019	0,00	-5 898 178,83	-3 778 875,03	-118 027 662,72	-399 386,30	-6 071,58	-128 110 174,46
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	39 648,75	0,00	517 987,94	40 272,00		597 908,69
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-422 540,26	-690 615,50	-18 263 488,26	-232 351,47		-19 608 995,49
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	-7 343,53	0,00	-110 770,07	0,00	0,00	-118 113,60
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	0,00	-6 288 413,87	-4 469 490,53	-135 883 933,11	-591 465,77	-6 071,58	-147 239 374,86
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	98 216,00	5 096 733,93	7 222 986,77	196 993 046,63	625 897,78	42 423,61	210 079 304,72

	Muut aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	130 Käyttöomaisuus- arvopaperit			
Hankintameno 1.1.2019	19 563 073,69	100,91			19 563 174,60
Lisäykset	18 089 583,28	0,00			18 089 583,28
Vähennykset	-14 835 900,20	-100,91			-14 836 001,11
Hankintameno 31.12.2019	22 816 756,77	0,00			22 816 756,77
Kertyneet poistot 1.1.2019	0,00	0,00			0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00			0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00			0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00			0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00			0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	0,00	0,00			0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00			0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	22 816 756,77	0,00			22 816 756,77

Liite 8 Rahoitustuotot ja –kulut

Rahoitustuotot	2019	2018	Muutos 2019-2018
Korot euromääräisistä saamisista	1 812,36	3 993,03	-2 180,67
Muut rahoitustuotot		-14,57	
Rahoitustuotot yhteensä	1 812,36	3 978,46	-2 166,10
Rahoituskulut	2019	2018	Muutos 2019-2018
Korot euromääräisistä veloista	44 597,31	6 472,59	38 124,72
Rahoituskulut yhteensä	44 597,31	6 472,59	38 124,72
Netto	-42 784,95	-2 494,13	-40 290,82

Maksetuissa koroissa on 32 482 euroa vahingonkorvaukseen liittyvää korkoa, 8 480 pal-kanmaksuun liittyviä korkoja sekä 3 635 euroa ostolaskujen viivästyskorkoja, joista 842 eu-
roa on aiheutunut Palkeiden viivästyneestä laskunkäsittelyprosessista ja ne on laskutettu
Palkeilta.

Liite 9 Talousarviotaloudesta annetut lainat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit								
			31.12.2019				31.12.2018	
	Kappale määrä	Markkina- arvo	Kirjanpitoarvo	Omistusosuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot*	Markkina- arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet			0,00			0,00		100,91
Suvisaariston vesiosuuskunta			0,00			0,00		100,91
Osakkeet ja osuudet yhteensä			0,00			0,00		100,91
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset								
Rajavartiolaitoksella ei ole oman pääoman ehtoisia sijoituksia.								

Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 12 Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut vastuut**Valtiontakaukset ja -takuut**

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt						
€	Talousarviomen ot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määräraha- tarve	Määräraha- tarve
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	12 731 917,16	12 437 238,79	5 113 045,02	4 904 103,68	25 311 281,56	47 765 669,05
Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt						
€	Talousarviomen ot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määräraha- tarve	Määräraha- tarve
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	12 731 917,16	12 437 238,79	5 113 045,02	4 904 103,68	25 311 281,56	47 765 669,05

Rajavartiolaitoksella on 18 vuokrasopimusta, joihin liittyy jäännösarvovastuu. Jäännösarvovastuut ovat tilinpäätöshetken tilanteessa yhteensä 8,9 milj. euroa. Jäännösarvoja ei ole huomioitu liite 12 taulukko-osuudessa, sillä jäännösarvon realisoituminen on epävarmaa.

Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 14 Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 15 Velan muutokset

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

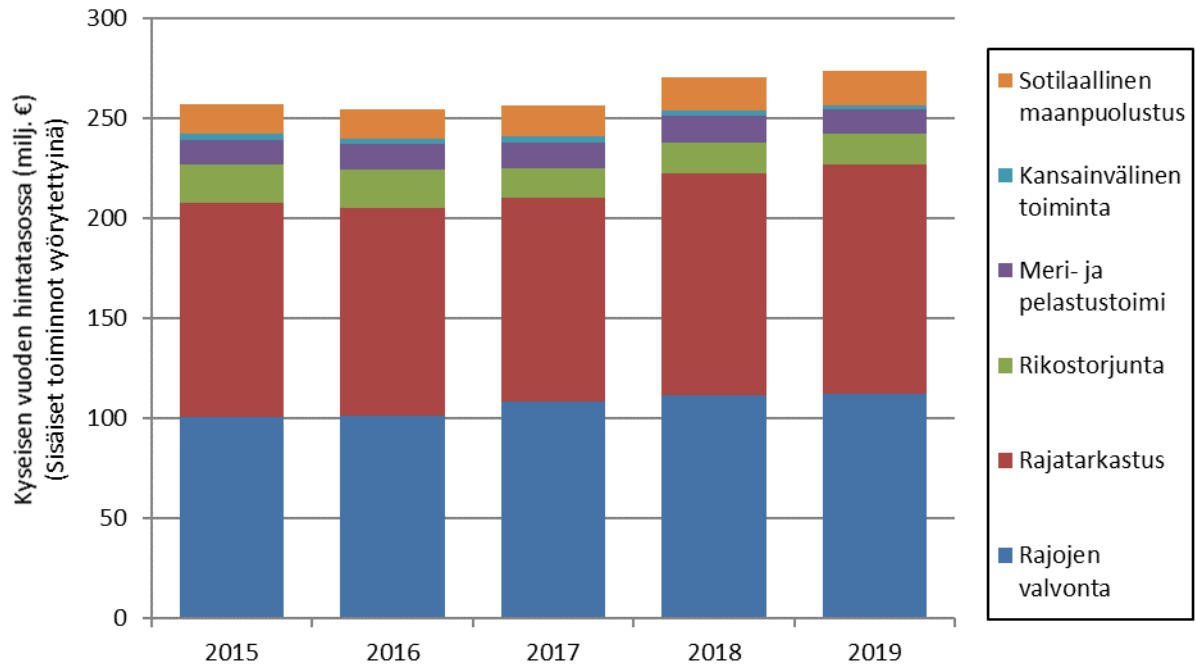
Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot

Rajavartiolaitoksella ei ole ilmoitettavia tietoja.

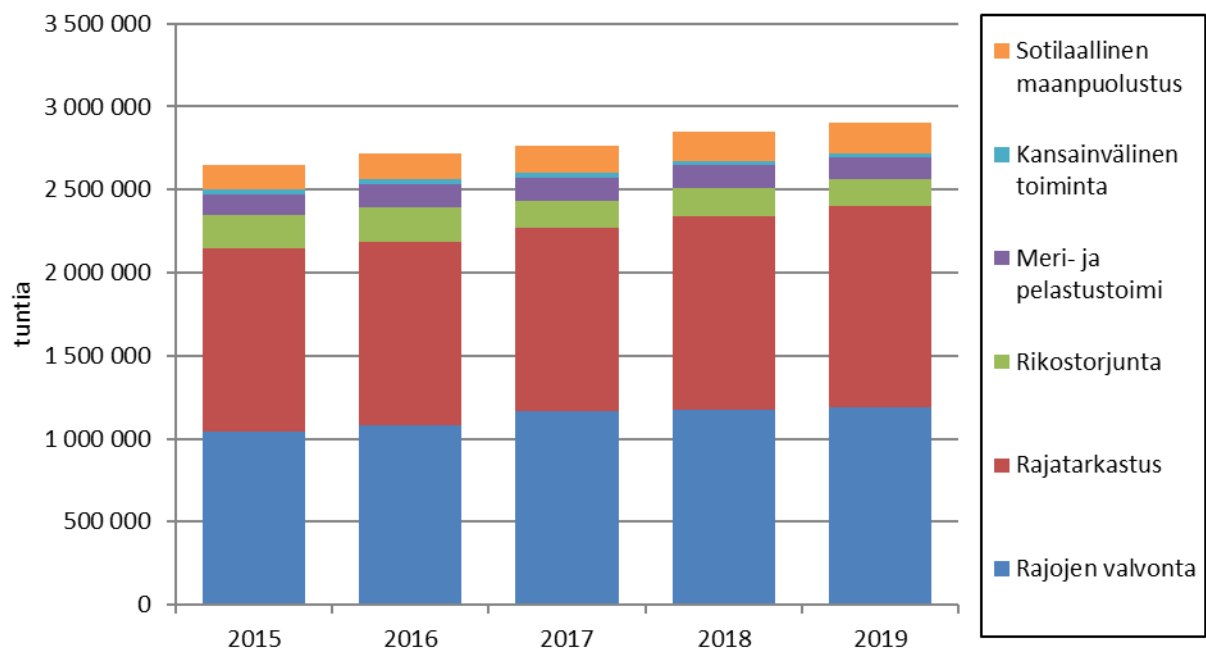
2 Muut liitteet

2.1 Tuotannon tekijöiden käyttö

Kustannukset

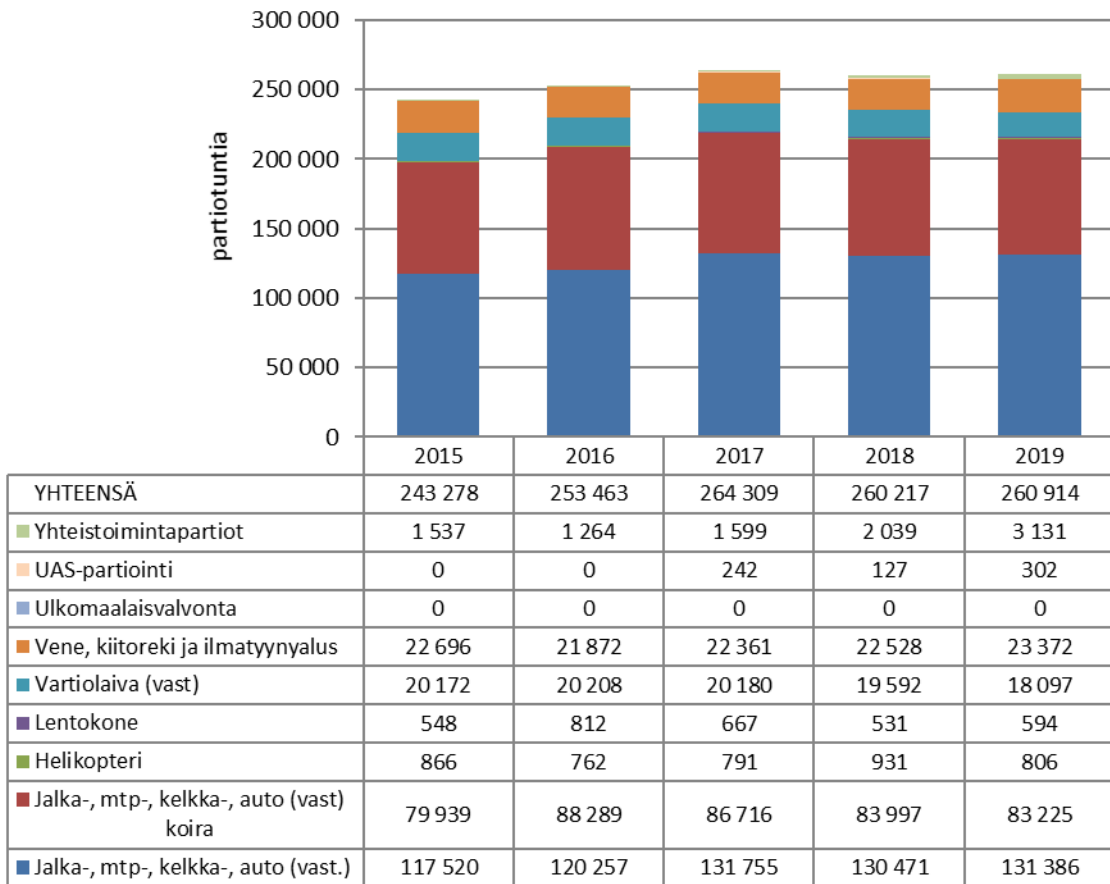
Työajankäyttö

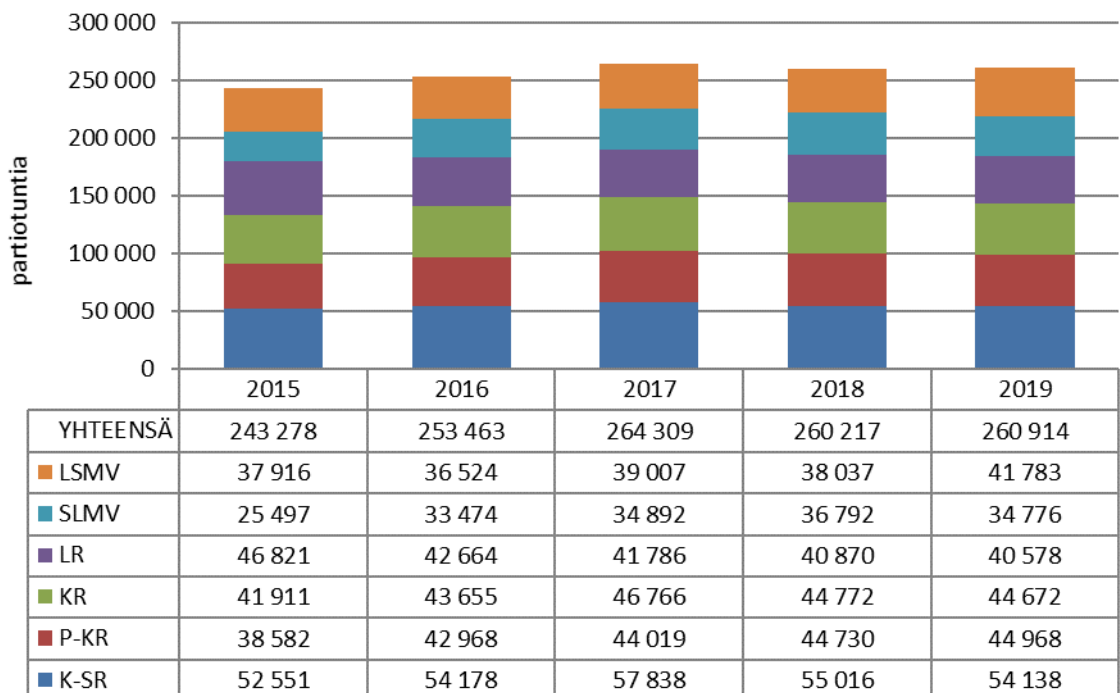
2.2 Rajojen valvonta

Partiointi

Kokonaismäärä

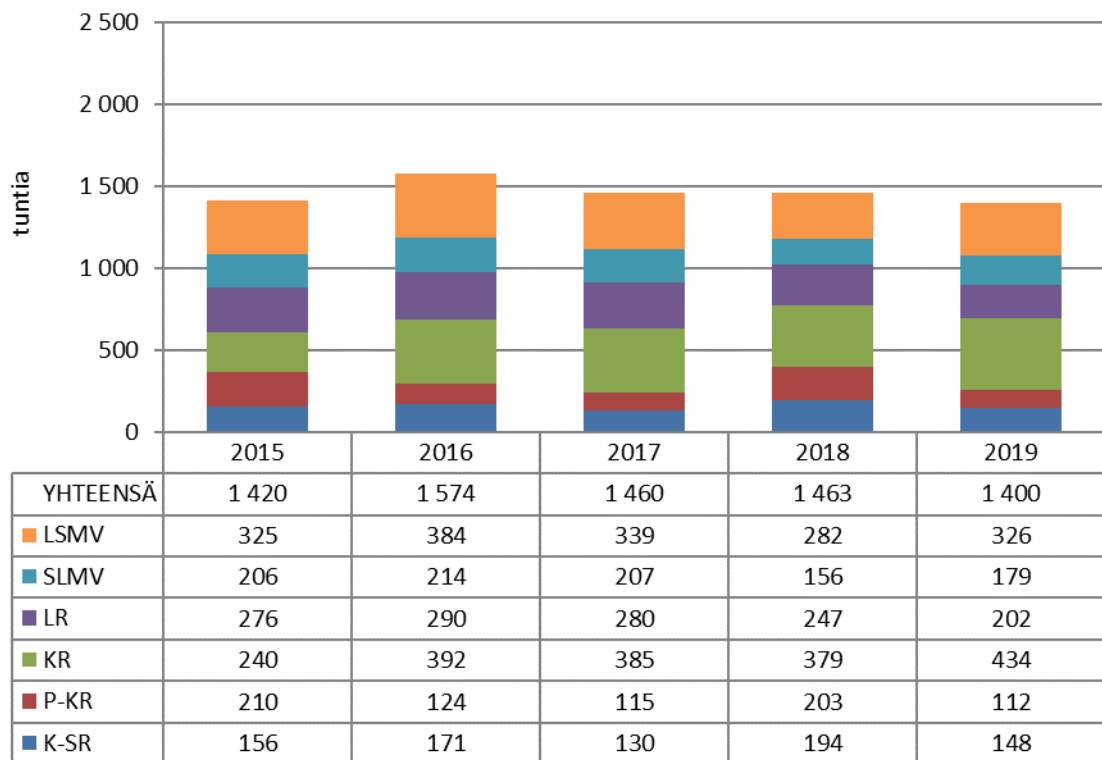

Hallintoyksiköittäin

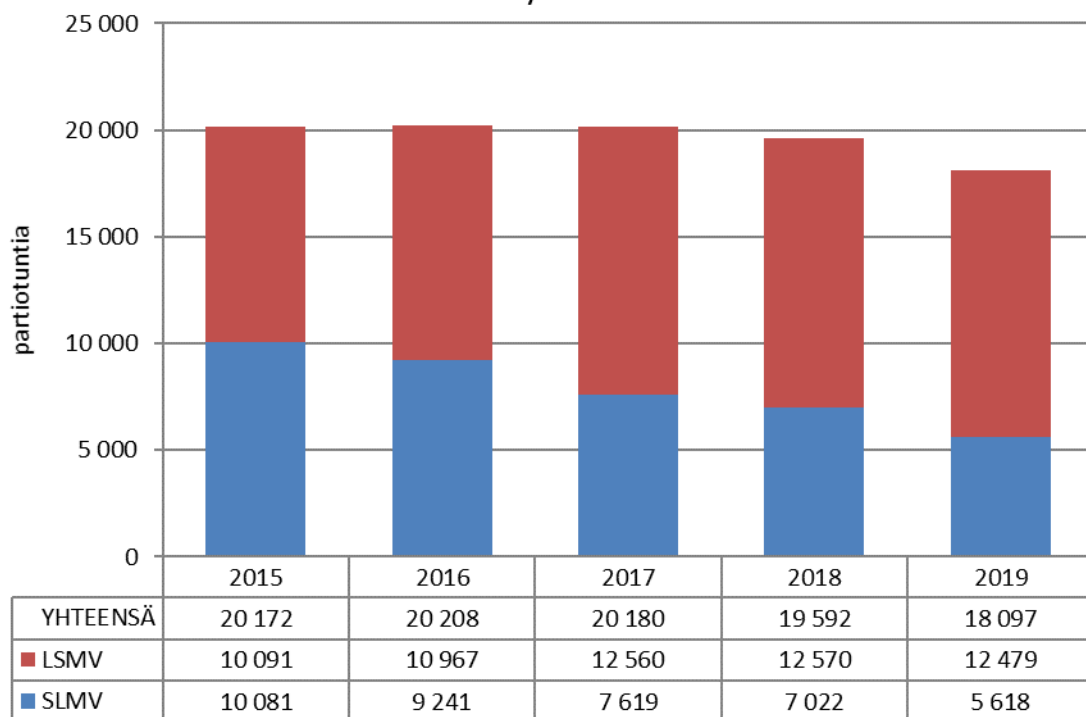
Ilma-aluspartiointi

Hallintoyksiköittäin valvonta-ajan jakauma

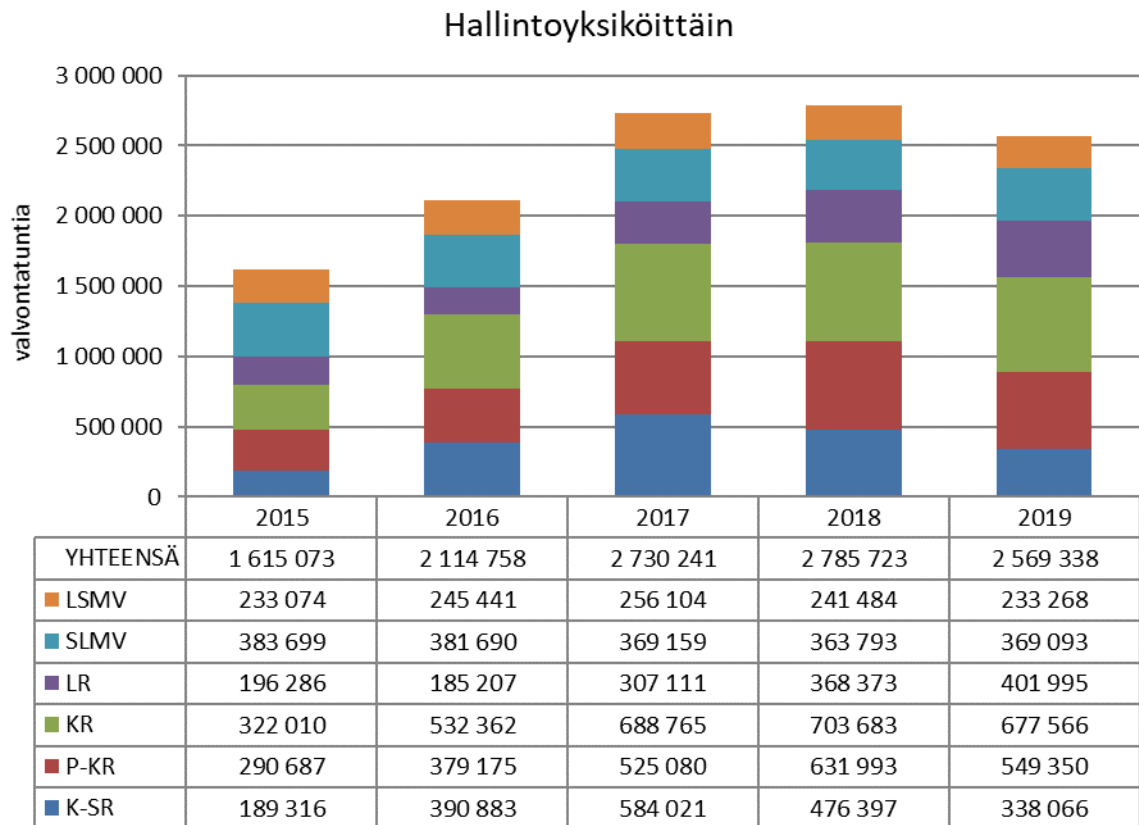
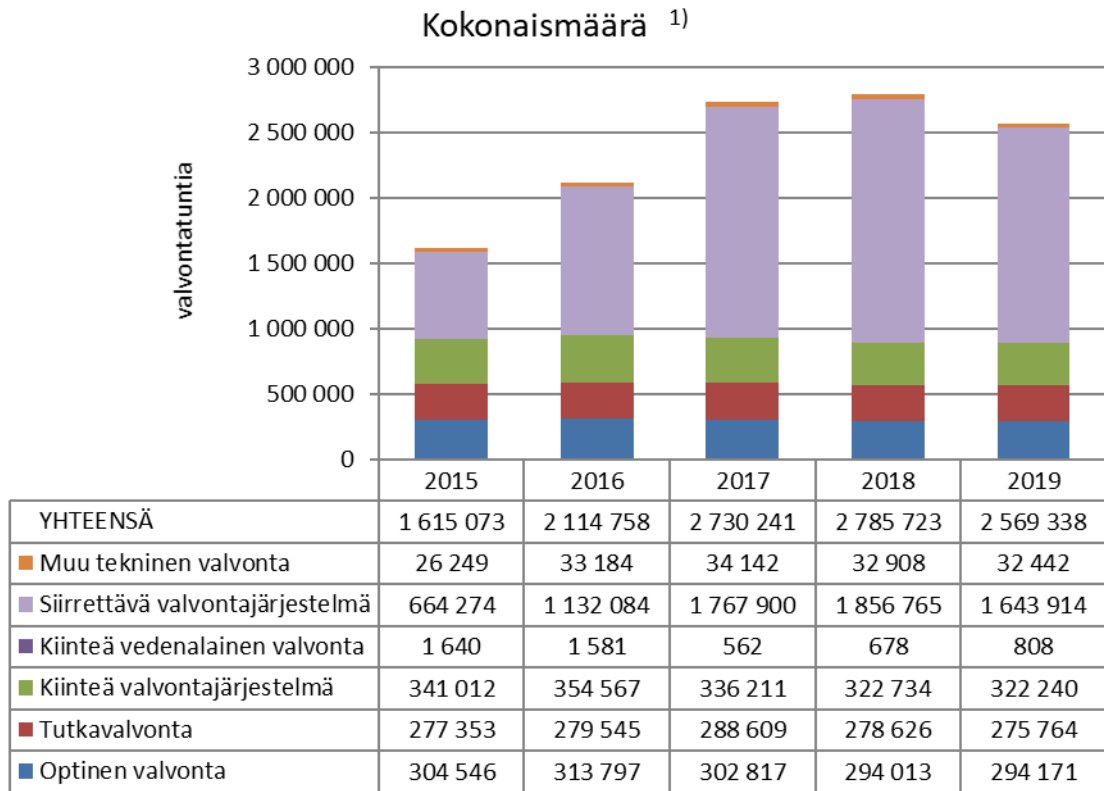

Vartioaluspartiointi

Hallintoyksiköittäin

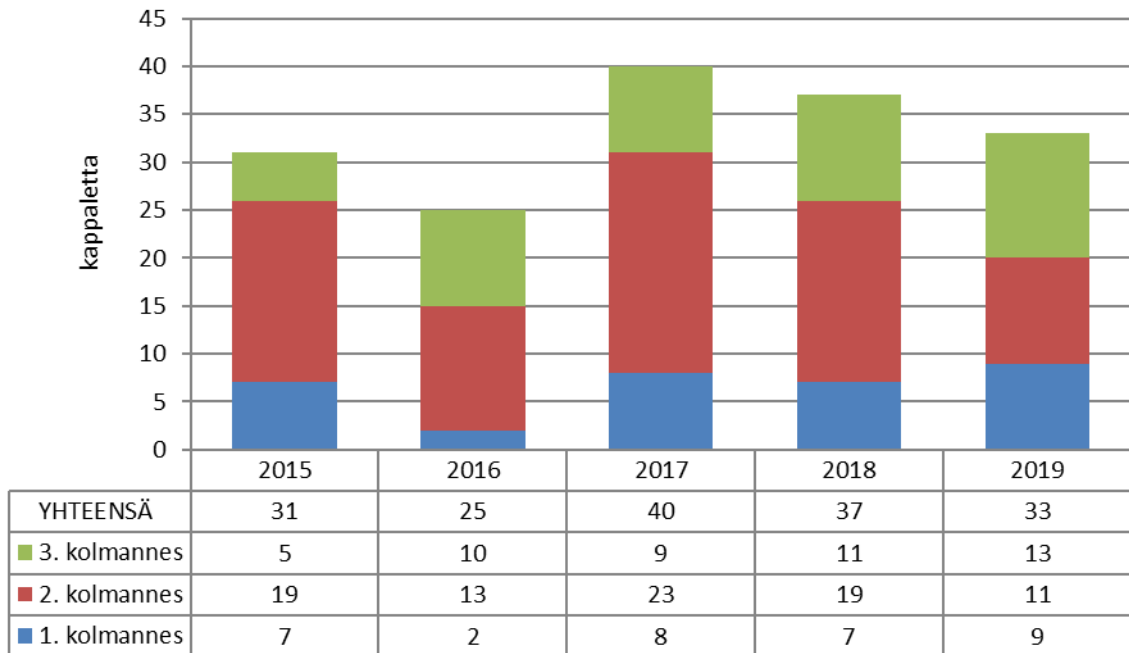

Tekninen valvonta

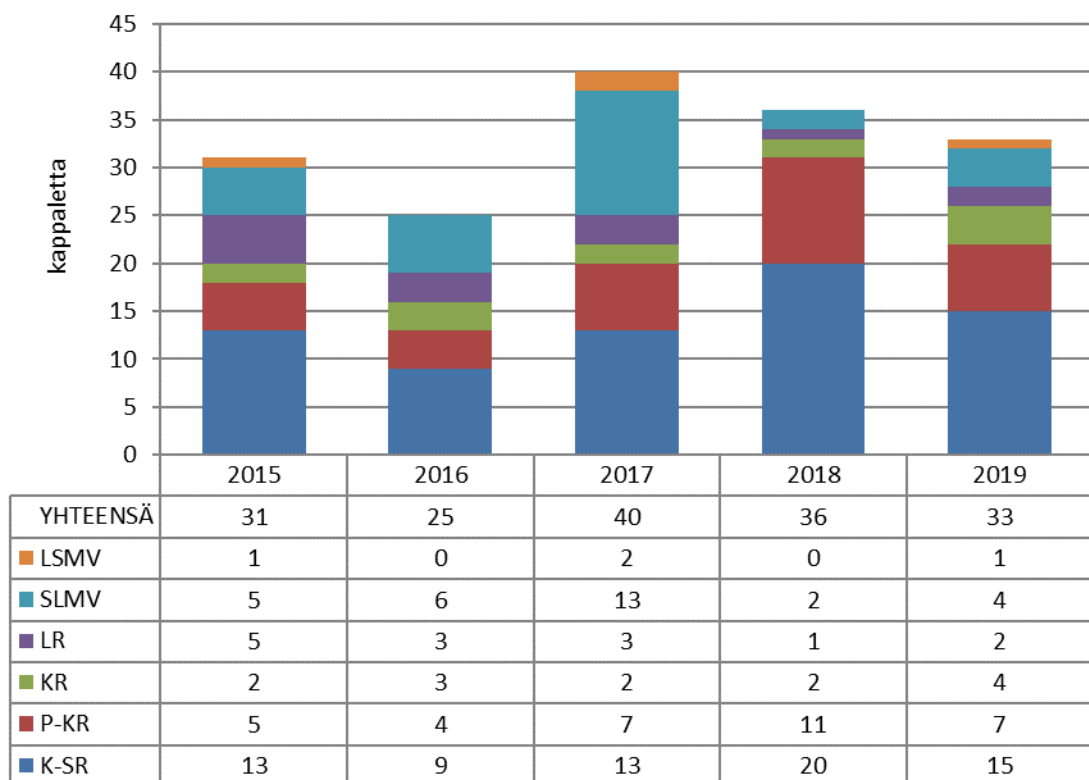

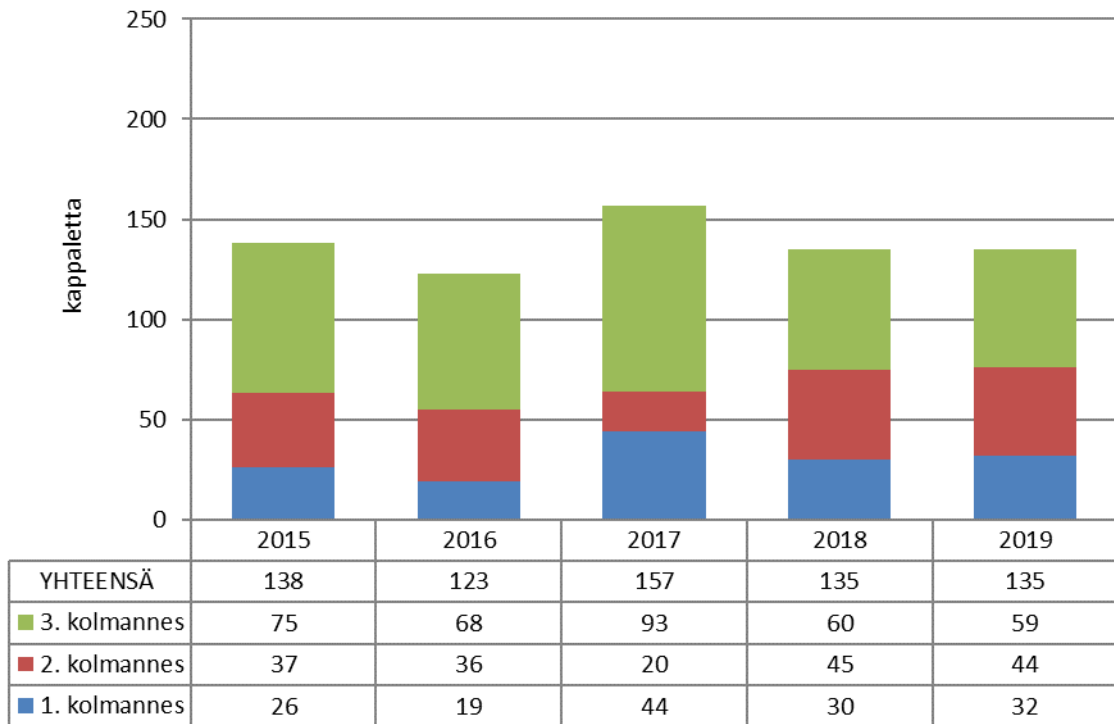
Rajatapahtumat raja- ja merialueella

Luvattomat rajanylitykset
(hlö, ilma-alus, alus)

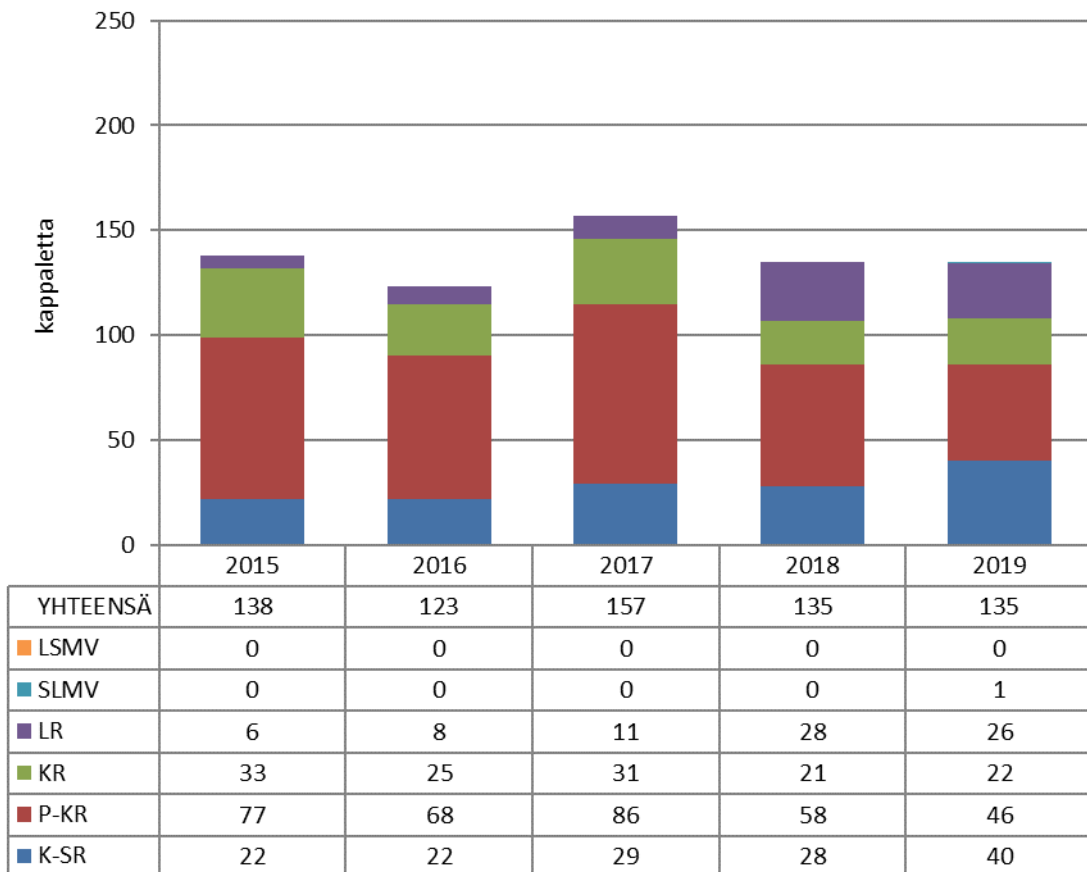
Hallintoyksiköittäin

Rajajärjestyssopimuksen rikkomukset (hlöt, kotieläimet, muut)

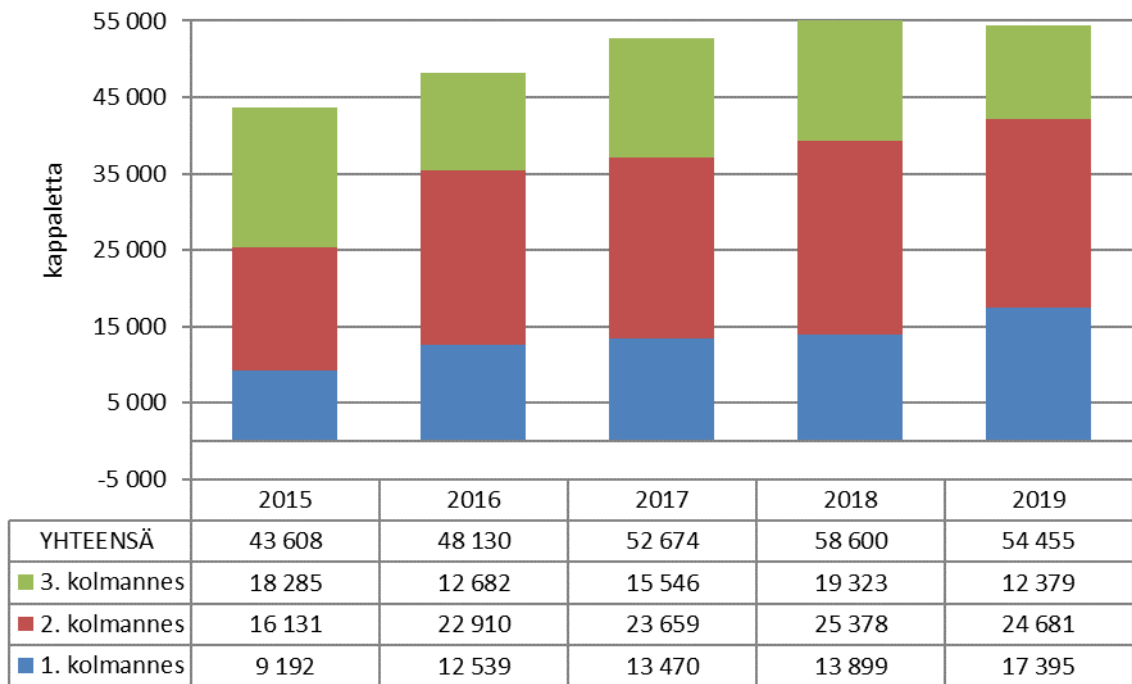

Hallintoyksiköittäin

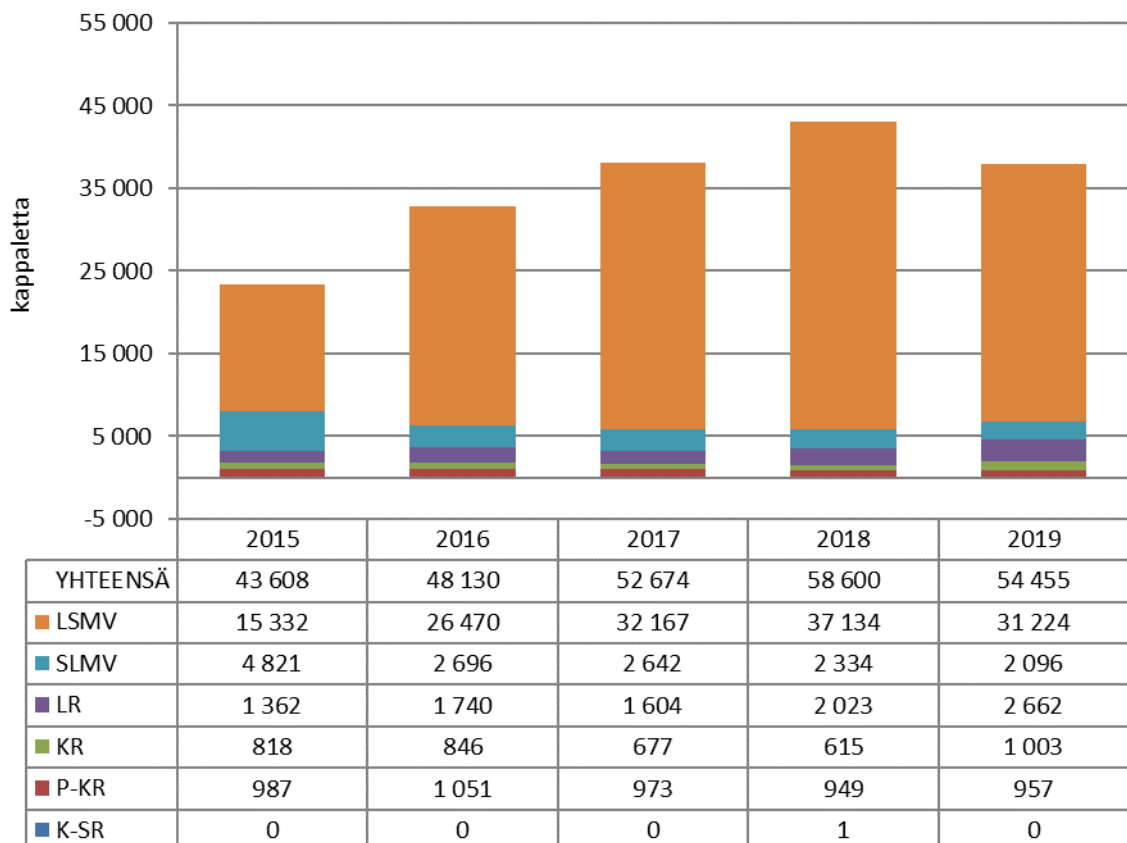

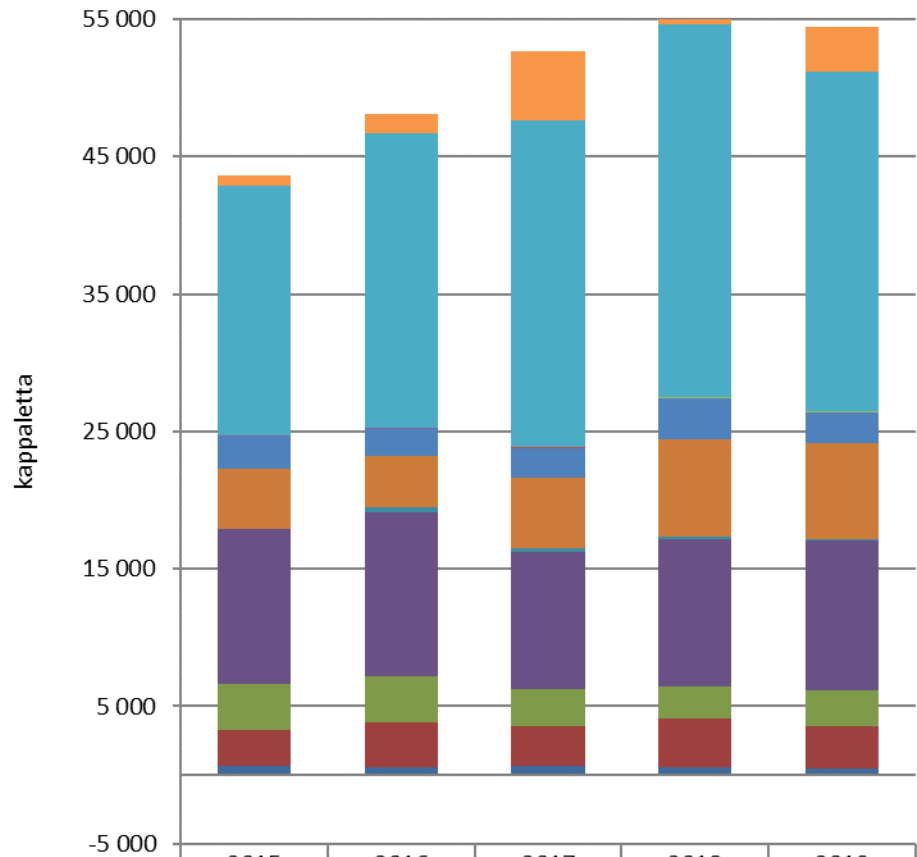
Muut suoritteet raja- ja merialueella

Tarkastukset

Hallintoyksiköittäin

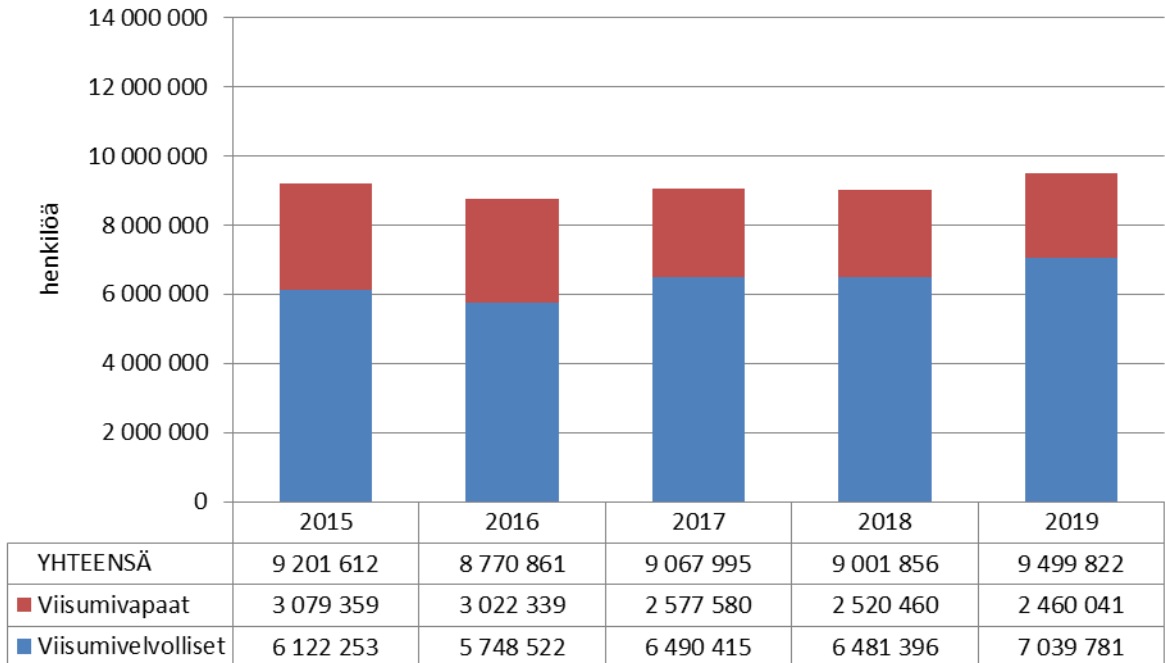
Lajeittain ⁽¹⁾

	2015	2016	2017	2018	2019
YHTEENSÄ	43 608	48 130	52 674	58 600	54 455
Muu tarkastus	700	1 460	5 043	4 004	3 288
Ulkomaalaisvalvontaan liitt tark	18 242	21 429	23 755	27 124	24 659
Öljynäytteenottotarkastus	28	47	31	13	66
Ympäristösuojelusäännöksiin liitt tark	6	10	19	16	17
Luonnonsuojelusäännöksiin liitt tark	16	13	24	21	62
Maastoliikennesäännöksiin liitt tark	2 340	1 992	2 216	2 951	2 253
Tieliikennesäännöksiin liitt tark	4 380	3 716	5 049	7 111	6 927
Tullitarkastus	11	395	268	163	112
Vesiliikennesäännöksiin liitt tark	11 289	11 914	10 036	10 786	10 929
Kalastussäännöksiin liitt tark	3 364	3 327	2 667	2 347	2 559
Metsästyssäännöksiin liitt tark	2 571	3 254	2 888	3 470	3 067
Rajavyöhykesäännöksiin liitt tark	661	574	679	594	516

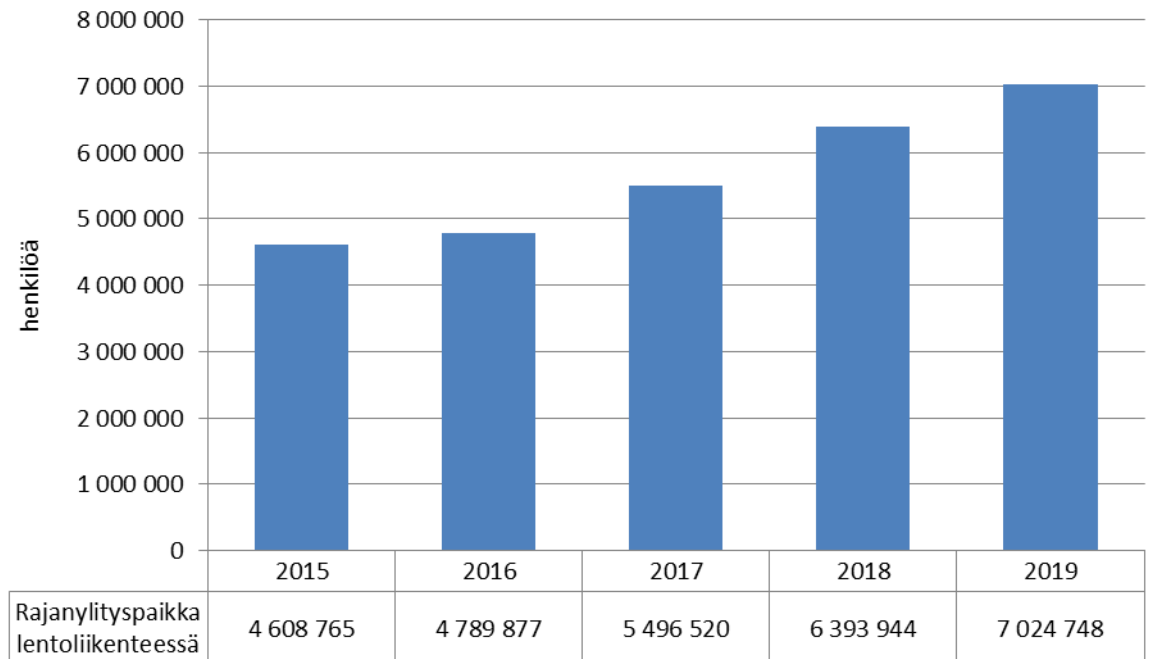
2.3 Rajatarkastukset

Tarkastetut henkilöt ulkorajaliikenteessä

Itärajan liikenne

Lentoliikenne

Henkilöiden rajatarkastukset ulkorajaliikenteessä rajanylityspaikoittain

RAJANYLITYSPAIKAT SUOMEN JA VENÄJÄN VÄLISELLÄ RAJALLA

	2016	2017	2018	2019
Raja-Jooseppi	67 931	77 119	74 063	80 864
Salla	134 483	132 659	126 457	120 203
Kuusamo	75 126	57 963	53 080	55 346
Vartius	420 572	391 044	379 277	383 562
Inari	6 292	4 839	5 079	5 747
Niirala	1 449 165	1 212 796	1 146 772	1 118 980
Parikkala	20 793	22 650	24 518	24 011
Imatra	1 410 955	1 535 188	1 525 701	1 588 874
Nuijamaa	2 282 509	2 629 454	2 695 405	3 002 711
Vainikkala	455 961	549 914	560 124	656 107
Vaalimaa	2 447 074	2 454 369	2 411 380	2 463 417
YHTEENSÄ	8 770 861	9 067 995	9 001 856	9 499 822

LENTOASEMAT

	2016	2017	2018	2019
Enontekiö	22 790	24 998	26 021	28 602
Helsinki-Hernesaaren lentopaikka			2	2
Helsinki-Malmi	25	14	6 746	4 974
Helsinki-Vantaa	4 562 818	5 227 816	6 064 800	6 697 995
Ivalo	30 086	34 372	42 847	37 250
Joensuu	3 647	1 214	2 755	3 560
Jyväskylä	75	2 741	3 840	3 887
Kajaani	711	437	1 304	1 436
Kemi-Tornio	397	2 453		
Kittilä	63 979	79 579	70 354	66 083
Kokkola-Pietarsaari	2 930	410	1 626	849
Kuopio	736	3 526	7 611	10 814
Kuusamo	8 103	8 504	12 194	13 613
Lappeenranta	452	1 014	726	972
Maarianhamina	43	26	95	149
Mikkeli	6	8	31	2
Oulu	19 619	9 851	30 586	21 802
Pori	804	1 401	2 080	1 498
Rovaniemi	62 057	85 203	97 851	87 801
Savonlinna	75	837	1 180	312
Seinäjoen lentoasema	114	189	50	215
Tampere-Pirkkala	77	2 979	5 357	3 706
Turku	1 827	813	233	29 077
Vaasa	8 506	8 135	15 657	10 149
YHTEENSÄ	4 789 877	5 496 520	6 393 944	7 024 748

SATAMAT

	2016	2017	2018	2019
Helsinki	362 571	204 414	241 024	219 124
Kotka	677	669	1 410	1 428
Turku	813	1 970	2 075	2 912
Naantali	73	126	336	511
Maarianhamina	21	1 491	3 155	30
Pori	421	310	327	597
Rauma	327	408	395	503
Porvoo	841	1 172	1 243	1 531
Kokkola	273	311	377	697
Tornio	271	287	288	354
Saimaan Kanava (Nuijamaa)	6 791	2 671	2 731	2 379
Lappeenranta	10 367	16 870	15 857	18 874
Huivialusliikenne	2 811	2 910	2 900	2 508
Muu	2 054	2 490	2 840	2 979
YHTEENSÄ	388 311	236 099	274 958	254 427

Henkilöiden kokonaisliikennemäärät sisärajalienteessä

SUOMEN JA RUOTSIN SEKÄ SUOMEN JA NORJAN
VÄLISET RAJAOSUUDET

	2016	2017	2018	2019
Karigasniemi	666 014	692 227	680 837	695 858
Kilpisjärvi	494 911	648 366	648 455	693 676
Kivilompolo	331 168	385 555	381 259	438 990
Nuorgam	3 367 822	583 998	558 608	575 246
Naatämö	467 035	476 925	477 051	508 558
Utsjoki	141 616	144 916	166 182	156 573
Aavasaksa	1 794 024	1 769 197	1 781 087	1 863 635
Karesuvanto	535 895	647 463	644 703	689 046
Kolari	702 094	730 056	753 512	839 360
Muonio	172 561	177 828	176 629	182 013
Pello	972 275	913 855	947 882	1 032 634
Tornio	12 478 939	9 939 173	13 277 932	13 530 185
YHTEENSÄ	22 124 354	17 109 559	20 494 137	21 205 774

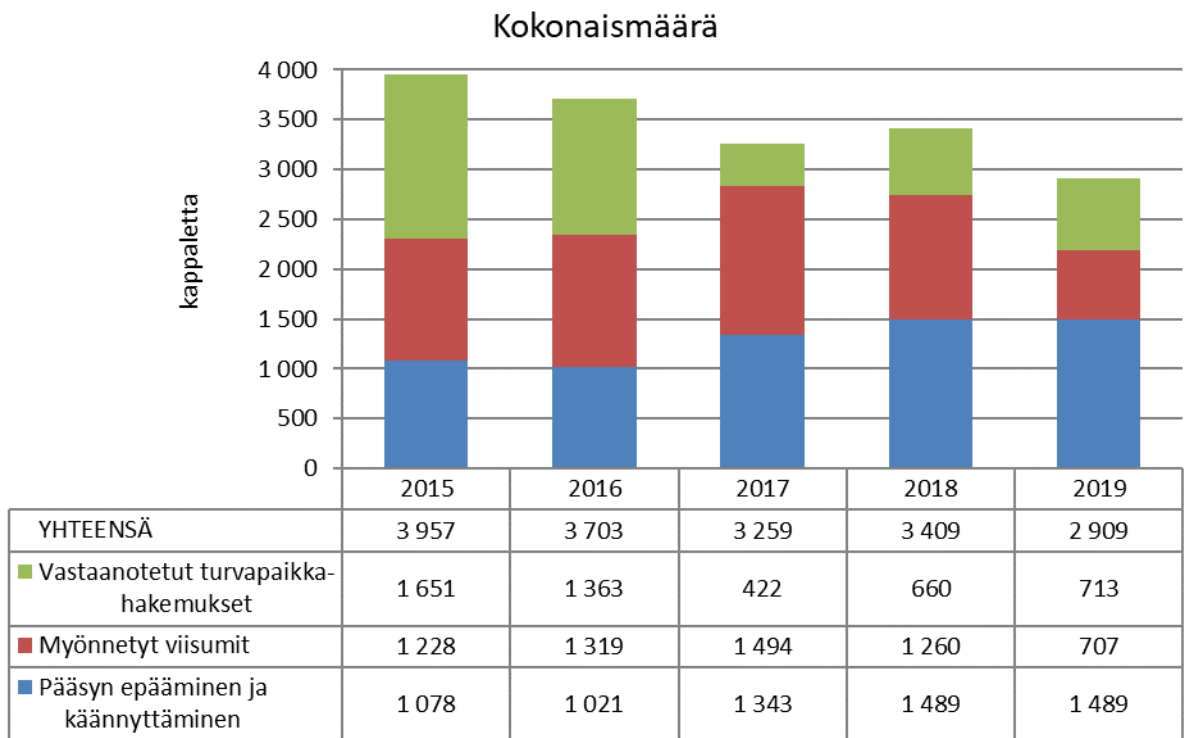
LENTOASEMAT

	2016	2017	2018	2019
Enontekiö	16			
Helsinki-Vantaa	9 943 708	9 398 594	11 823 706	12 229 151
Ivalo	3 861	15 523	16 898	19 145
Kemi-Tornio	2 518	6 415	1 439	1 055
Kittilä	11 423	62 964	74 820	81 494
Kokkola-Pietarsaari	13 826	17 416	9 627	4 761
Maarianhamina	16 421	19 564	12 098	14 215
Oulu	59 174	67 899	75 478	84 370
Pori	5 298	12 056	10 138	5 276
Rovaniemi	12 635	38 300	34 284	32 254
Turku	224 730	221 552	263 338	319 807
Vaasa	106 865	131 979	137 948	129 701
YHTEENSÄ	10 400 475	9 992 262	12 459 774	12 921 229

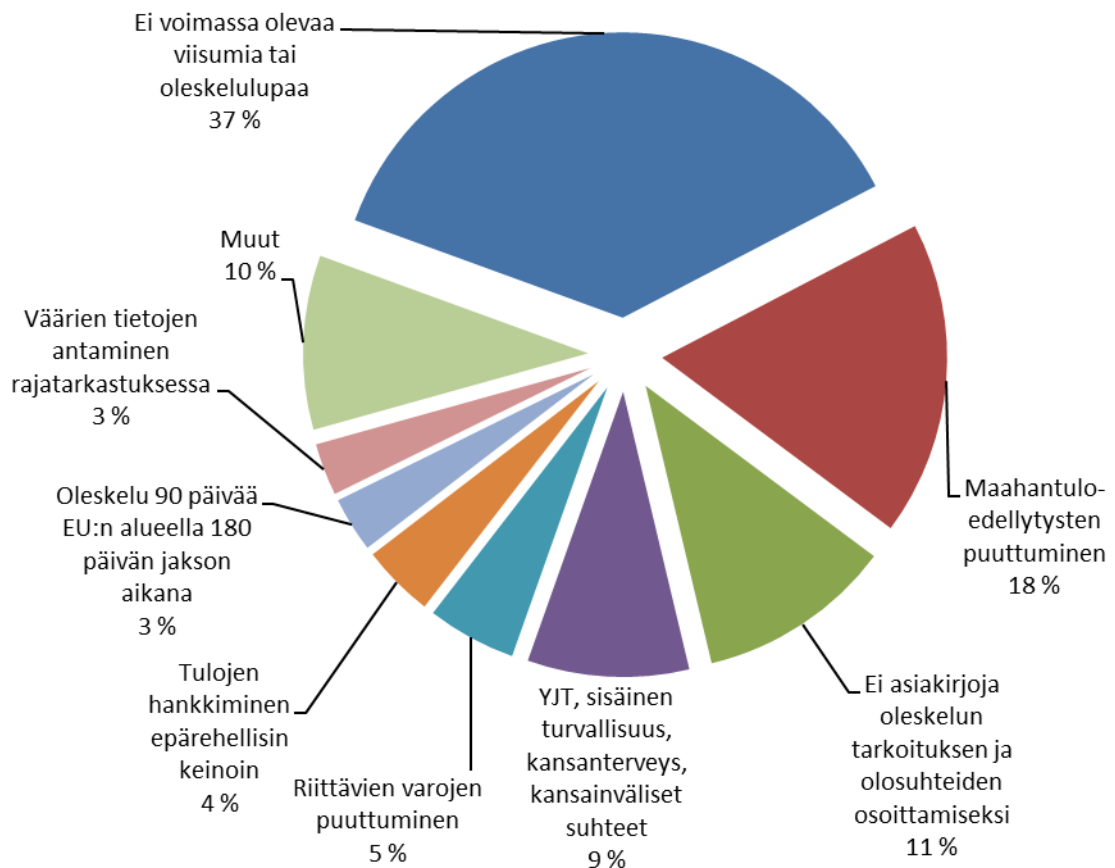
SATAMAT

	2016	2017	2018	2019
Eckerö	970 791	868 541	903 616	897 123
Helsinki	11 195 261	10 545 338	11 222 249	11 502 149
Längnäs	8 917	8 604	13 207	5 129
Maarianhamina	2 484 582	2 350 888	2 306 416	2 235 341
Turku	2 722 148	2 476 489	2 372 394	2 384 650
Vaasa	182 834	188 484	199 539	198 204
Kemi		290	587	
Nauvo			55	
Naantalın satama			40	
Oulun satama				2 313
Porin satama				939
YHTEENSÄ	17 564 533	16 438 634	17 018 103	17 225 848

Havainnot ja jatkotoimenpiteet

Käännäysperusteet vuonna 2019

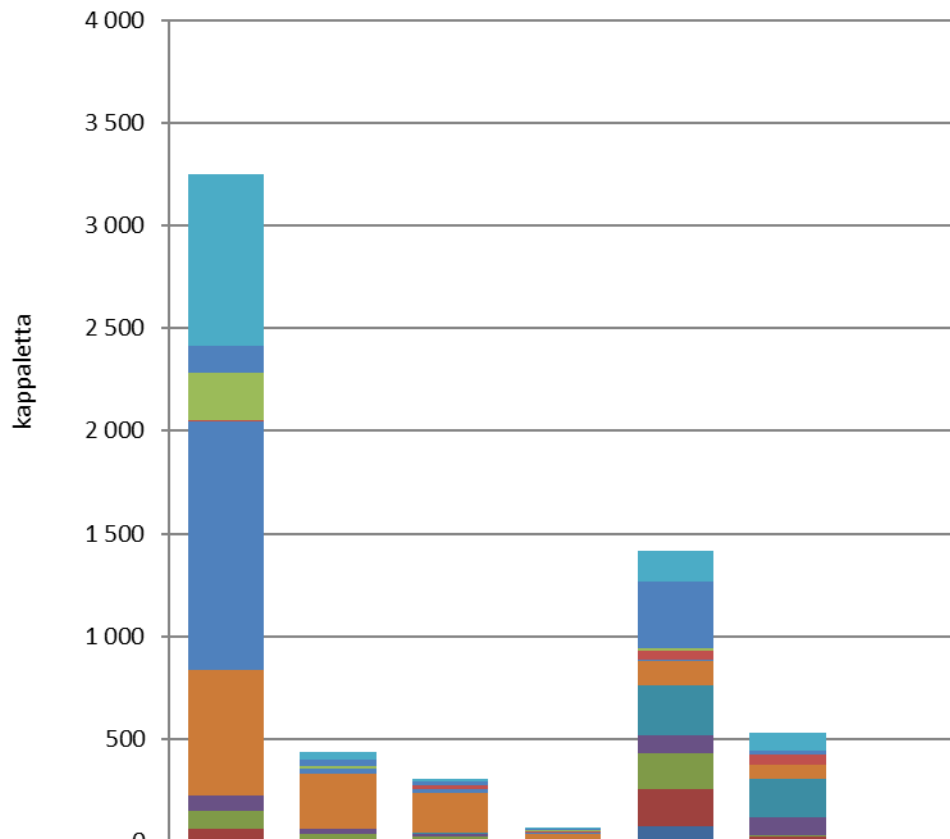

2.4 Rikostorjunta, hallinnolliset maksuseuraamukset ja valvontatoimenpiteet

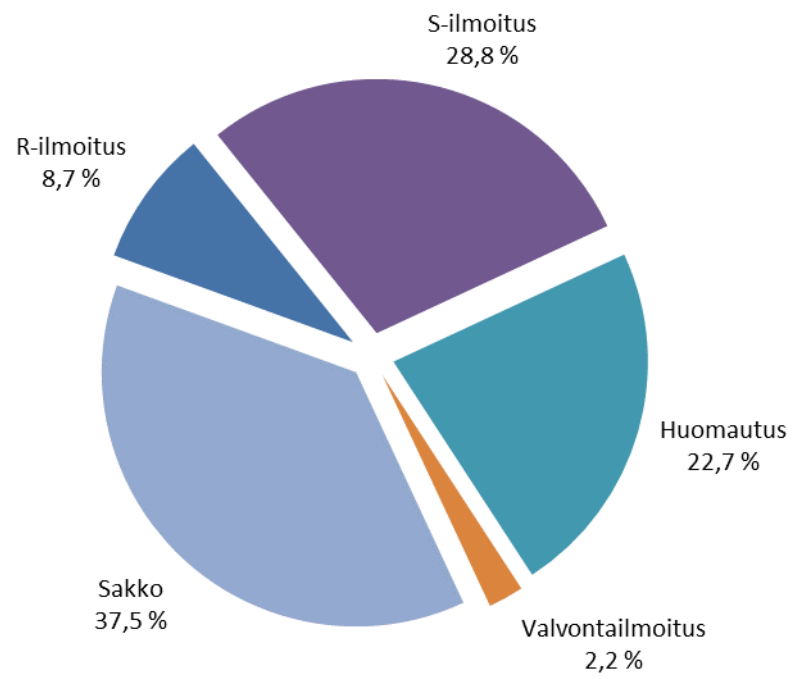
Esitutkintaan tulleet tapaukset 2019

Hallintoyksiköittäin

	K-SR	P-KR	KR	LR	SLMV	LSMV	RVL
YHTEENSÄ	3 246	440	309	69	1 413	529	6 006
Muu rikos tai rikkomus	830	43	18	5	147	86	1 129
Ulkomaalaisrikkomus	133	30	13	9	324	19	528
Vaarallisen esineen ja toisen vahingoittamiseen soveltuvan esineen tai aineen hallussapito	234	8	3	2	13	0	260
Ympäristö- ja luonnonvararikokset	2	4	18	6	44	47	121
Paljastinlaiterikkomukset	1 208	27	21	8	3	1	1 268
Ajoneuvo-, liikenne- ja ajoneuvoverorikkomukset	614	263	190	24	118	68	1 277
Vesiliikenne-rikkomus	0	1	6	0	247	187	441
Ratti- ja vesiliikennejuopumus	72	25	15	3	85	88	288
Valtiorajarikokset ja alueloukkaus	93	36	22	6	176	8	341
Väärennösrikokset	54	3	2	4	182	17	262
Laittoman maahantulon järjestäminen ja ihmiskauppa	6	0	1	2	74	8	91

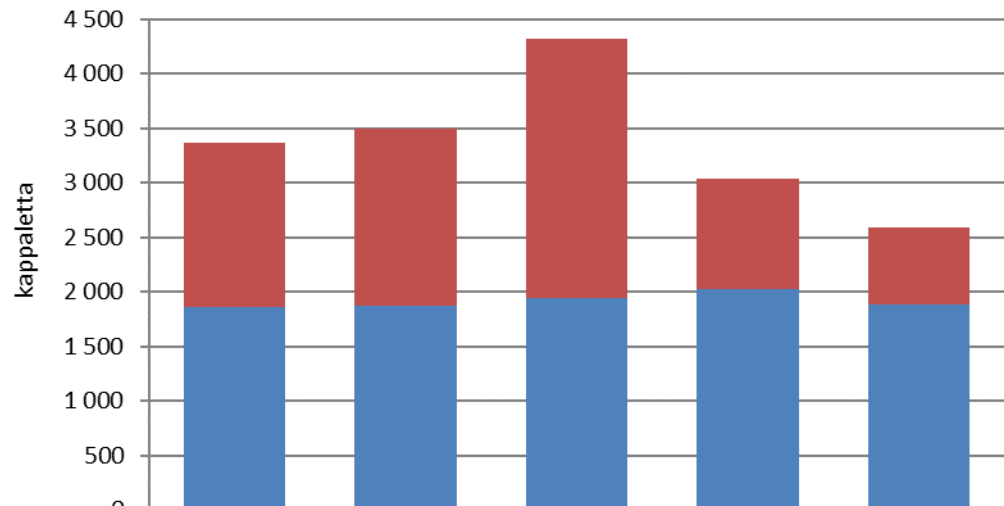
Jatkotoimenpiteet vuonna 2019

2.5 Meriturvallisuus ja pelastustoimi

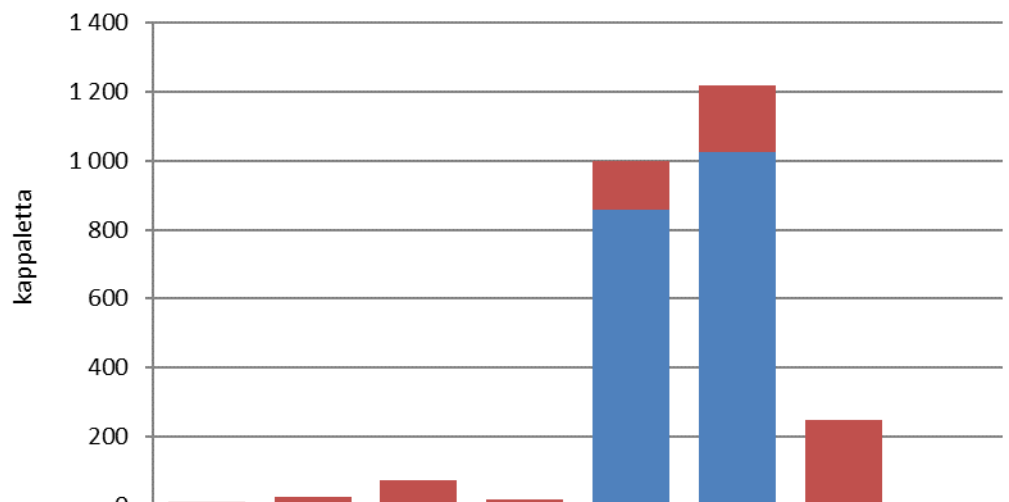
Pelastus- ja avustussuoritteet

Kokonaismäärä

	2015	2016	2017	2018	2019
YHTEENSÄ	3 369	3 500	4 324	3 034	2 588
■ Muut pelastussuoritteet	1 507	1 634	2 386	1 013	705
■ Meripelastussuoritteet	1 862	1 866	1 938	2 021	1 883

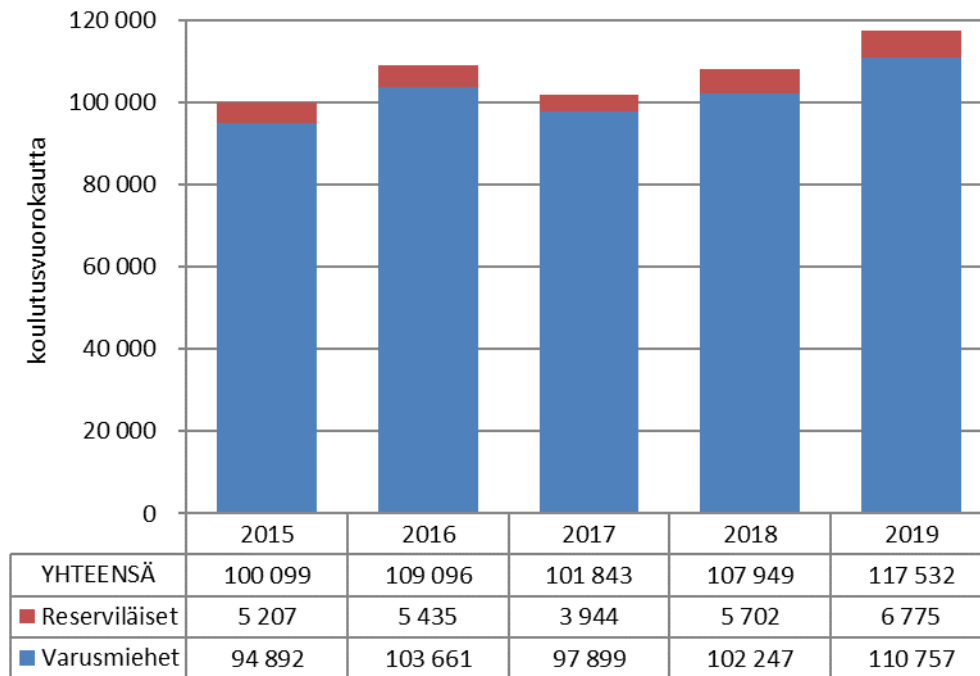
Hallintoyksiköittäin

	K-SR	P-KR	KR	LR	SLMV	LSMV	VLLV	RVL
YHTEENSÄ (2019)	10	25	71	18	998	1 219	247	2 588
■ Muut pelastussuoritteet	10	25	71	18	139	195	247	705
■ Meripelastussuoritteet	0	0	0	0	859	1 024	0	1 883

2.6 Sotilaallinen maanpuolustus

Koulutusvuorokaudet

Hallintoyksiköittäin

Varusmiehet	2015	2016	2017	2018	2019
P-KR	38 723	39 435	36 885	37 950	47 862
LR	40 888	48 912	45 814	47 859	49 035
RMVK	15 281	15 314	15 200	16 438	13 860
RVL	94 892	103 661	97 899	102 247	110 757

ALLEKIRJOITUKSET

Rajavartiolaitoksen vuoden 2019 tilinpäätös on hyväksytty.

Helsingissä 28 . päivänä helmikuuta 2020

Rajavartiolaitoksen päällikkö
Kenraaliluutnantti

Pasi Kostamovaara

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
Kontra-amiraali

Markku Hassinen

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä . .2020

Minna Tyrväinen
Ylitarkastaja, JHT, KHT
Valtiontalouden tarkastusvirasto